247166

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Schiedlot

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

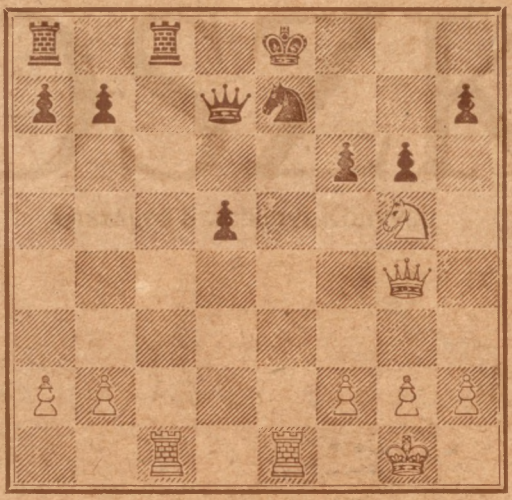
A SAKKJÁTÉK GYÖNGYEI

–

VÁLOGATOTT
MESTERJÁTSZMÁK ÉS HADÁLLÁSOK

ÖSSZEGYŰJTÖTTE

FORGÁCS LEÓ



BUDAPEST
AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI R.-T.
KIADÁSA

Ára 2 korona.

OSZK

A SAKKJÁTÉK GYÖNGYEI

VÁLOGATOTT
MESTERJÁTSZMÁK ÉS HADÁLLÁSOK

ÖSSZEGYŰJTÖTTE

FORGÁCS LEÓ

BUDAPEST
AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI R.-T. KIADÁSA
1910

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

247166

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
A. Nyomt. Növedéknapló.
1910 évi 7 sz.

R 1965

R 2

Budapest, az Athenaeum r.-t. könyvnyomdája.

ELŐSZÓ.

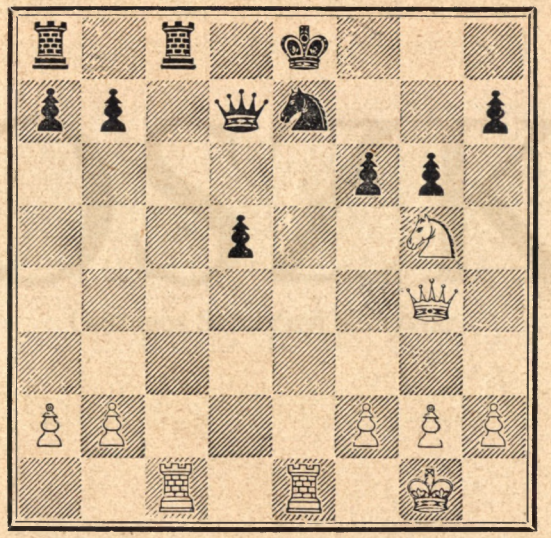
A sakkjáték kétezer éves multjából egy töredékrészt, tizenöt évet ragadtunk ki, hogy az ez időszak alatt produkált elsőrangu termékekkel hazai sakkozóinkat megismertessük. E tizenöt év az 1895-diki hastingsi tornával kezdődik és az 1909-diki pétervári nemzetközi sakkversennyel záródik. Ez időszakon belül majd minden évben egy-két sakkverseny folyt le, ahol a tudományos játék elsőrangú képviselői gyönyörű alkotásokkal gazdagitották a sakkirodalmat. Pillsbury volt a legelső, a ki ez idő alatt először tünt fel. Mint alig 23 éves fiatal ember, jóformán ismeretlenül szerepel a hastingsi torna résztvevői között, de már az első fordulók után geniális kombinációi, mély és alapos posicójátéka feléje tereli a sakkvilág figyelmét s amidőn az akkori legnevesebb játékosok elől az első dijat sikerül elnyernie, egyszerre a világhirű mesterek sorába emelkedik. Az övéhez hasonló carrièret csak a mi Charousekünk ért el, a kit rövid hét évig tartó szinte meteorszerű szereplése alatt Lasker dr. a jelenlegi világbajnok egyetlen méltó riválisaként emlegetnek. A halál sajnos mindkettőt korán ragadta el. Steinitz, Lasker dr., Maróczy, Pilsbury, Charou-

sek, Csigorin, Tarrasch dr., Janovsky nevei szerepelnek a 90-es években leginkább, egyrészt mint a modern sakkjáték megteremtői, másrészt mint annak legkiválóbb fejlesztői. A most szereplő fiatal gárda, amelynek sikeres, kitünő képviselői Rubinstein, Duras, Bernstein, Widmar, Spielmann, Leonhardt, Niemzovits, ugyanazon nyomokon halad és méltó utódja az »öregeknek«. Gyüjteményünkbe felvettük a két gárda kitünő és nem egészen közismert legjobb partiejait, különös tekintettel a »fiatalokra«, akiket e könyv keretében bizonyára ép oly szivesen fogad sakkozó közönségünk, mint kitünő elődeiket.

Hastings, 1895.

Világos a torna legszebb játszmájára kitűzött első díjat nyerte.

Sötét: **v. Bardeleben.**



Világos: **Steinitz.**

Fenti hadállásban világoson volt a lépés sora és a következő genialis kombinációval nyerte meg a játszmát.

1. Be1×e7† Ke8—f8 !

A bástya sem a vezérrel, sem a királlyal nem üthető. V×e7-re 2. B×c8† dönti el a küzdelmet, K×e7-re pedig a következő finom kombináció:

2. Be1†, Kd6 (Kd8. 3. He6†).
3. Vb4†, Kc7 ! 4. He6†, Kb8.
5. Vf4† stb.

2. Be7—f7† ! Kf8—g8
3. Bf7—g7† ! ! Kg8—h8

A világos bástya klasszikus erővel működik a hetedik vo-

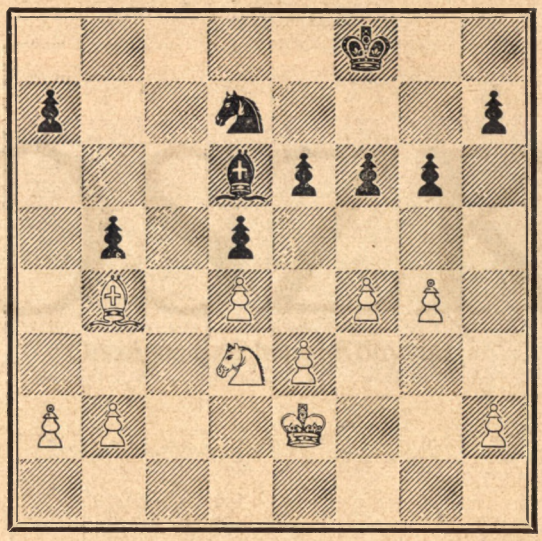
nalon; még mindig nem üthető sem a vezérrel, sem a királlyal.

4. Bg7×h7† Kh8—g8
5. Bh7—g7† Sötét feladja.

Kf8-ra 6. Hh7† vezérnyeréssel következik, Kh8-ra pedig világos 10 lépéses mattot forszírozhat: 6. Vh4†, K×g7. 7. Vh7†, Kf8. 8. Vh8†, Ke7. 9. Vg7†, Ke8! 10. Vg8†, Ke7. 11. Vf7†, Kd8. 12. Vf8†, Ve8. 13. Vd6†, Vd7. 14. He6†, Ke8. 15. Vf8† és matt.

Hastings, 1895.

Sötét: **Gunsberg.**



Világos: **Pillsbury.**

A hastingsi nemzetközi mesterverseny utolsó fordulójában Pillsbury fél egységgel vezetett versenytársai előtt. Utolsó, Gunsberggel való partiejától függött első díja. A fenti hadállásig a játszma mi érdekeset sem nyújt: a két hadállás meglehetősen egyenlő és a remis eshetőség mindinkább fenyegető valószínűséget ölt, amidőn Pillsbury egy genialisan innscenált manőverrel a játszma sorsát a maga javára döntötte el.

1. . . . . Kf8—e7
2. Fb4—c5 a7—a6
3. b2—b4 Fd6×c5?

Óvakodjunk az ellenséges szabad gyalogoktól!

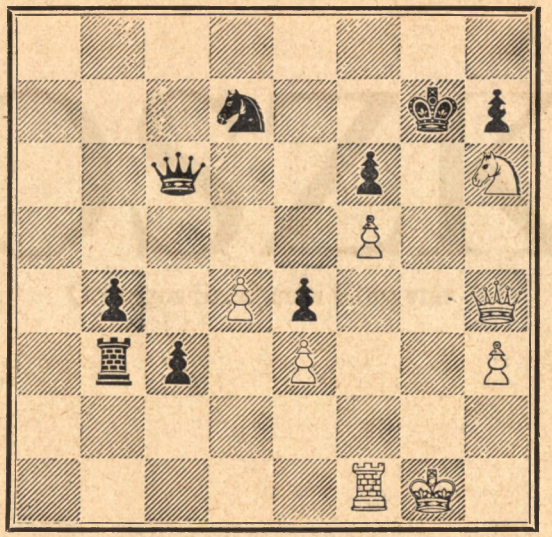
4. b4×c5 Hd7—b8
5. f4—f5 ! g6—g5 !

Megakadályozza egyszer s mindenkorra Hf4-et, ami után a d5 gyalog elvész és világos az összekötött szabad gyalogokkal könnyen nyerne. Világos genialitása azonban mégis kiforszírozza a nyerést.

6. Hd3—b4 a6—a5
7. c5—c6 ! ! Ke7—d6
8. f5×e6 ! ! Hb8×c6
9. Hb4×c6 Kd6×c6
10. e3—e4 d5×e4
11. Ke2—e3 Ke6—d6
12. d4—d5 b5—b4
13. Ke3×e4 a5—a4
14. Ke4—d3 és világos nyer.

Hastings, 1895.

Sötét: **Tarrasch dr.**



Világos: **Pillsbury.**

Az előzetes cserelebonyolítás után Pillsbury szellemes kombinációval dönti el a játszmát.

1. Vh4—g3† ! Kg7×h6
2. Kg1—h1 ! ! Vc6—d5

Az egyetlen, de nem kielégítő védelem 3. Bg1 és Vh4 matt fenyegetés ellen.

3. Bf1—g1 Vd5×f5
4. Vg3—h4† Vf5—h5
5. Vh4—f4† Vh5—g5
6. Bg1×g5 f6×g5
7. Vf4—d6† Kh6—h5
8. Vd6×d7 és világos nyer.

Hastings, 1895.

Második szépségdíjjal jutalmazott játszma.

Tarrasch dr. (Nürnberg.) — **Walbrodt.** (Berlin.)

Spanyol játszma.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	Hg1—f3	Hb8—c6
3.	Ff1—b5	a7—a6
4.	Fb5—a4	. . . . .

Aki határozott előszeretetet, sőt mi több, tehetséget érez magában a végjáték vezetésére, annak erősen ajánljuk a következő folytatást: 4. F×c6, d×c6. 5. d4, e×d4. 6. V×d4, V×d4. 7. H×d4 stb. A vezérszárnyon sötét négy gyalogja nem igen érvényesülhet világos három gyalogja ellen (sötétnek kettős gyalogja lévén), a királyszárnyon viszont világos igenis érvényesítheti a gyalogtöbbletet és ez sok esetben javára dönti a játszmát.

4.	. . . . .	Hg8—f6
5.	Hb1—c3	d7—d6
6.	d2—d4	Fc8—d7
7.	Fa4×c6	Fd7×c6
8.	Vd1—e2	e5×d4
9.	Hf3×d4	Fc6—d7
10.	0—0	Ff8—e7
11.	b2—b3	0—0
12.	Fc1—b2	b7—b5
13.	a2—a4	b5—b4
14.	Hc3—d1	c7—c5
15.	Hd4—f3	Fd7—c6
16.	Hf3—d2	d6—d5
17.	e4—e5	Hf6—e8
18.	Hd1—e3	Vd8—d7
19.	Ba1—d1	d5—d4
20.	He3—c4	Vd7—e6 !

Igen finom lépés, amely egyrészt 21. Hb6 ellen irányul, másrészt a tett

21. f2—f4 . . . . .

után lehetővé teszi

21. . . . . f7—f5-!-öt.

Kitünő pozicióérzékről tanuskodó lépés. Sötét szabadgyalogot ad ellenfelének, de tökéletesen megbénítja a centrumot és nyugodtan készítheti elő a támadást világos királyszárnya ellen, amelyre c6 futárja máris fenyegető nyomást kezd gyakorolni.

22.	Hc4—a5	Fc6—d5
23.	Vc2—d3	Kg8—h8
24.	Vd3—g3	Ba8—a7
25.	Ha5—c4	Bf8—g8
26.	Bd1—e1	g7—g5 !
27.	Be1—e2	Fe7—d8
28.	Vg3—d3	Ba7—g7
29.	g2—g3	g5×f4
30.	Bf1×f4	Bg7—g5
31.	Be2—f2	He8—g7
32.	Hc4—d6 ?	. . . . .

Miért nem 32. Hf3 ?, amely világosnak kielégítő védelmet nyújtott volna !

32.	. . . . .	Ve6×e5
33.	Hd6×f5	Hg7—h5 ?

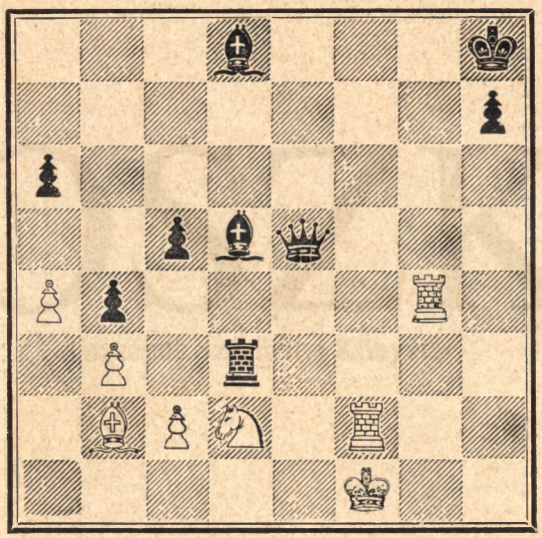
He6 nyert volna. Pl. 34. Bh4, B×g3†. 35. h×g3, F×h4 stb. A tett lépés alkalmat ad világosnak, hogy egy meglepő genialis fordulattal a győzelmet a maga részére csikarja ki.

34. Bf4×d4 ! ! . . . . .

Korrekt, gyönyörű, messzeszámított áldozati kombináció.

34.	. . . . .	Hh5×g3
35.	Hf5×g3	Bg5×g3†
36.	h2×g3	Bg8×g3†
37.	Kg1—f1 !	Bg3×d3
38.	Bd4—g4 ! !	. . . . .

Problematikus befejezés. Sötét feladja, mert a mattot csak óriási materiális veszteséggel tudja rövid időre kivédeni.



Szt.-Pétervár, 1895.

Pillsbury. **Lasker.**

Vezércsel.

1.	d2—d4	d7—d5	6. Vd1×d4	Hb8—c6
2.	c2—c4	*e*7—*e*6	7. Vd4—h4	. . . . .
3.	Hb1—c3	Hg8—f6		
4.	Hg1—f3	c7—c5		
5.	Fc1—g5	c5×d4		

Pillsbury e játszmát elveszíti, de a genialis amerikai nyolc év mulva Cambridge-

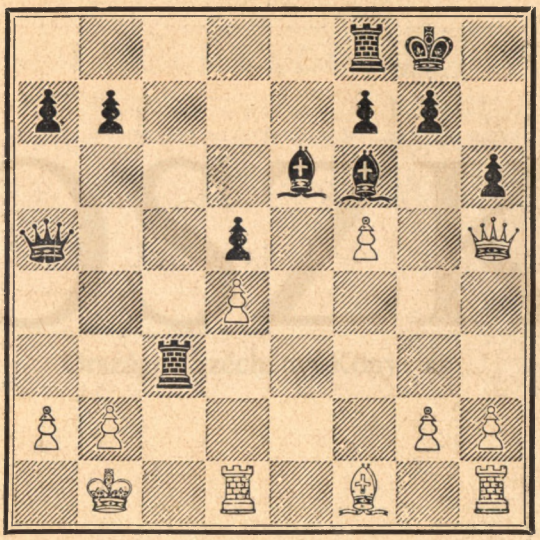
Springsben revanche-ot vett speciell e partiért. (Lásd a 39-ik oldalon levő játszmát.)

7.	. . . . .	Ff8—*e*7
8.	0—0—0	Vd8—a5 !

A legerélyesebb ! Sötét rögtön ellentámadást provokál.

9.	e2—*e*3	Fc8—d7
10.	Kc1—b1	h7—h6
11.	c4×d5	*e*6×d5
12.	Hf3—d4	0—0
13.	Fg5×f6	F*e*7×f6
14.	Vh4—h5	Hc6×d4
15.	e3×d4	Fd7—*e*6
16.	f2—f4	Ba8—c8 !
17.	f4—f5	Bc8×c3 ! !

Hadállás sötét 17-ik lépése után :



18.	f5×*e*6	. . . . .

Aránylag még a legjobb. 18. b×c3-ra V×c3 ! 19. f×*e*6, Vb4†. 20. Ka1 ! F×d4†. 21. B×d4, V×d4†. 22. Kb1, Vb4†. 23. Ka1, V*e*1†. 24. Kb2, f×*e*6 ! sötét javára eldönti a küzdelmet.

18.	. . . . .	Bc3—a3 !
19.	e6×f7†	Bf8×f7
20.	b2×a3	Va5—b6†
21.	Ff1—b5 !	. . . . .

21. Kc2-re természetesen Bc8†, Ka1-re ellenben F×d4†. 22. B×d4, V×d4†. 23. Kb1, V*e*4†. 24. Ka1, V*e*1† stb. következik. Világos futáráldozatának célja a sötét vezér hatáskörét a d4 pontról elvonni.

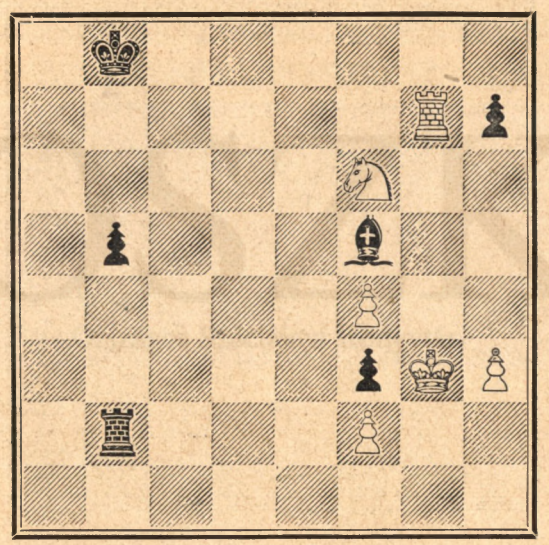
21.	. . . . .	Vb6×b5†
22.	Kb1—a1	Bf7—c7
23.	Bd1—d2	Bc7—c4
24.	Bh1—d1	Bc4—c3
25.	Vh5—f5	Vb5—c4

26. Ka1—b2 . . . . .
26. Vb1-re Fe7 stb.
26. . . . . Bc3×a3 !
27. Vf5—e6† Kg8—h7 !
28. Kb2×a3 Vc4—c3†
és sötét egyidejüleg négylépéses mattot jelent be.

Nürnberg, 1896.

Hadállás sötét 29-ik lépése után :

Sötét : **Schiffers.**



Világos : **Lasker.**

A b5 szabad gyalog miatt látszólag sötét van előnyben. Lasker azonban az alábbi finom végjátékban mégis kicsikarja a győzelmet.

1. Bg7—g5 Ff5—d3
2. Hf6—d7† Kb8—c7
3. Hd7—e5 Fd3—*e*4
4. f4—f5 Bb2—a2
5. f5—f6 Ba2—a8
6. f6—f7 Ke7—d6
7. Bg5—g8 Kd6—*e*7
8. Kg3—f4 F*e*4—d5
9. Bg8—g7 Ba8—h8

Bf8-ra 10. B×h7, F×f7 ? 11. Hg6† stb. Sötét azonban valószínüleg remist forszírozhatott Kf6. 10. B×h7, Ba4†.

11. Kg3, F×f7. 12. H×f7, Kg6-tal.
10. Kf4—g5 h7—h6†

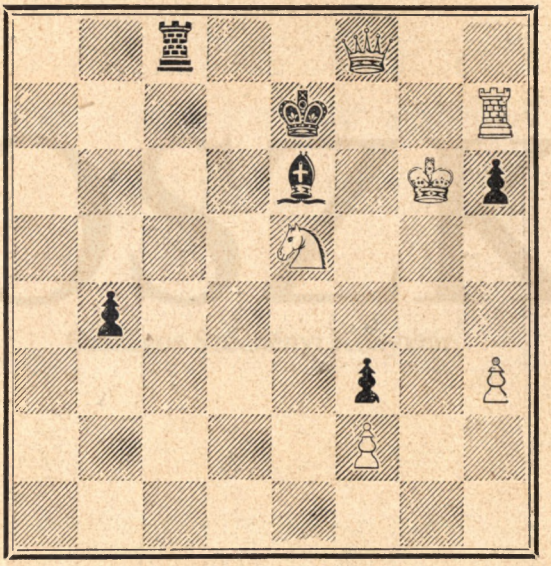
Hiba, amely szabaddá teszi világos részére a fontos g6 kockát.

11. Kg5—f5 Fd5—*e*6†
12. Kf5—g6 Bh8—c8

Enfin ! Bf8-cal sötét a remis elérésére elszalasztja az utolsó alkalmat. Lasker pompásan fejezi most be a játszmát.

13. Bg7—h7 b5—b4 ?
14. f7—f8V† ! . . . . .

Hadállás világos 14-ik lépése után :



14. . . . . K*e*7×f8
15. Kg6—f6 F*e*6—g8

Be8-ra 2 lépéses matt következik.

16. Bh7—*e*7 Fg8—h7

Az egyetlen ideiglenes védelem a matt fenyegetéssel szemben.

17. Be7×h7 Kf8—g8
18. Bh7—g7† Kg8—f8
19. Bg7—b7 ! Bc8—a8
20. Bf7—f7† Kf8—e8

Világos hatlépéses mattot jelentett be. (21. B*e*7†, Kd8. 22. Hf7†, Kc8. 23. Hd6†, Kd8. 24. Ke6, Ba7. 25. B×a7, tetszés szerint. 26. Bd7† és matt).

Nürnberg, 1896.

Első szépségdíjjal kitüntetett játszma.

H. N. Pillsbury. E. Lasker.

Francia játszma.

1.	*e*2—*e*4	*e*7—*e*6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	Hb1—c3	Hg8—f6
4.	*e*4—*e*5	Hf6—d7
5.	f2—f4	c7—c5
6.	d4×c5	Hb8—c6
7.	a2—a3	Hd7×c5

Vagy pedig F×c5. 8. Vg4, 0—0. 9. Hf3, f5. 10. Vh3, Bf7. 11. Fd3, Hf8. 12. g4 f×g4 stb.

8.	b2—b4	Hc5—d7
9.	Ff1—d3	a7—a5
10.	b4—b5	Hc6—b8
11.	Hg1—f3	Hd7—c5
12.	Fc1—*e*3	Hb8—d7
13.	0—0	g7—g6
14.	Hc3—*e*2	Ff8—*e*7

Sötét előbbi lépésének logikus folytatása Fg7 volt.

15.	Vd1—*e*1	Hd7—b6
16.	Hf3—d4	Fc8—d7
17.	Ve1—f2	Hb6—a4

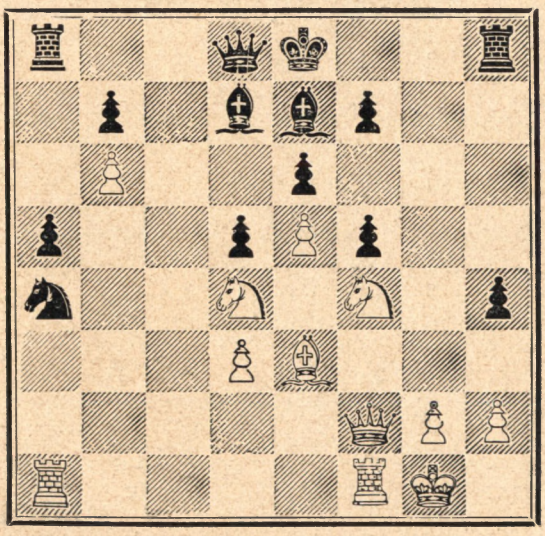
Fenyegetett 18. H×*e*6 !

18.	Ba1—b1 !	h7—h5
19.	b5—b6 !	. . . . .

Világos két utolsó lépése bevezetése egy pompás áldozati kombinációnak, amely a partiet klasszikus értékűvé teszi.

19.	. . . . .	Hc5×d3
20.	c2×d3	Fe7×a3
21.	f4—f5 !	g6×f5
22.	He2—f4	h5—h4
23.	Bb1—a1 !	Fa3—*e*7

Hadállás sötét 23-ik lépése után :

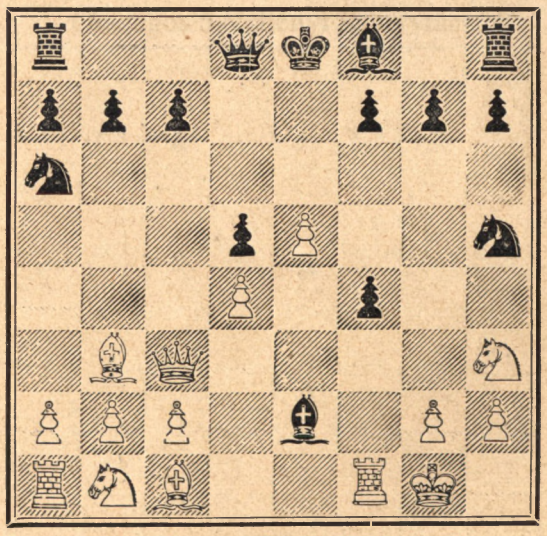


24.	Ba1×a4!!	Fd7×a4	34.	Vc1—e1	h4—h3
25.	Hd4×*e*6!!	f7×*e*6	35.	g2×h3	Bc8—g8†
26.	Hf4×*e*6	Fa4—d7!	36.	Kg1—f2	a5—a4
	Vezérlépésre 27. V×f5 következik és sötétnek a sok fenyegetéssel szemben nincs kielégítő védelme. Pl.: Vc8. 27. V×f5, Bf8 (fenyegetett. 18. Fg5!). 28. Vg6†, Kd7. 29. H×f8†, F×f8. 30. Bf7†, F*e*7. 31. Vd6† stb.		37.	Ve1—b4	Bg8—g6
			38.	Kf2—f3	a4—a3
			39.	Vb4×a3	Bg6×b6
			40.	Va3—c5	Bb6—*e*6
			41.	Vc5—c7	Kf7—*e*7
			42.	Kf3—f4	b7—b6
			43.	h3—h4	B*e*6—c6
			44.	Vc7—b8	Fd7—*e*8
27.	H*e*6×d8	Ba8×d8	45.	Kf4×f5	Bc6—h6
28.	F*e*3—c5	Bd8—c8	46.	Vb8—c7†	Ke7—f8
29.	Fc5×*e*7	K*e*8×*e*7	47.	Vc7—d8	b6—b5
30.	Vf2—*e*3	Bc8—c6	48.	e5—e6	Bh6—h7
31.	V*e*3—g5†	Ke7—f7	49.	Kf5—e5	b5—b4
32.	Bf1—c1!	Bc6×c1†	50.	Vd8—d6†	Sötét feladja.
33.	Vg5×c1	Bh8—c8			

Budapest, 1896.

Hadállás sötét 10-ik lépése után:

Sötét: **Csigorin.**



Világos: **Charousek.**

A fenyegető Fb4 miatt sötét látszólag minőséget nyer. Világos azonban csinos kombinációval meghiusítja sötét tervét és a játszmát a maga javára dönti el.

1.	Fb3—a4† !	c7—c6
2.	Fa4×c6†	b7×c6
3.	Vc3×c6†	Ke8—*e*7
4.	Hh3×f4	Hh5×f4

Hb4-re 5. Hg6†, h×g6. 6. Vb7†, Vd7. 17. B×f7† stb. következkezik.

5.	Fc1×f4	h7—h6
6.	Hb1—c3	Fe2—c4
7.	e5—e6 !	. . . . .

A kegyelemdöfés.

7.	. . . . .	Ba8—c8
8.	Ff4—c7 !	. . . . .

Sötét feladja. Matt vagy vezérvesztés elkerülhetetlen.

Berlin, 1897.

Charousek. Csigorin.

Elhárított vezércsel.

1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	*e*7—*e*6
3.	Hb1—c3	b7—b6

Szokásosabb és biztosabb Hf6 mielőbbi 0—0-al kapcsolatban.

4.	*e*2—e3	Hg8—f6
5.	Hg1—f3	Fc8—b7
6.	c4×d5	Hf6×d5
7.	Ff1—b5†	c7—c6
8.	Fb5—d3	Hb8—d7
9.	0—0	Ff8—d6
10.	e3—e4 !	Hd5—b4

H×c3 csak világos gyalog-hadállását fejlesztené.

11.	Fd3—c4	a7—a5
12.	Fc1—g5	Fd6—*e*7

f6 nagyon is meggyengítené sötét hadállását, a fenyegetett vezérnek pedig nincs jó lépése s így a tett lépés könnyen megmagyarázható.

13.	Fg5—f4 !	. . . . .

A csere sötét játékát könnyítené, míg a tett lépés világos pozició-előnyét nagyobbítja.

13.	. . . . .	0—0
14.	a2—a3	Hb4—a6
15.	Vd1—e2	b6—b5
16.	Fc4—d3	b5—b4
17.	a3×b4	Ha6×b4
18.	Bf1—d1	Hd7—b6
19.	Hf3—*e*5 !	F*e*7—d6

V×d4. 20. Fb1 ! és világosnak pompás támadó játéka van.

20.	Fd3—b1	Vd8—*e*7
21.	Ve2—h5	Fd6×*e*5
22.	Ff4×*e*5	g7—g6
23.	Vh5—h6	f7—f6
24.	Fe5—g3	Bf8—d8
25.	e4—*e*5 !	f6×e5
26.	Fg3×*e*5	Hb6—c4
27.	Fb1—*e*4	. . . . .

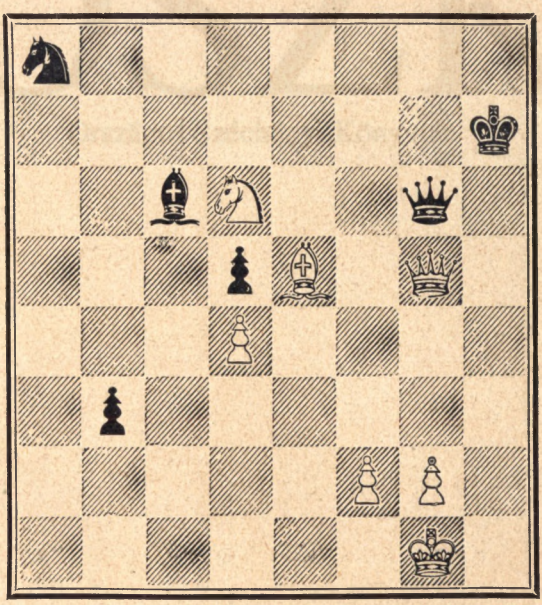
Fenyegetett H×*e*5. H×b2-re h2—h4—h5 stb. következkezik.

27.	Hb4—d5	35. Ba1×a8	Hb6×a8
28. Fe4×d5	c6×d5	36. h5×g6	h7×g6
29. Fe5—g3 !	Bd8—f8	37. Vh6×g6†	Vd7—g7
30. b2—b3	Hc4—b6	38. Vg6×e6†	Kg8—h7
31. Hc3—b5	V*e*7—d7	39. Bd1—*e*1 !	Vg7—d7
32. Hb5—d6 ! !	Fd7—c6	b2-re 40. Vh3†, Kg8 (Vh6.	

A világos huszár visszavonulási útja el van zárva, mielőtt azonban sötét elfoghatná, döntően közreműködik a királyszárnyi támadás keresztülvitelében.

33. h2—h4	a5—a4	40. B*e*7†). 41. F*e*5 stb. nyer.	
34. h4—h5	a4×b3	40. V*e*5—*e*3	Bf8—f6
		41. Ve3—g5	Bf6—e6
		42. Vg5—h4†	B*e*6—h6
		43. Vh4—g5	Bh6—*e*6
		44. Be1×e6 !	Vd7×*e*6
		45. Fg3—*e*5	V*e*6—g6

Hadállás sötét 45-ik lépése után :

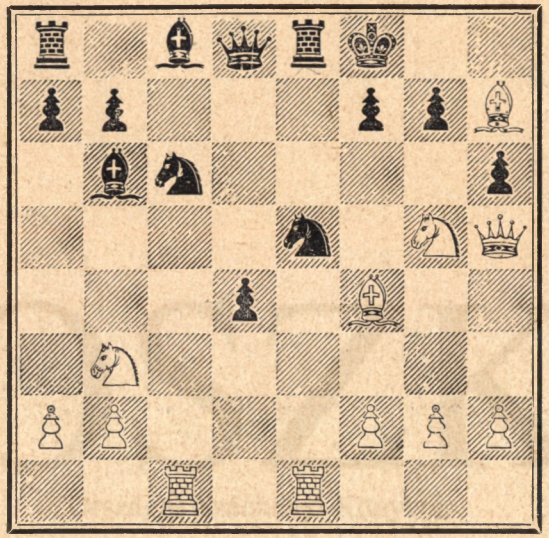


Világos 5 lépéses mattot jelent be.

Berlin, 1897.

Hadállás sötét 20-ik lépése után :

Sötét : **Süchting.**



Világos : **Charousek.**

1. Fh7—*e*4 ! . . . . .

E komplikált hadállásban a geniális magyar mester a tett futárlépéssel fején találja a szeget. Korai lett volna 1. F×*e*5, V×g5. 2. V×g5, h×g5 3. B×c6, B×*e*5. 4. B×c8†, B×c8. 5. B×*e*5, g6 ! miatt és sötét visszanyeri figuráját.

1.	. . . . .	Fc8—g4
2.	Vh5—h4	h6×g5
3.	Vh4—h8†	Kf8—*e*7
4.	Ff4×g5†	Ke7—d7
5.	Vh8×g7	Be8—g8
6.	Fe4×c6†	b7×c6
7.	Fg5×d8	Bg8×g7
8.	Fd8—f6 !	. . . . .

Charousek elkerüli a következő finom csapdát : 8. F×b6? Hf3†. 9. g×f3, F×f3†. 10. Kf1, Bg8 és világos a mattot nem védhetné.

8.	. . . . .	He5—d3
9.	Ff6×g7	Hd3×*e*1
10.	Bc1×e1	c6—c5
11.	Fg7—f6	Ba8—e8
12.	Be1×*e*8	Kd7×*e*8
13.	f2—f3	Fg4—f5
14.	Hb3—d2	Ke8—d7
15.	Hd2—c4	Kd7—*e*6

16. Hc4×b6	a7×b6	25. f3×g4	Fd3—*e*2
17. Ff6—d8	b6—b5	26. h4—h5†	Kg6—h7
18. a2—a3	c5—c4	27. Kg3—h4	Fe2—d1
19. Fd8—a5	Ff5—c2	28. g4—g5	Kh7—g7
20. Fa5—d2	Ke6—f5	29. g5—g6	Kg7—f6
21. Kg1—f2	Fc2—d3	30. Fd2—g5†	Kf6—g7
22. g2—g4†	Kf5—g6	31. Fg5—*e*7	. . . . .
23. Kf2—g3	f7—f5	és világos könnyen nyer.	
24. h2—h4	f5×g4		

London, 1899.

I. szépségdíj.

Steinitz. **Lasker.**

Bécsi megnyitás.

Bécsi megnyitás.

Steinitz.	Lasker.
1. e2—e4	e7—e5
2. Hb1—c3	Hg8—f6
3. f2—f4	d7—d5
4. d2—d3	Hb8—c6

A szokásos lépés itt d5—d4; Lasker azonban nem akar taposott utakon haladni.

5. f4×e5	Hc6×e5
6. d3—d4	. . . . .

Erélyesebbnek látszik 6. e4×d5.

6.	He5—g6
7. e4×d5	Hf6×d5
8. Hc3×d5?	. . . . .

Sötét tempónyeréssel hozza játékba vezérét.

8.	Vd8×d5
9. Hg1—f3	Fc8—g4
10. Ff1—e2	0—0—0
11. c2—c3	. . . . .

A tempóveszteségre való tekintettel sokkal jobb volt 0—0. Következhetnék 11. 0—0, F×f3. 12. F×f3 (B×f3 rossz Hh4 miatt és sötétnek jobb játéka van). Vd4†, 13. V×d4, B×d4, 14. c3 (vagy 14. Fe3, Bb4!), Bd8, 15. Fg4†, Kb8. 16. B×f7, He5, és sötétnek csak minimális pozicióelőnye van.

11.	Ff8—d6
12. 0—0	Bh8—*e*8
13. h2—h3	Fg4—d7
14. Hf3—g5	. . . . .

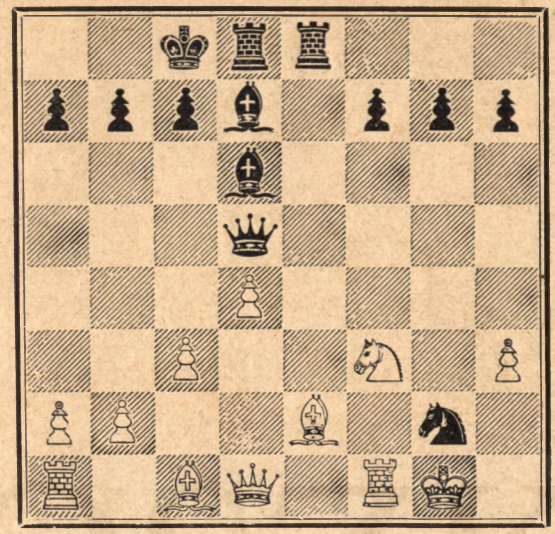
Erélyes lépés, de az ellenfél riposztja még erélyesebb.

14.	Hg6—h4!
15. Hg5—f3	. . . . .

Ff3 sem jobb. Pl. 15. Ff3, H×f3. 16. H×f3, Fb5, 17. Be1, Fg3 vagy 16. V×f3, V×f3. 17. B×f3, Be1†. 18. Kh2 (ha 18. Bf1, úgy Fh2†, 19. Kf2, Fg3†), Bd—e8 stb.

15.	Hh4×g2!!

Elegáns, messzeszámított áldozati kombináció.



16. Kg1×g2 Fd7×h3†!
17. Kg2—f2 . . . . .

K×h3 azonnal veszít; pl. 17. . . . . Vf5†, 18. Kg2, Vg4†, 19. Kh1, Vh3†, 20. Kg1, Vg3†, 21. Kh1, Be4. 22. Fg5, Bg4. 23. Bg1, Vh3†.

17. . . . . f7—f6!!

A legerősebb s épenséggel nem plauzibilis folytatás.

18. Bf1—g1 g7—g5!
19. Fc1×g5 . . . . .

Világosnak nincs kielégítő folytatása.

19. . . . . f6×g5
20. Bg1×g5 Vd5—e6
21. Vd1—d3 Fd6—f4
22. Ba1—h1 . . . . .

Világos a minőségvesztést nem kerülheti el: Bh5, Bg8 vagy 22. Bg7, Ff5 stb. következik.

22. . . . . Ff4×g5
23. Hf3×g5 Ve6—f6†
24. Fe2—f3 Fh3—f5
25. Hg5×h7 Vf6—g6!
26. Vd3—b5 c7—c6
27. Vb5—a5 Be8—e7
28. Bh1—h5 Ff5—g4
29. Bh5—g5 Vg6—c2†
30. Kf2—g3 Fg4×f3

Világos feladja. A világbajnok a szépségdíjat méltón nyerte el e partiejával, amelyben elsőrangú kombináció- és poziciójátéka egyaránt érvényesült.

London, 1899.

Világos: **Csigorin.**	Sötét: **Maróczy.**
1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	Ff8—c5
3. Hg1—f3	d7—d6
4. Hb1—c3	Hb8—c6
5. Ff1—b5	Fc8—g4
6. Hc3—a4	. . . . .

Kétes értékű; a d-vonal a kellő kárpótlás a kettős gyalog létrejöttéért.

6.	Hg8—e7
7. c2—c3	. . . . .

A gyalognyerés 7. f4×e5-tel 7. . . . . 0—0! 8. e5×d6, Vd8×d6 után kellemetlen támadáshoz segítené sötétet.

7.	a7—a6!
8. Fb5×c6†	He7×c6
9. Ha4×c5	d6×c5
10. 0—0	Vd8—d7

10. . . . . Vd3-at 11. Va4 teszi céltalanná.

11. f4—f5	0—0—0
12. Vd1—e1	f7—f6
13. Ve1—h4	Fg4×f3
14. Bf1×f3	c5—c4!

Béna a vezérszárny s Maróczy mesterien teszi e bénaságot krónikussá.

15. Vh4—f2	Vd7—f7
16. Ba1—b1	Bd8—d3
17. b2—b4	Bh8—d8
18. a2—a4	b7—b6!

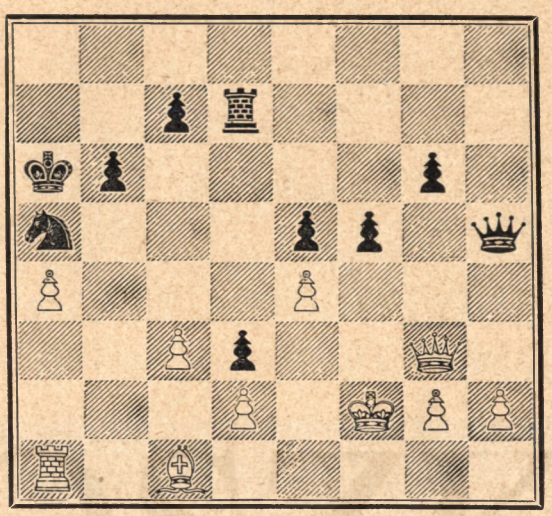
A legjobb; sötét ezzel akadályozza meg legbiztosabban az előkészítés híján levő s inkább csak szükség által diktált ellenjátékot; távoltartja a vezért c5-ről, esetleges a4—a5 után pedig b6—b5 által elejét veszi minden ellentámadásnak.

19. Bb1—a1	Kc8—b7
20. Kg1—f1	Bd8—d7
21. Kf1—e1	Vf7—h5

A huszár most d8 és f7-en át g5-re tervezhet kirándulást.

22. Vf2—g3	g7—g6!
23. f5×g6	h7×g6
24. Kg1—f2	f6—f5
25. b4—b5	Hc6—a5
26. b5×a6†	Kb7×a6
27. Bf3×d3	e4×d3!

Hadállás sötét 27-ik lépése után:



28. Vg3—f3 . . . . .

Világos a sok baj közül a legkisebbet választja s belenyugszik az elkerülhetetlen gyalogvesztésbe.

28.	Vh5—h4†
29. Vf3—g3	Vh4×e4
30. Vg3×g6 ?	Ve4—e2†
31. Kf2—g3	f5—f4†
32. Kg3—h3	Bd7—d6

A blokád teljes; a szöveglépés helyett azonban 32. . . . . Bg7! még gyorsabban döntött.

33. Vg6—g5 Ve2—e4!

Fenyeget a vezérnyerés Vh7† után bástyalépéssel; 33. f3! nem kevésbé nyert volna.

34. g2—g3	f4—f3
35. Vg5—h4	Ve4—e2

Most Bg6 a fenyegetés.

36. Vh4—h8!! . . . . .

Az obligát utolsó tréfa.

36. . . . . Ka6—b7

Világos feladja.

London, 1899.

Lasker. Blackburne.

Spanyol megnyitás.

1.	*e*2—*e*4	*e*7—*e*5
2.	Hg1—f3	Hb8—c6
3.	Ff1—b5	d7—d6
4.	d2—d4	Fc8—d7
5.	d4—d5	. . . . .

Lasker maga is helyesebbnek tartja 5. Hc3-at.

5.	. . . . .	Hc6—b8
6.	Fb5—d3	Ff8—*e*7
7.	Hb1—c3	Hg8—f6
8.	Hc3—e2	c7—c6
9.	c2—c4	Hb8—a6
10.	H*e*2—g3	Ha6—c5
11.	Fd3—c2	b7—b5
12.	b2—b4	Hc5—b7
13.	d5×c6	Fd7×c6
14.	c4×b5	Fc6×b5
15.	a2—a4	Fb5—d7
16.	0—0	g7—g6

Sötét királyszárnyi támadást tervez s a szöveglépés ennek a bevezetése.

17.	h2—h3	. . . . .

Rögtöni Fh6-ra Hg4 a ripposzt. Sötét válasza azonban meghiusítja világos tervét s így h3 a királyszárny gyengítésére vezet csak.

17.	. . . . .	h7—h5
18.	Fc1—e3	a7—a5 !
19.	b4—b5	Ba8—c8
20.	Ba1—c1	Hb7—c5
21.	Hf3—d2	h5—h4
22.	Hg3—e2 !	g6—g5 !

Megakadályozza a fenyegető f4-et.

23.	F*e*3×g5	Bh8—g8
24.	Fg5×h4	. . . . .

24. F×f6, F×f6. 25. Kh1 kevesebb esélyt nyujtott volna sötétnek, de Lasker kivételesen belemegy a komplikációba s a veterán Blackburne-ben ez alkalommal emberére talál.

24.	. . . . .	Fc8×h3
25.	Fh4—g3	Fh3—*e*6
26.	Bf1—*e*1	Hf6—g4
27.	Hd2—f1	F*e*7—g5
28.	Bc1—b1	Bg8—h8
29.	He2—c3	Fg5—f4 !
30.	He3—d5	. . . . .

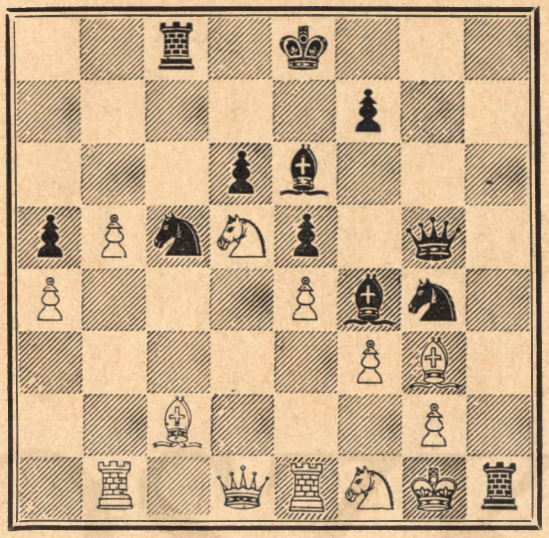
30. F×f4 ? Bh1† ! !

30.	. . . . .	Vd8—g5
31.	f2—f3	. . . . .

Világos részére nem találunk kielégítő védelmet. 31. F×f4, e×f4 után sötétnek ismét több fenyegetése van : Vf3, úgy H*e*5 : Vd2 vagy *e*2, úgy Vh4 : f3-ra végül Bh1†.

31.	. . . . .	Bh8—h1 ! ! †

Hadállás sötét 31-ik lépése után:



32. Kg1×h1	Ff4×g3	35. Hg3—f5	Fe6×f5
33. Hf1×g3	. . . . .	36. e4×f5	Vg5—d2
f×g4-re kétlépéses matt következik.		37. Be1×d1	Vd2×c2
33.	Hg4—f2†	Világos néhány lépés mulva feladta tarthatatlan játszmáját.	
34. Kh1—g1	Hf2×d1		

Páris, 1900.

I. Szépségdíjas partie.

Mieses. **Janowski.**

Bécsi megnyitás.

1. c2—e4	e7—e5	tatás igen erős játékot ad világosnak.	
2. Hb1—c3	Hg8—f6	6.	Hc6—a5
3. Ff1—c4	Ff8—c5	7. Vd1—f3 !	. . . . .
4. d2—d3	d7—d6	A legjobb 7. Fb3-ra H×b3. 8. a×b3. 9. d5 következik.	
5. f2—f4	Hb8—c6	7.	c7—c6
6. f4—f5	. . . . .	8. g2—g4	h7—h6
6. Hf3 a normális elhárított királyszárnyi hadállásra vezet. A Mieses által választott folyt		9. h2—h4	b7—b5

A királyszárnyon világosnak máris oly fenyegető a hadállása, hogy sötét nem sáncolhat erre. Éppen ezért kár a vezérszárnyat is kompromittálnia, hanem helyesebb volt Ve7 és Fd7-tel a hadállást fejleszteni.

10. Fc4—b3	Ha5×b5
11. a2×b3	h6—h5
12. g4×h5	Hf6×h5
13. Hg1—e2	Vd8—b6
14. He2—g3	. . . . .

Világos igen helyesen a játék egyszerűsítésével akarja a királyszárnyon levő pozicióelőnyét érvényesíteni. A huszár pl. most nem üthető jó játékkal, mert a nyitott g-vonal elfoglalása nagyon is kényelmetlenül nyomja sötét játékát.

14.	Hh5—f6
15. Fc1—g5	Fc8—b7

Egyrészt előkészíti a későbbi d5-öt, másrészt — kényszerlépés: ha Hd7, úgy f6 még inkább kompromittálja sötét hadállását.

16. h4—h5	Hf6—h7
17. Fg5—d2	0—0—0
18. h5—h6	g7—g6

Sötét két kevésbé jó között a rosszabbat választja: g×h6.

19. B×h6, Bdg8-at játszottuk volna.

19. 0—0—0	Bh8—g8
20. f5×g6	f7×g6
21. Bd1—f1	Kc8—b8

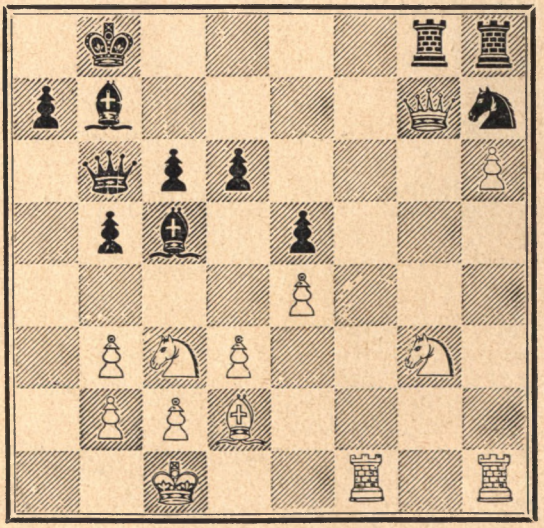
Rögtöni Bdf8-ra 22. Vg4† és Ve6 következik.

22. Vf3—f7	Bg8—h8
23. Vf7×g6	. . . . .

Egy igen finom, döntő kombináció bevezető lépése.

23.	Bd8—g8
24. Vg6—g7!!	. . . . .

Hadállás világos 24-ik lépése után:



24. . . . . Fb7—c8

A vezérütésre 25. h×g7, Bg8. 26. B×h7, d5-re. 27. Bh8, Vd8-ra pedig 27. Hh5 döntő anyagi és pozicióelőnynyel következik.

25. Hg3—f5 Fc8×f5
26. Bf1×f5 Fc5—b4

A vezér még mindig nem üthető 27. h×g7, Bg8. 28. B×h7, Vd8. 29. Fg5, Ve8. 30. Ff6, Vf7. 31. Bh8, Kb7. 32. Bg×8, Vg×8. 33. Bh5 stb. miatt.

27. Kc1—b1 Fb4×c3
28. b2×c3 Hh7—f8
29. Bh1—f1 ! Hf8—g6
30. Vg7—d7 Bg8—d8
31. Vd7—e6 Hg6—f4

A sötét hadállás egyéb lépésekre is elveszett.

32. Fd2×f4 e5×f4
33. Bf5×f4 Vb6—c5
34. Bf4—f7 Ve5—g5
35. Bf7—f8 Vg5—c5
36. Ve6—e7 Sötét feladja.

Páris, 1900.

Pillsbury. Marco.

Elhárított vezércsel.

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 e7—e6
3. Hb1—c3 Hg8—f6
4. Fc1—g5 Ff8—e7
5. e2—e3 0—0
6. Hg1—f3 b7—b6

A sötét által választott folytatást ma már ritkán alkalmazzák a mesterek. Következménye rendesen az, hogy sötét a vezérszárnyon, világos ellenben a királyszárnyon jut döntő támadáshoz. E partie eklatáns bizonyítéka annak, hogy a két döntő támadás közül melyik a kevésbé veszélyes.

7. Ff1—d3 Fc8—b7
8. c4×d5 e6×d5
9. Hf3—e5 Hb8—d7

A vezercsel egyik fontos momentuma, hogy az e5-re kerülő világos huszárt sötét cserélhesse, még mielőtt f4-el annak pozíciója megerősödött volna. A sötét által felépített hadállás erre súlyt egyáltalában nem fektet; rövidesen meglátjuk ennek következményeit.

10. f2—f4 c7—c5
11. 0—0 c5—c4
12. Fd3—c2 a7—a6
13. Vd1—f3 b6—b5

Fenyegetett 14. H×c4.

14. Vf3—h3 . . . . .

Az első mattfenyegetés 15. H×d7, V×d7. 16. Ff5, V. tetszés szerint.

17. F×f6-tal kapcsolatban.

14. . . . . g7—g6

h6-ra 15. természetesen az elegáns 15. F×h6, g×h6. 16. V×h6 figuraáldozat dönt.

15. f4—f5 ! . . . . .

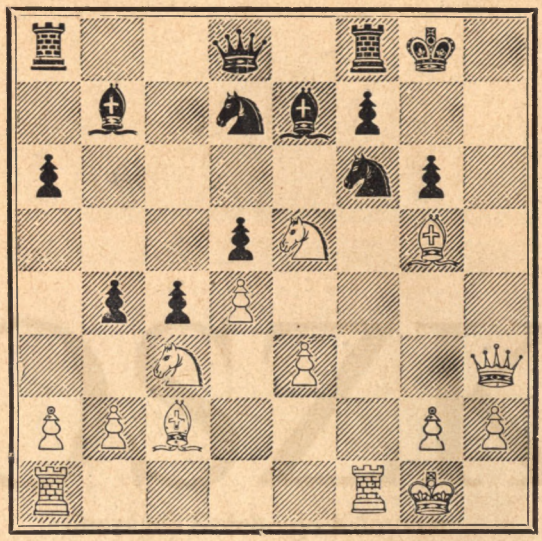
Pillsbury az ő sajátos, klasz-

szikus egyszerűségével vezeti a döntő támadást.

15. . . . . b5—b4
16. f5×g6 h7×g6

f×g6-ra 17. Ve6†, Kg7 vagy h8. 18. H×d7 ! eldönti a küzdelmet.

Hadállás sötét 16-ik lépése után :



17. Vh3—h4 ! b4×c3

A H×d7 fenyegetéssel szemben sötét kénytelen legalább az anyagi egyensúlyt ideiglenesen fentartani.

18. He5×d7 Vd8×d7
19. Bf1×f6 a6—a5
20. Ba1—f1 ! Ba8—a6
21. Fc2×g6 f7×g6
22. Bf6×f8† Fe7×f8
23. Bf1×f8† Kg8×f8
24. Vh4—h8† Kf8—f7
25. Vh8—h7† Sötét feladja ; vezérvesztés és utána néhány lépéses matt elkerülhetetlen.

London, 1900.

Schlechter. Blackburne.

Spanyol játszma.

1. e2—e4 e7—e5
2. Hg1—f3 Hb8—c6
3. Ff1—b5 d7—d6
4. d2—d4 Fc8—d7
5. 0—0 e5×d4
6. Hf3×d4 Hg8—f6
7. Hb1—c3 Hc6×d4
8. Fb5×d7† Hf6×d7

V×d7, Fe7 és rövid sáncolással kapcsolatban bizonyára ajánlatosabb folytatás.

9. Vd1×d4 Hb7—c5

Sötét egyelőre nehézségekkel küzd, hogy királyszárnyát fejleszthesse. A sötét futár nem léphet Vf6-ra pedig 10. Vc4 esetleges Hd5-tel kapcsolatban következik.

10. Fc1—e3 Hg5—e6
11. Vd4—b4 Vd8—c8
12. f2—f4 f7—f6

d5-re 13. Va4† jön; Fe7-re pedig 13. Hd5 kellemetlenül nyomja sötét játékát.

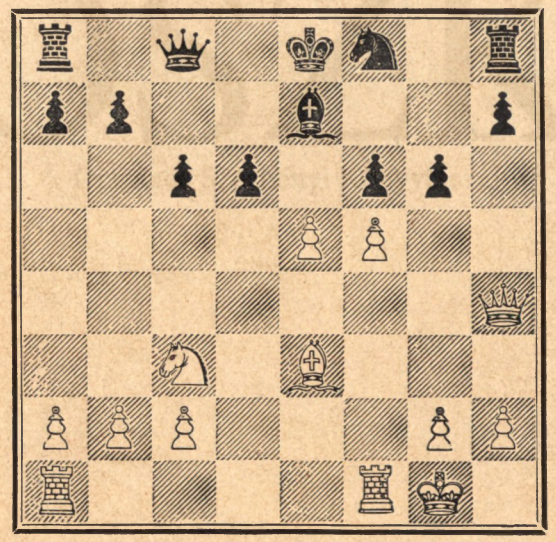
13. Vb4—b5†! c7—c6
14. Vb5—h5† g7—g6
15. Vh5—h4 . . . . .

Világos utolsó lépései egy igen finom manőver bevezetését képezik, amelynek célja, hogy sötét rendezetlen hadállásában egy-két gyenge és könnyen támadható pontot hozzon létre.

15. . . . . Ff8—e7
16. f4—f5 He6—f8
17. e4—e5!! . . . . .

E szellemes, messzeszámított gyalogáldozat rövidesen megtöri sötét játékát.

Hadállás világos 17-ik lépése után:



17. . . . . f6×e5

d×e5. 18. He4 után világos az áldozott gyalogokat aránytalanul jobb hadállással nyeri vissza.

18. f5—f6 Fe7—d8
19. He3—e4 Ke8—d7

Az egyetlen lépés! Vc7 vagy d7-re. 20. f7†, V×f7. 21. B×f7. 22. F×h4? H×d6† és matt következik.

20. Ba1—d1 d6—d5
21. c2—c4 ! Fd8—b6 !

d4. 22. F×d4, e×d4. 23. B×d4†, Kc7. 24. Vg3† ! néhány lépés alatt mattal végződne. Egyéb lépésekre pedig sötét vezért veszít.

22. Fe3×b6 a7×b6
23. c4×d5 c6—c5
24. Vh4—h6 ! . . . . .

Látszólag sötét kiállotta volna világos vehemens támadását, de csak látszólag, mert világos utolsó lépésével bevezetett kombinációja váratlan gyorsasággal teszi tönkre sötétet.

24. . . . . Kd7—c7

Az egyetlen lépés a Vg7† fenyegetéssel szemben.

25. d5—d6† ! Kc7—b8
26. d6—d7 ! ! Hf8×d7
27. Vh6—g7 Bh8—d8

A gyalogáldozat pointje. A huszár nem léphet s vagy a bástyával, vagy a királlyal védeni kell.

28. Vg7—e7 ! . . . . . .

Tökéletesen megbénítja sötét hadállását.

28. . . . . Kb8—a7
29. Bf1—f3 Sötét feladja, figuravesztés elkerülhetetlen.

Hannover, 1902.

Lewin. **Svidersky.**

Francia védelem.

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 d7—d5
3. Hb1—c3 Hg8—f6
4. Fc1—g5 Ff8—e7
5. e4—e5 Hf6—d7
6. Fg5×e7 Vd8×e7
7. Hc3—b5 Ve7—d8

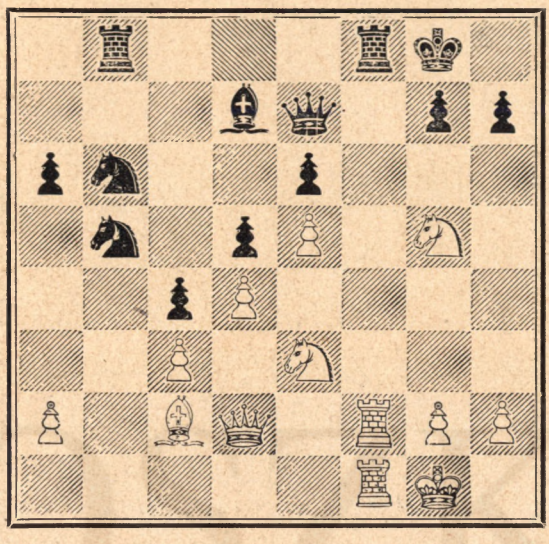
Igen érdekes komplikációkra vezet Kd8. Hf8 vagy Hb6 ellenben sötétnek kevés ellenjátékot nyujt.

8. c2—c3 a7—a6
9. Hb5—a3 c7—c5
10. f2—f4 Hb8—c6
11. Hg1—f3 f7—f6
12. Ff1—d3 0—0
13. Ha3—c2 f6×e5
14. f4×e5 c5—c4
15. Fd3—e2 b7—b5 !
16. 0—0 Ba8—b8
17. Vd1—d2 Hd7—b6
18. Hc2—e3 Vd8—e7
19. Fe2—d1 ! b5—b4
20. Fd1—c2 Fc8—d7
21. Bf1—f2 b4=c3
22. b2×c3 Hc6—d7

Sötét a vezérszárnyi betörés előkészítésével annyi tempót veszít, hogy világos ezalatt a királyszárnyon döntő támadáshoz jut.

23. Ba1—f1 Ha7—b5
24. Hf3—g5 ! . . . . .

Hadállás világos 24-ik lépése után :

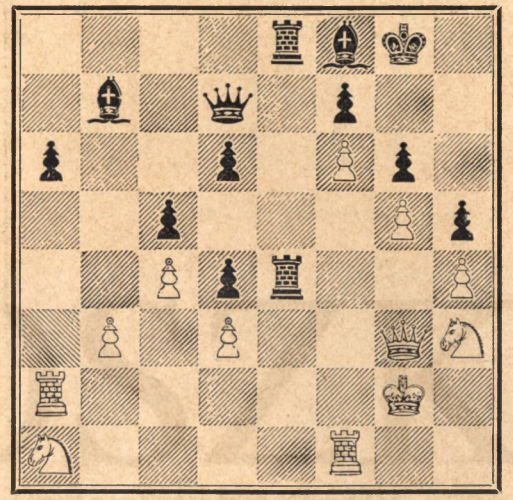


24. . . . . Bf8×f2
V×g5. 15. H×d5 ! ! B×f2, (V×d2-re 26. He7† és 2 lépéses matt következik.) 26. V×f2 ! ! után világos néhány lépéses mattal fenyeget, aminek elhárítása sötétre nézve legalább is a nyert figura visszavesztésével jár.
25. Vd2×f2 h7—h6
26. Fc2—h7† Kg8—h8
27. Fh7—g6 Hb5×c3
h×g5-re 28. Vf3 mattfenyegetés rövidesen eldönti a játszma sorsát.
28. Hg5—f7† Kh8—g8
29. He3—g4 Hc3—e4
Egyéb lépésre Vg3 következik.
30. Fg6×e4 d5×e4
31. Hg4×h6† Kg8—h7
g×h6-ra 32. Vg3†, Kh7. 33. Bf6 nyer.
32. Vf2—e3 Ve7—h4
Ha Fc6, úgy 33. Vh3 !
33. Bf1—f4 Hf6—d5 ?
34. Ve3×e4† Sötét feladja.
33. . . . . Vh5 ! nagyon is megnehezítette volna világos nyerését.

Hannover, 1902.

Hadállás sötét 37-ik lépése után:

Sötét: **Janovsky.**



Világos: **Pillsbury.**

Janovsky utolsó lépése egy bástyaáldozattal bevezetett döntő manőver kezdete, mely után a játszma a következő befejezést nyerte:

1. d3×e4 Be8×e4
2. Kg2—h2 . . . . .

Pillsbury első díja függött a partie kimenetelétől. Partiet mentő folytatást keresve-kutatva sem találtunk.

2. . . . . Be4—e3
3. Vg3×e3 d4×e3
4. Ha1—c2 d6—d5!
5. Hc2—*e*3! d5—d4
6. He3—g2 . . . . .

6. Hd5-re F×d5. 7. c×d5, Fd6† figurát nyer.

6. . . . . Fb7×g2
7. Ba2×g2 Ff8—d6†
8. Hf3—f4 Vd7—f5
9. Bg2—f2 Vf5—g4
10. Kh2—h1 . . . . .

Egyéb lépésekre sötét d4—d3—d2 fenyegetéssel figurát nyerne.

10. . . . . Vg4×h4†

11. Kh1—g1 Vh4—g3†
12. Kg1—h1 Vg3×b3
Minden út nyerésre vezet.
13. Kh1—g2 Vb3×c4
14. Bf1—e1 d4—d3
15. Be1—e8† Kg8—h7
16. Hf4×d3 Vc4×d3
17. Bf2—e2 Vd3—b3†
és világos néhány lépés mulva feladta a játszmát.

Hannover, 1902.

Olland dr. **Wolf.**

Spanyol játszma.

1. *e*2—*e*4 *e*7—*e*5
2. Hg1—f3 Hb8—c6
3. Ff1—b5 a7—a6
4. Fb5—a4 Hg8—f6
5. 0—0 d7—d6
6. d2—d4 e5×d4
7. Fb5×c6 b7×c6
8. Hf3×d4 Fc8—d7
9. b2—b3 Ff8—*e*7
10. Hb1—d2 0—0
11. Fc1—b2 Bf8—*e*8
12. c2—c4 Fe7—f8
13. Vd1—c2 d6—d5

A hadállást e pontig mindkét fél, habár nem is originálisan, de jól ismert elméleti kutatások alapján kifogástalanul vezeti. Sötét azonban utolsó lépésével eltér a sablóntól, amely c5. 14. H*e*2, Fc6, Hg3 stb. írja elő, és ezzel hátrányba is kerül.

14. *e*4—*e*5 ! Hf6—g4

A gyalog természetesen nem üthető 15. H×c6 miatt.

15. Hd4—f3 f7—f6
16. e5×f6 Hg4×f6
17. Bf1—*e*1 Ff8—*e*7

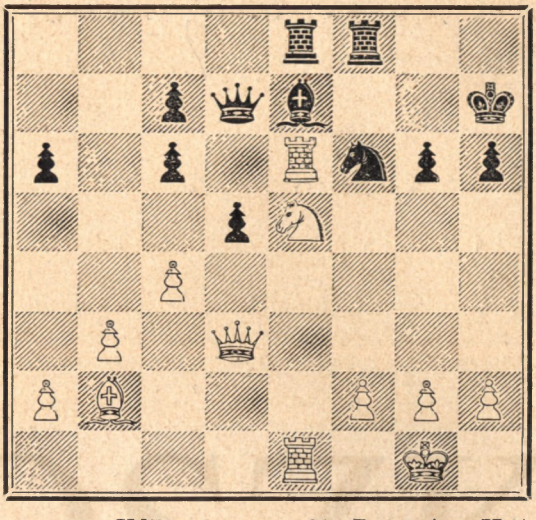
Ez a teljesen passziv lépés nem felel meg ízlésünknek, ha már sötét meg akarja törni a b2-futár hatáskörét, úgy g6 és Fg7-tel azt radikálisabban érte volna el.

18. Hf3—g5 g7—g6

Kényszerlépés ; fenyegetett F×f6.

19. Vc2—c3 ! B*e*8—f8
20. Hd2—f3 h7—h6
21. Hg5—e6 Fb7×*e*6
22. Be1×*e*6 Vd8—d7
23. Ba1—*e*1 Ba8—*e*8
24. Vc3—d3 Kg8—h7
25. Hf3—e5 ! ! . . . . .

Hadállás világos 25-ik lépése után :



25.	Vd7×*e*6	29. Bg3 ? úgy Hg4 !		
26. Vd3×g6†	Kh7—h8	30. B*e*3—g3	V*e*6—d7
27. Vg6×h6†	Kh8—g8	31. Vg6—h6	Vd7—h7
28. Be1—*e*3	F*e*7—d8	32. He5—g6†	Kh8—g8
29. Vh6—g6†	Kg8—h8	33. Hg6—*e*7†	Sötét feladja

Monte-Carló, 1903.

Taubenhaus. Maróczy.

Sziciliai védelem.

1. e2—e4	c7—c5	
2. Hg1—f3	Hb8—c6	
3. d2—d4	c5×d4	
4. Hf3×d4	Hg8—f6 !	

Maróczy kitünő ismerője a sziciliai megnyitásnak s ha g6-ot játszotta volna, úgy a következő, világosra nagyon előnyös folytatás jöhetne létre: 5. c4 ! Fg7. 6. F*e*3, Hf6. (Vb6. 7. Hb5 !) 7. Hc3, e6. 8. Fe2 ! He5. 9. f3 ! (Megakadályozza Hg4-et.) Fe6. 10. b3 és világosnak sziklaszilárd hadállása van.

5. Hb1—c3	a7—a6
6. Ff1—e2	e7—e6
7. 0—0	Vd8—c7.
8. Fe2—f3	. . . . .

A sötét által választott megnyitás mindkét részről gondos játékot követel. A hadállás karaktere zárt lévén, egyelőre

csak apró teoretikus előnyök körül folyik a csetepatézás. Az első hibát a tett lépéssel világos követi el : alkalmat ad sötétnek, hogy a kevésbé értékes vezérszárnyi huszárt a világos királyszárnyi futár ellen lecserélje. 8. Fe3 volt helyes.

8.	. . . . .	Hc6—e5
9.	g2—g3	He5×f3†

Maróczy természetesen meg akadályozza, hogy a futár g2-re visszavonuljon.

10.	Vd1×f3	d7—d6
11.	Fc1—e3	b7—b5 !
12.	Vf3—g2	. . . . .

12. e5-re először Fb7 következik.

12.	. . . . .	Fc8—b7
13.	f2—f3	Ff8—e7
14.	Bf1—e1	Hf6—d7
15.	Ba1—d1	g7—g5
16.	Vg2—d2	Bh8—g8
17.	Fe3—f2	Hd7—e5
18.	b2—b3	Ba8—d8
19.	Be1—e3	h7—h5
20.	Hc3—e2	d6—d5

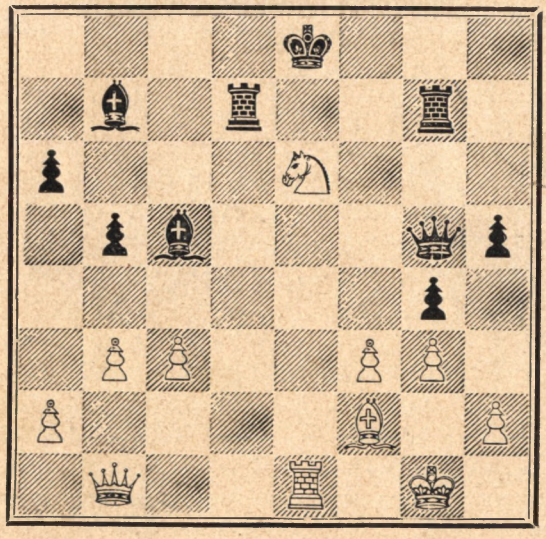
Sötét a támadást gyönyörű szépen s emellett bámulatos egyszerűséggel vezeti.

21.	e4×d5	Bd8×d5
22.	Vd2—c1	Fe7—c5
23.	c2—c3	Bd5—d7
24.	Vc1—b1	Bg8—g7
25.	Bd1—e1	g5—g4
26.	Be3×e5	. . . . .

Világos szorongatott helyzetében inkorrekt áldozati kombinációt kisérel meg, amelyet sötét szellemesen pariroz.

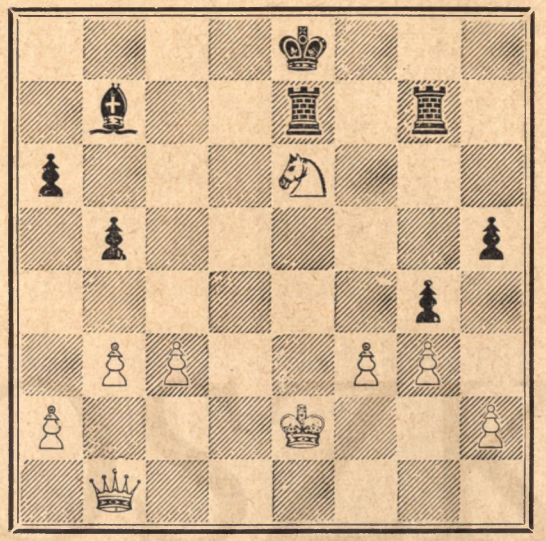
26.	. . . . .	Vc7×e5
27.	He2—f4	Ve5—g5 !
28.	Hf4×g6	f7×g6
29.	Hd4×e6	. . . . .

Hadállás világos 29-ik lépése után :



29. . . . . Fc5×f2† 31. Be1—*e*2 Vd2×e2†!
30. Kg1×f2 Vg5—d2† 32. Kf2×e2 Bd7—e7!

Hadállás sötét 32-ik lépése után:



33. Vb1—f5 . . . . .

Egyéb lépésekre sötét 2 bástyájával és futárjával rövidesen megmattolja a védtelen világos királyt.

33. . . . . Be7×e6†
34. Vf5×e6† Bg7—e7
35. Ve6×e7† Ke8×e7

A komplikált hadállás lebonyolódott: sötét figura előnyével könnyen nyer.

36. f3×g4 h5×g4
37. Ke2—e3 Ke7—d6
38. Ke3—f4 Fb7—c8
39. Kf4—e4 a6—a5
40. Ke4—d4 a5—a4
41. b3—b4 a4—a3

Világos feladja.

Bécs, 1903.

I. Szépségdíjas partie.

Maróczy. **Csigorin.**

Királycsel.

1. *e*2—*e*4 *e*7—*e*5
2. f2—f4 e5×f4
3. Hg1—f3 g7—g5
4. Ff1—c4 g5—g4

Az 1903-iki bécsi nemzetközi versenyen kötelező volt a királycsel elfogadása. Csigorin, a cseljáték egyik legkitü-

nőbb ismerője az úgynevezett Muzio-t játssza, az ismeretes teoretikus variánsok elől azonban Maróczy a következő lépésével kitér.

5. Hb1—c3	g4×f3
6. Vd1×f3	d7—d6
7. d2—d4	Fc8—*e*6
8. Hc3—d5	c7—c6
9. 0—0	. . . . .

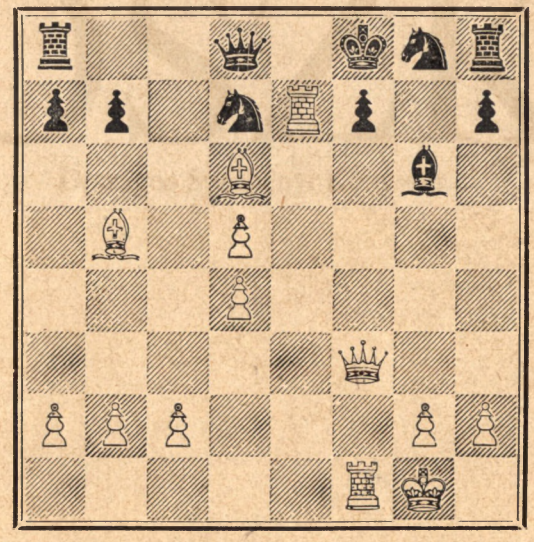
E lépés korrektségét vagy inkorrektségét nehéz volna bizonyítani. Mindenesetre Maróczyé az érdem, hogy ez — újabb figuraáldozattal egybekötött folytatást — tornapartieban meg merte kockáztatni.

9.	c6×d5
10. e4—d5	Fe6—f5
11. Fc1×f4	Ff5—g6
12. Fc4—b5†	Hb8—d7
13. Ba1—*e*1†	Ff8—*e*7
14. Ff4×d6	Kg8—f8

E lépés eléggé plauzibilis s így jóságát nehéz volna vitatni. Vb6-ra pl. 15. Va3 ! sem nyujt rózsásabb kilátást sötétnek.

15. Be1×e7 ! ! . . . . .

Hadállás világos 15-ik lépése után :



Világos kitünő érzékkel ragadja meg az egyetlen lehetőséget, amely materiális hátrányáért ellenállhatlan támadást biztosít.

15.	Hg8×*e*7
16. Bf1—*e*1	Kf8—g7

Sötétnek bástya- és figuraelőnye van ; hogy nyomott helyzetéből némileg szabadul-

jon, kénytelen csere nélkül az első figurát visszaadni.

17. Fd6×e7 Vd8—a5
18. Vf3—e2! . . . . .

Védi a b5 futárt és az e1 bástyát, de emellett egy igen erős rejtett fenyegetést is tartalmaz.

18. . . . . Hd7—f8
19. Fe7—f6†! Kg7—g8

A futár természetesen nem üthető egylépéses matt miatt.

20. Ve2—e5! . . . . .

A döntő matt kombináció kezdete.

20. . . . . h7—h6
21. Ff6×h8 f7—f6
22. Ve5—e7 Kg8×h8
23. Ve7×f6† Sötét feladja, a 24. Be7 fenyegetéssel szemben védtelen.

Cambridge-Springs, 1904.

Schlechter. **Lasker.**

Vezércsel.

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 e7—e6
3. Hb1—c3 Hg8—f6
4. Fc1—g5 Ff8—e7
5. e2—e3 0—0
6. Hg1—f3 b7—b6
7. Ff1—d3 Fc8—b7
8. c4×d5 e6×d5
9. Hf3—e5 c7—c5
10. Ba1—c1 Hb8—c6!
11. 0—0 Hc6×e5
12. d4×e5 Hf6—e8
13. Fg5—f4 f7—f5
14. Vd1—c2! . . . . .

E lépés is amellett bizonyít, hogy a világos bábok vezetője originális játékos. A világbajnok figuranyerésre játszik, amibe világos belemegy; szóval a két ellenfél a maga útján halad, ez esetben azonban Schlechter helyesebben számított.

14. . . . . g7—g5
15. Ff5—g4 f5—f4
16. Fd3×h7† Kg8—h8
17. Vc2—g6! . . . . .

Lasker csak most veszi észre, hogy f×g3 a 18. Vh6 csendes fenyegetés miatt rögtön veszít s így ez ellen tennie kell valamit elsősorban.

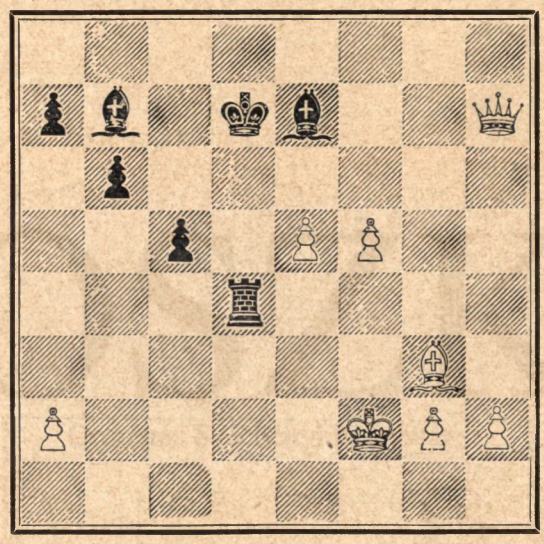
17. . . . . He8—f6
18. e5×f6 Bf8×f6
19. Vg6—h5 Kh8—g7
20. Vh5×g5† Kg7×h7
21. Fg3×f4 Bf6—g6
22. Vg5—h5† Kh7—g7
23. Bf1—d1 d5—d4
24. Ff4—g3 Bg6—g5
25. Fg3—e5† Kg7—g8
26. Vh5—h8† Kg8—f7
27. Vh8—h7† Kf7—e6
28. Fe5—g3 d4×c3

Utolsó kísérlet a játszma megmentésére, ami azonban

Schlechter erélyes ellenjátékán megtörik.

29.	Bd1×d8	c3×b2	33.	e3—e4	Bd5—d1†
30.	Bd8—d1	b2×c1V	34.	Bc1×d1	Bd8×d1†
31.	Bd1×c1	Ba8—d8	35.	Kg1—f2	Bd1—d4
32.	f2—f4	Bg5—d5	36.	f4—f5†	Ke6—d7
			37.	e4—e5	Sötét feladja.

Véghadállás :



Cambridge-Springs, 1904.

Janovsky. Lasker.

Négy huszárjáték.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	Hg1—f3	Hb8—c6
3.	Hb1—c3	Hg8—f6
4.	Ff1—b5	Ff8—c5
5.	Hf3×e5	Hc6×e5

E lépés helyett a korrekt válasz 0—0. A következő folytatásban világos megtarthatja ugyan a gyalogot, de hadállása nagyon erős támadásnak van kitéve.

6. 0—0, Be8. 7. H×c6, d×c6. 8. Fd3, Be5 ! Elég gyakori a Marshall által előszere-

tettel alkalmazott folytatás is. 6. 0—0, Hd4. 7. Fe2, Be8. 8. Hf3 ! (8. Hd3, Fb6. 9. Ff3, d5. 10. igen erős támadással.) H×e4. 9. H×e4, B×e4. 10. H×d4, F×d4. 11. c3, Ff6. 12. Ff3, Be8. 13. d4 egyenlő játékkal.

6.	d2—d4	Fc5—d6
7.	f2—f4 !	He5—g6
8.	e4—e5	c7—c6
9.	Fb5—c4 !	Fd6—c7
10.	e5×f6	Vd8×f6
11.	0—0	. . . . .

E lépésnél Janovsky már számolhatott a későbbi futáráldozat lehetőségével. 11. d5 szintén igen erős ; H×f4-re 12. 0—0 és figurát nyer. F×f4-re 12. 0—0, F×h2†. 13. K×h2, Vh4†. 14. Kg1, V×c4. 15. Be1†, K tetszés szerint. 16. Be4, Vc5†. 17. Fe3, Vd6. 18. Ve2 jön ellenállhatatlan erővel.

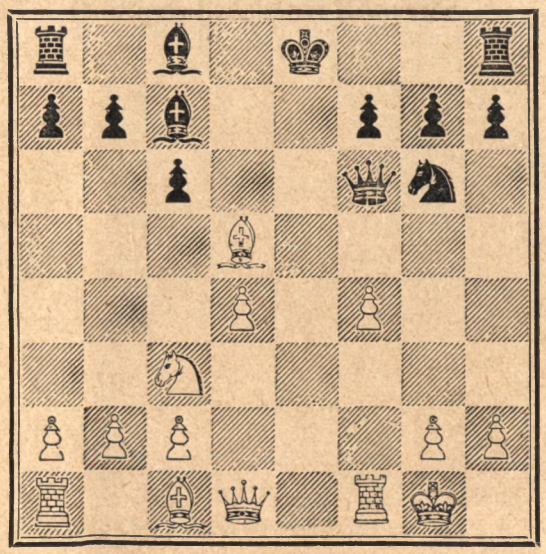
11.	. . . . .	d7—d5

0—0-ra 12. d5 előnyösen következik.

12.	Fc4×d5	. . . . .

Merész és mély áldozati kombináczió, mely rendkívüli komplikációival a játszmát igen értékessé teszi. 12. Be1†, Fe6. 13. F×d5, H×f4 ! 14. He4, Vg6. 15. F×f4, c×d5. 16. F×c7, d×e5 és a játszma kiegyenlítődik. Természetesen 13. c×d5 nem jó. 14. H×d5, Vd8. 15. H×c7†, V×c7. 16. f5 miatt.

Hadállás világos 12-ik lépése után :



12. . . . . c6×d5
13. Hc3×d5 Vf6—d6
14. Vd1—e2† Hg6—*e*7

Kd8-ra 15. c4, B*e*8. 16. Vh5 hamarosan nyer.

15. Bf1—e1 Fc7—d8
16. c2—c4 f7—f6

F*e*6. 17. H×*e*7, F×e7. 18. d5, Ff5. 19. b4, b6. 20. d4, Kf8. 21. Fa3, Be8. 22. Bad1 következik és sötét elveszett.

17. Fc1—d2 a7—a5
18. Ve2—h5† g7—g6
19. c4—c5 ! Vd6—a6 !

Az egyetlen lépés. Vc6-ra. 20. H×*e*7, F×*e*7 ! 21. V*e*2, Vc7 (különben d5). 22. V*e*3 és sötétnek a d4—d5—d6 fenyegetés ellen nincs kielégítő védelme. V*e*6-ra 20. B×*e*6, g×h5. 21. B×e7†, F×*e*7. 22. Hc7† nyer.

20. Vh5—h6 Fc8—*e*6

Helyes folytatás mellett sötét elveszett. 21. H×*e*7, F×*e*7. 22. d5, F×d5. 23. B×*e*7†, K×e7. 24. Vg7†, K*e*6 (Ff7. 25. Be1†). 25. B*e*1†, Kf5. 26. Be5†, Kg4 (ütésre 2 lépéses matt). 27. Vh6 és nyer. A tényleg megjátszott következő lépésre azonban fordul a kocka.

21. Hd5×f6† ? Ke8—f7
22. Hf6—*e*4 H*e*7—f5
23. Vh6—h3 Ff8—e7 !

H×d4-re 24. Vc3 !

24. Fd2—c3 F*e*6—d5
25. g2—g4 Hf5—h4
26. He4—d6† Kf7—f8 !
27. Be1×e7 . . . . .

Kényszeráldozat.

27. . . . . Hh4—f3†
28. Vh3×f3 Fd5×f3
29. Be7—f7† Kf8—g8
30. d4—d5 Ff3×d5
31. Bf7—g7† Kg8—f8
32. Ba1—e1 Va6—c6
33. b2—b4 Ba8—d8
34. Fc3—d4 Bd8×d6
35. c5×d6 Fd5—h1

Világos feladja. A játszma első részét Janovsky geniálisan, második részét Lasker rendkívül erélyesen vezette.

Cambridge-Springs, 1904.

Pillsbury. **Lasker.**

Vezércsel.

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 *e*7—*e*6
3. Hb1—c3 Hg8—f6
4. Hg1—f3 c7—c5
5. Fc1—g5 c5×d4
6. Vd1×d4 Hb8—c6
7. Fg5×f6 ! . . . . .

A revanche a 10 év előtti szentpétervári vereségért !

7. . . . . g7×f6

H×d4. 8. F×d8, Hc2†. 9. Kd2, Ha×1. 10. Fc7 után világos megnyeri az a1 huszárt

és 2 könnyű tiszttel bástya ellen jobb játéka van.

8. Vd4—h4 d5×c4

Még a legjobb lépés: d4. 9. 0—0—0, c5. 10. *e*3, Fb4. 11. Hd5 után világos sokkal jobban áll.

9. Ba1—d1 Fc8—d7
10. *e*2—*e*3 Hc6—*e*5
11. Hf3×*e*5 f6×*e*5
12. Vh4×c4 Vd8—b6
13. Ff1—e2! Vb6×b2

Miután világos a gyalogot 14. Bb1 után jobb játékkal akár rögtön is visszanyerheti, sötét lépése Lasker részéről meglepő.

14. 0—0 Ba8—c8
15. Vc4—d3! Bc8—c7
16. Hc3—*e*4 Ff8—*e*7
17. Hc4—d6† Ke8—f8

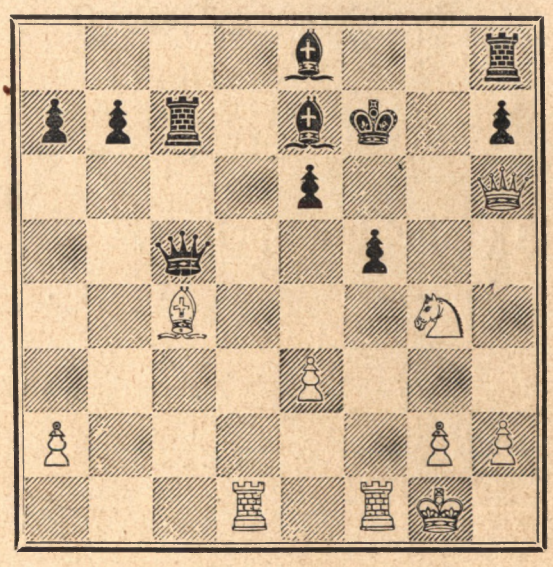
F×d6. 18. V×d6, Kd8! 19. Bd2! és miután sötét kénytelen az e5 vagy b5 pont védelmét feladni, hamarosan veszít.

18. Hd6—c4 Vb2—b5
19. f2—f4! e5×f4
20. Vd3—d4! f7—f6

E lépés döntően gyengíti sötét úgyis laza királyállását. De jobb nem volt, mert Bg8-ra 21. V×f4 a kettős fenyegetés miatt rögtön nyer.

21. Vd4×f4 Vb5×c5
22. Hc4—*e*5 Fd7—*e*8
23. H*e*5—g4 f6—f5
24. Vf4—h6† Kf8—f7
25. Fe2—c4! . . . . .

Hadállás világos 25-ik lépése után:



25.	Bc7—c6	
Fd7-re 26. B×d7 ! stb.		
26. Bf1×f5†	Vc5×f5	
27. Bd1—f1	Vf5×f1†	
28. Kg1×f1	Fe8—d7	
29. Vh6—h5†	Kf7—g8	
30. Hg4—e5	Sötét feladja :	

ez Pillsbury utolsó tornapartieja, melyet régi kitünő stílusában játszott meg.

Cambridge-Springs, 1904.

Schlechter. **Marshall.**

Futárjáték.

1. c2—e4	e7—e5
2. Ff1—c4	Hg8—f6
3. d2—d4	e5×d4
4. Hg1—f3	Ff8—c5

H×e4 sem megvetendő folytatás. 5. V×d4 után Hf6-tal a támadást ki lehet védeni és sötétnek gyalogelőnye marad.

5. 0—0	d7—d6
6. c2—c3	d4×c3
7. Hb1×c3	0—0

Ezt a variánst kevésbé tartjuk ajánlatosnak sötétre nézve, mert az f8 futár nem védheti többé a gyenge királyszárnyat.

8. Fc1—g5	Fc8—e6
9. Vd1—b3	Fe6×c4
10. Vb3×c4	h7—h6
11. Fg5—h4	Hb8—d7
12. b2—b4 !	. . . . .

Egy igen finom kombináció bevezető lépése, mely érdekes komplikációkat idéz elő.

12.	Fc5—b6
13. c4—e5 !	d6×e5 ?

H×e5. 14. H×e5, d×e5. 15. Bad1, Fd4. 16. He2, Vd5 után sötétnek gyalogelőnye és jó hadállása maradt volna.

14. Ba1—d1	Vd8—e7

Ezzel ugyan parirozza sötét a H×e5 fenyegetést, de világos következő kombinációjának meghiúsítására helyesebb volt Ve8.

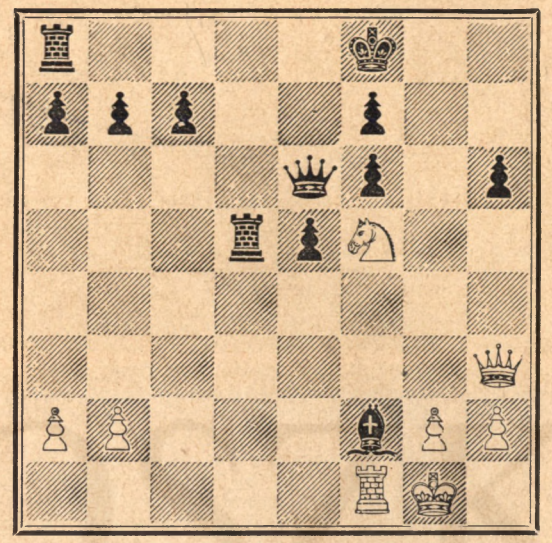
15. Bd1×d7	Ve7×d7
16. Fh4×f6	g7×f6
17. Hc3—d5	Vd7—e6
18. Hf3—h4 !	Bf8—d8
19. Hh4—f5 !	Bd8×d5
20. Vc4—g4†	Kg8—f8
21. Vg4—h3 ! ?	. . . . .

A V×h6† fenyegetés miatt világos látszólag remist forszíroz ; hogy ez mennyire téves, azt sötét váratlan ellenlépése csakhamar bizonyítja.

21.	Fb6×f2† !

Ezzel a csinos áldozattal Marshall saját javára dönti el a partiet.

Hadállás sötét 21-ik lépése után:



22. Kg1×f2 . . . . .

22. B×f2-re Bd1†. 23. Bf1, Vb6†. 24. He3 következik és világos támadását sötét minőség és egyelőre 3 gyalogelőnynyel, visszaverte. 22. Kh1-re Fh4!! 23. V×h4, V×f5 rögtön nyer. A játszma sorsát döntő hibát világos a 21-ik lépésben követte el; 21. Vh3 helyett 21. Vh5-tel ha nem is ép nyerő, de pompás remis kilátásai lettek volna.

23. . . . . Ve6—b6†
24. Kf2—e2 Ba8—d8

Sötét a futáráldozattal kiforcirozta: 1. tempóval menekült a Vh6† után fenyegető vezérveszteség elől. 2. A világos királyt nagyon is kényelmetlen, védetlen pozicióba kergette. 3. A d8 bástyát akcióba hozta. Miután mindezek mellett minőség- és 3 gyalogelőnye van, a partie sorsa sem lehet kétséges.

25. Vh3×h6† Kf8—e8
26. Hf5—g7† Ke8—e7
27. Hg7—f5† Ke7—d7
28. Vh6—h3 Vb6—a6†
29. Ke2—f2 Bd5—d2†
30. Kf2—g1 Va6—e6
31. Vh3—g4 Kd7—c8
32. h2—h4 Bd2—d4
33. Vg4—e2 Bd4—f4
34. Bf1×f4 e5×f4
35. Ve2—g4 Bd8—d5
36. Hf5—e7† Kc8—d8!

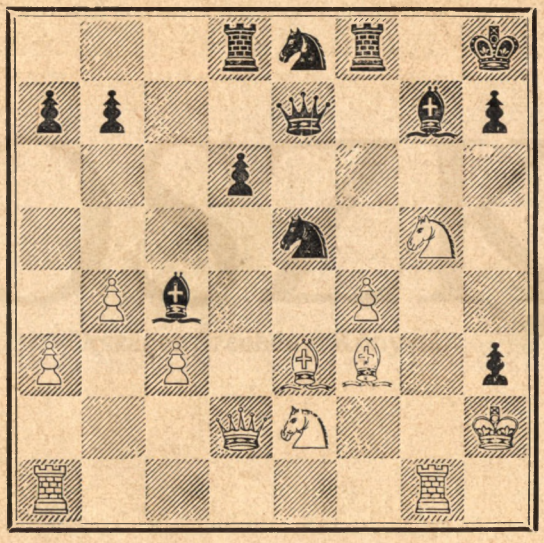
Világos feladja. Kb8-ra 37. V×e6, f×e6. 38. H×d5,

e×d5. 39. h5, Kd7-re pedig 36. H×d5! még megnyerte volna a játszmát. Egy, mindkét fél részéről az egyes fázisokban geniálisan vezetett partie.

Coburg, 1904.

Hadállás sötét 24-ik lépése után:

Sötét: **Neumann.**



Világos: **Gregory.**

A sajnos, oly fiatalon elhúnyt geniális bécsi mester Neumann a következő fényes kombinációval fejezte be a partiet.

1.	V*e*7×g5
2. f4×*e*5	. . . . .

f×g5. 3. Hf3†-ra világos figurát veszit.

2.	Vg5×*e*5†
3. F*e*3—f4	Fc4×*e*2!!
4. Ff4×*e*5	. . . . .

Egyéb lépésre világos ismét figurát veszthet.

4.	Fg7×*e*5†
5. Kh2×h3	Bf8×f3†
6. Kh3—g2	H*e*8—c7!

7.	Vd2×*e*2	Bf3—g3†	11.	Kf1—*e*1	F*e*5×c3†
8.	Kg2—h1	Bg3—h3†	12.	Ke1—d1	Bh2×e2
9.	Kh1—g2	Bh3—h2†	13.	Kd1×*e*2	Fc3×a1
10.	Kg2—f1	Bd8—f8†		Világos feladja.	

Nürnberg, 1906.

Vidmar. Tarrasch dr.

Vezércsel.

1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	*e*7—*e*6
3.	Hb1—c3	c7—c5
4.	*e*2—*e*3	. . . . .

Ez teljes kiegyenlítésre vezet. 4. c×d5, e×d5. 5. Hf3, Hc6! 6. Ff4 vagy Fg5 után világosnak valamivel szabadabb játéka van.

4.	. . . . .	Hg8—f6
5.	Hg1—f3	Hb8—c6
6.	a2—a3	c5×d4
7.	e3×d4	Ff8—e7
8.	Fc1—f4	0—0
9.	Ba1—c1	d5×c4
10.	Ff1×c4	Vd8—b6
11.	0—0	a7—a6

Hiba volna 11. . . . . Vb6×b2, mert 12. Hc3—b5-re a vezér elveszett.

12.	b2—b4	Vb6—a7

12. . . . . Bf8—d8 volt az erélyesebb folytatás.

13.	Vd1—d3	Bf8—d8
14.	Bf1—d1	Hf6—d5?

Fd7-nek kellett volna történnie.

15.	Ff4—g5!	h7—h6
16.	Fg5—e3	. . . . .

Világos kikényszerítette a sötét királyszárny gyöngítését s ez ellen később erélyes támadást intéz.

16.	. . . . .	Fe7—f6
17.	Hc3—*e*4	Hc6—*e*7
18.	g2—g4!	. . . . .

Bevezetése a döntő támadásnak, melyet sötét fejletlen hadállása nagyon is elősegít.

18.	. . . . .	Kg8—f8
19.	h2—h4	H*e*7—g8
20.	g4—g5	h6×g5
21.	h4×g5	Ff6—e7
22.	Hf3—e5	f7—f6

Sötét már rosszul áll; 22. . . . Fc8—d7-re következnék 23. Vd3—e2, Fd7—e8. 24. Ve2—f3, He5—g6†! fenyegetéssel.

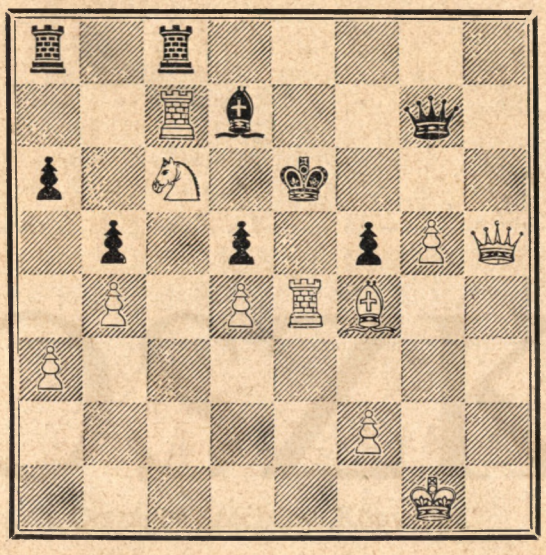
23.	He5—g6†	Kf8—f7
24.	Hg6—h8†!	Kf7—e8
25.	He4—c5	f6—f5
26.	Vd3—*e*2	g7—g6

Az egyedüli lépés, mellyel sötét ideiglenesen bár, de tarthatja hadállását.

27.	Hh8×g6	b7—b5
28.	Fc4×d5	e6×d5
29.	Ve2—h5	Fe7×c5
30.	Hg6—e5†	Ke8—f8
31.	Bc1×c5	Va7—g7
32.	He5—g6†	Kf8—f7

33. Bc5—c7†	Fc8—d7	egész játszmát igen erélyesen
34. Hg6—e5†	Kf7—e6	vezeti.
35. He5—c6	Bd8—c8	36. . . . . Hg8—f6
36. Fe3—f4 ! !	. . . . .	37. Bd1—e1† Hf6—e4

Fenyeget Be1† ; világos az 38. Be1×e4† Sötét feladja.



f5×e4-re 39. Vh5—g4† és Bc7×d7† következik. 38. . . . . d5×e4-re pedig 39. d4—d5†; Ke6×d5. 40. Vh5—d1†, stbi nyer.

Nürnberg, 1906.

I. Szépségdíj.

Duras. **Wolf.**

Spanyol játszma.

1. e2—*e*4	e7—e5	Egyike a jó, de kevésbbé
2. Hg1—f3	Hb8—c6	éles folytatásoknak.
3. Ff1—b5	Hg8—f6	4. . . . . Hc6—*e*7
4. d2—d3	. . . . .	5. Fb5—c4 . . . . .

5. H×*e*5-re c6 után világos a Va5† fenyegetés miatt figurát veszit.

5.	. . . . .	c7—c6
6.	Fc4—b3	. . . . .

Duras igen helyes pozitío érzékkel hátráltatja (egyelőre a He5 fenyegetés miatt) d5-öt.

6.	. . . . .	He7—g6
7.	Hb1—c3	Ff8—b4

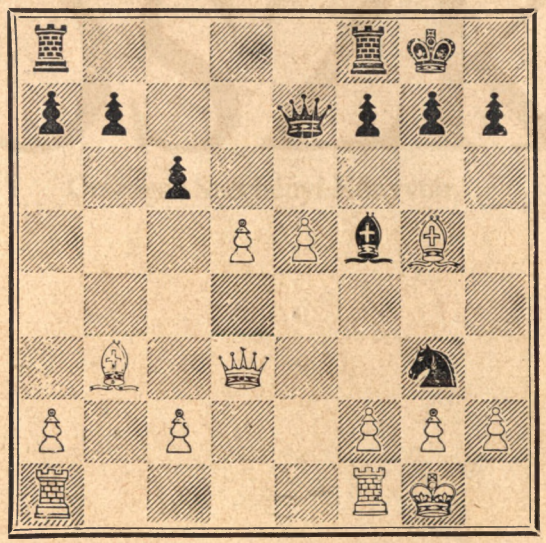
d5-re 8. e×d5, c×d5. 9. V*e*2 következik.

8.	0—0	0—0
9.	d3—d4 !	d7—d6
10.	Vd1—d3	Fb4×c3
11.	b2×c3	d6—d5
12.	Hf3×*e*5	Hg6×*e*5
13.	d4×*e*5	Hf6×*e*4
14.	Fc1—*e*3 !	Vd8—*e*7
15.	c3—c4 !	Fc8—f5
16.	c4×d5 ! !	He4—g3

Látszólag sötét minőséget nyer. Duras legközelebbi lépése azonban pompásan bizonyitja, hogy messze túlkombinálta ellenfelét.

17. F*e*3—g5 ! ! . . . . .

Hadállás világos 17-ik lépése után :

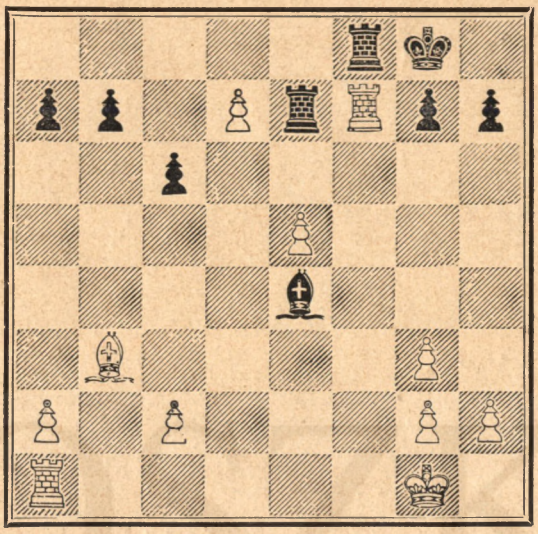


17. . . . . V*e*7×g5

H×f1-re 18. V×f5 ; F×d3. 18. F×*e*7 után világos mindenkép egy gyalogelőny birtokában marad.

18.	Vd3×g3	Vg5×g3
19.	f2×g3 !	Ff5—*e*4
20.	d5—d6 !	Ba8—*e*8
21.	d6—d7 !	B*e*8—*e*7
22.	Bf1×f7 !	. . . . .

Hadállás világos 22-ik lépése után :



22.	B*e*7×f7	35. Bc7×c5	Ka6—b6
23. Fb3×f7†	Kg8×f7	36. Bc5—c1	Fg6—*e*8
24. Ba1—f1†	Kf7—*e*7	37. Ke3—f4	F*e*8—c6
25. Bf1×f8	K*e*7×d7	38. Kf4—e5	Fc6×g2
26. Bf8—f7†	Kd7—*e*6	39. Ke5—d6	Fg2—e4
27. Bf7×b7	F*e*4×c2	40. Kd6—e7	h7—h5
28. Bb7×a7	Ke6×*e*5	41. K*e*7—f7	g7—g6
29. Kg1—f2	K*e*5—d4	42. Kf7—f6	Fg4—f5
30. a2—a4	Kd4—c5	43. Kf6—g5	Ff5—*e*4
31. a4—a5	Kc5—b5	44. h2—h4	Sötét feladja ;
32. Kf2—*e*3	c6—c5	világos a bástyát g6-on ál-	
33. Ba7—c7	Fc2—g6	dozza és könnyen nyer.	
34. a5—a6	Kb5×a6		

Nürnberg, 1906.

Svidersky. **Snosko-Borovsky.**

Vezércsel.

1. d2—d4 d7—d5
2. Hg1—f3 c7—c5
3. e2—e3 Hb8—c6
4. d4×c5 e7—e6
5. a2—a3 a7—a5

Ezzel sötét megakadályozza, hogy F×c5 után világos 6. b4, Fd6. 7. Fb2-vel vezérszárnyát gyorsan fejlessze.

6. Ff1—e2 Ff8×c5
7. 0—0 Hg8—f6
8. Hb1—c3 ? . . . . .

Teljesen ellenkezik a vezérszárny intencióival az, hogy a huszárt c3-on posztirozzuk, még mielőtt a c2 gyalog c4-en akcióba lépett volna. Véleményünk szerint Hd2 volt helyén, ezzel egyelőre akadályozzuk d4-et. (Hb3 miatt.) Azután c4-gyel folytattuk volna, hogy d5-ön a cserét esetleg a mi részünkről provokáljuk. 8. Hd2, 0—0. 9. c4, Ve7. 10. c×d5, e×d5. 11. Hb3, Fd6. 12. Hbd4 után világosnak minden tekintetben kielégítő hadállása van.

8. . . . . 0—0
9. Hc3—b5 Vd8—e7
10. b2—b3 Bf8—d8
11. Fc1—b2 e6—e5
12. Vd1—c1 . . . . .

E lépés eléggé dokumentálja, hogy világos maga sem tudja, miképp folytassa a játszmát. Sötét hadállása túlerőssé vált, mert c4-re most már jó játékkal huzhatja d4-et.

12. . . . . Hf6—e4
13. Bf1—d1 Fc8—g4
14. c2—c4 d5—d4
15. Vc1—c2 f7—f5
16. e3×d4 e5×d4
17. Bd1—d3 . . . . .

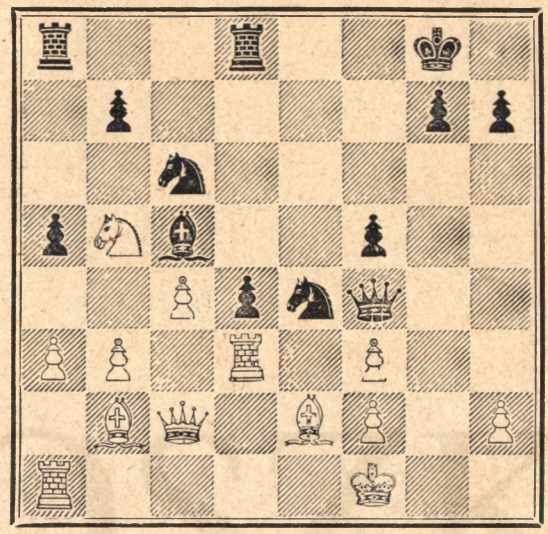
Fenyegetett H×f2. 18. K×f2, d3†.

17. . . . . Fg4×f3
18. g2×f3 . . . . .

Egyéb lépésekre He5 következik.

18. . . . . Ve7—g5†
19. Kg1—f1 Vg5—f4 !

Hadállás sötét 19-ik lépése után:



20. f3×e4 . . . . .
20. Kg1, úgy Bd6. 21. f×e4, f×e4. 22. Bg3, d3 stb.
20. . . . . f5×e4
21. Vc2—d2 e4—e3 !
22. Vd2—e1 Vf4×h2
23. Fe2—g4 Bd8—f8

Világos feladja. 24. f3-ra He5 döntő erővel következik.

Nürnberg, 1906.

Marshall. **Wolf.**

Vezércsel.

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 d5×c4
3. Hg1—f3 . . . . .

A legjobb, mely megakadályozza 3. . . . e7—e5-öt.

3. . . . . Hg8—f6
4. Hb1—c3 a7—a6

Janowski kedvenc védelme, melynek célja, hogy sötét tempónyeréssel játszhassa futárját b7-re.

5. e2—e3 e7—e6
6. Ff1×c4 c7—c5

Vagy pedig azonnal 6. . . . . b5, 7. Fb7-tel kapcsolatban.

7. 0—0 Hb8—c6

Szokásosabb 7. . . . . b5,

8. Fd3, Fb7, és ez esetben a huszár d7-en jobban áll.

8. a2—a3 . . . . .

Igen jó lépés, mely egyrészt megakadályozza a Hb4-et, — másrészt pedig visszavonulási utat nyit a futárnak.

8. . . . . Vd8—c7
9. Vd1—e2 b7—b5
10. Fc4—a2 Fc8—b7

Számításba jön c5×d4. 11. c3×d4, Fe7 s azután 0—0 és Fb7.

11. d4×c5 Ff8×c5
12. b2—b4 Fc5—d6

Óvatosabb volt Fe7.

13. Fc1—b2 0—0
14. Ba1—c1 Ba8—d8
15. Fa2—b1 ! Fb7—a8

Elhibázott manőver ; sötét nem veszi észre világos fenyegetését. Most már okvetetlenül szükséges volt 15. . . . . Ve7.

16. Hc3—e4 ! Hf6—d5

Ha 16. . . . . H×e4, úgy 17. F×e4, f5, 18. F×c6, F×c6, 19. Hd4 és világos nyer.

17. He4—g5 g7—g6

Sötét most már rosszul áll. 17. . . . . h6-ra következhetnék 18. Vc2, g6. 19. H×e6 ! és nyer.

18. Hg5×h7 ! . . . . .

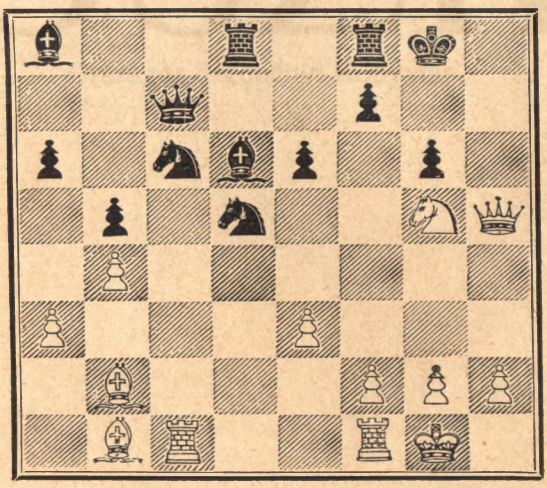
Gyönyörű kombináció, mely azonnal eldönti a játszma sorsát.

18. . . . . Kg8×h7
19. Hf3—g5† Kh7—g8

Nincs más ; 19. . . . . Kh6-ra 20. Vg4 (fenyeget h4-en matt), Fe5, 21. H×e6 ! ! és nyer.

20. Ve2—h5 ! . . . . .

Hadállás világos 20-ik lépése után :



ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

20. . . . . f7—f6

g6×h5-re természetesen igen csinos egylépéses mattot kapna sötét 21. Fh7†-tel.

21. Fb1×g6 Bd8—d7
22. Hg5×e6 Bd7—h7

Sötét állása tarthatatlan. E lépéssel utolsó kísérletet tesz, számítva arra, hogy világos talán 23. V×d5-tel folytatja, mire 23. . . . . F×h2† örökös sakkal, remist forszíroz.

23. Fg6×h7† Vc7×h7
24. Vh5×h7† Kg8×h7
25. He6×f8† Fd6×f8
26. Bf1—d1 Hc6—e7
27. e3—e4 Hd5—b6
28. Bc1—c7 Kh7—g8
29. Fb2×f6 He7—g6
30. Bd1—d8 Sötét feladja.

Ostende, 1906.

Duras. Teichmann.

Spanyol megnyitás.

1. e2—e4 e7—e5
2. Hg1—f3 Hb8—c6
3. Ff1—b5 a7—a6
4. Fb5—a4 Hg8—f6
5. 0—0 Ff8—e7
6. Bf1—e1 d7—d6
7. c2—c3 0—0
8. h2—h3 h7—h6
9. d2—d4 Fc8—d7
10. Hb1—d2 Bf8—e8
11. Hd2—f1 Fe7—f8
12. Hf1—g3 g7—g6
13. Fa4—b3 Vd8—e7
14. Fc1—e3 Ff8—g7

Hiba volna Ha5, mert világos 15. d×e5, d×e5. 16. H×e5, H×b3. 17. a×b3, V×e5. 18. Fd4-gyel folytatná.

15. d4—d5 Hc6—d8
16. c3—c4 b7—b6
17. Fb3—c2 a6—a5

Megakadályozza a b4-gyel való gyalogrohamot.

18. Hf3—h2 Kg8—h7
19. Ba1—b1 Hf6—g8
20. f2—f4 e5×f4
21. Fe3×f4 Fg7—e5
22. Ff4×e5 Ve7×e5
23. Hg3—e2 Ve5—g7
24. Hh2—f3 Hd8—b7
25. He2—g3 Hb7—c5
26. Vd1—d2 Be8—e7
27. Vd2—f2 Ba8—e8!

Egyéb közömbös lépésre, esetleg 28. e5, d×e5. 29. Hh5, Vh8. 30. B×e5, B×e5. 31. Hg5, h×g5. 32. V×f7, Kh6. 33. Vg6†, matt következett volna. míg az adott állásban 29. Hh5-re Vf8 a ripost.

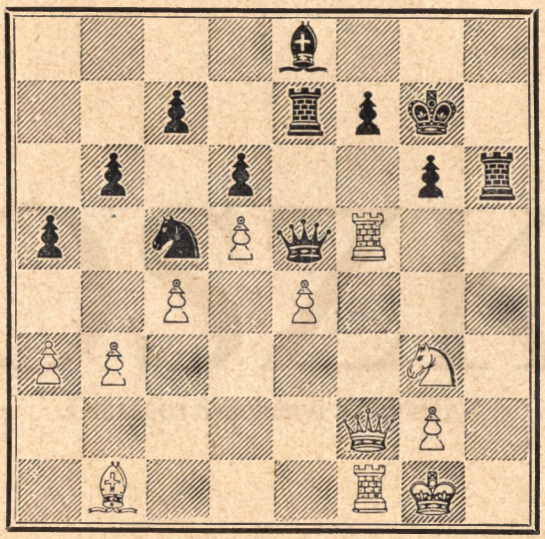
28. Be1—e2 Kh7—h8
29. b2—b3 Hg8—f6
30. Bb1—e1 Hf6—h7
31. Fc2—b1 Hh7—g5
32. Hf3×g5 h6×g5
33. Vf2—f3 Vg7—d4†

34. Kg1—h2 Kh8—g7
35. Be2—f2 Vd4—e5
36. Be1—f1 Be8—h8
37. Kh2—g1 Bh8—h4
38. Vf3—e3 ! Bh4—h6

Korai volna rögtön g4, amire világos 39. Hf5†, F×f5. 40. B×f5, g×f5. 41. V×g5-tel előnybe jutna.

39. a2—a3 g5—g4
40. h3×g4 Fd7×g4
41. Bf2—f4 Fg4—d7
42. Ve3—f2 Fd7—e8
43. Bf4—f5 ! . . . . .

Hadállás világos 43-ik lépése után :



43. . . . . Ve5—c3

A bástya nem üthető, mert világos néhány lépésre mattot vagy vezérvesztést forszíroz, pl. : g×f5. 44. H×f5†, K tetszés szerint. 45. H×h6, K×h6. 46. Vd2† !, Kg6. 47. Bf5, Vg3. 48. e5 ! stb.

44. e4—e5 ! d6×e5
45. Bf5—g5 ! Kg7—h7
46. Hg3—f5 ! ! . . . . .

Duras elemében van. A gondosan előkészített középjáték után finoman vezeti a döntő támadást.

46. . . . . g6×f5
47. Vf2×f5† Bh6—g6

Kh8-ra 48. Bh5, Ve3†. 49. Kh2, Kg7 ! 50. Bf3 következik.

48. Vf5—f6 Vc3—d4†
49. Bf1—f2 Vd4—d1†
50. Kg1—h2 ! e5—e4 !

Bd7 megmenti ugyan a bástyát, de 51. Bf3 után matt vagy vezérveszteséggel jár.

51.	Vf6×e7	Bg6—h6†	56.	Ve8×g6 !	Kh7×g6
52.	Kh2—g3	Vd1—e1	57.	Bf5—f6†	Vg6—g7
53.	Ve7×e8	. . . . .	58.	Bf6—f7†	Kg7—g8
			59.	Bf7—f8†	Kg8—g7
			60.	Bf2—f7†	Kg7—g6
			61.	Bf7—f6†	Kg6—g7
			62.	Bf8—f7†	Kg7—g8
53.	. . . . .	Ve1—*e*3†	63.	Kg4—h5 !	Ve3—*e*2†
54.	Kg3—g4	f7—f5† !	64.	g2—g4	Sötét feladja.
55.	Bg5×f5 !	Bh6—g6†			

E lépés megtételénél világosnak pontosan ki kellett számolnia a pikáns befejező kombinációt.

Ostende, 1907.

Mieses. Snosko-Borovsky.

Bécsi megnyitás.

1.	*e*2—*e*4	*e*7—*e*5
2.	Hb1—c3	Hg8—f6
3.	Ff1—c4	Hb8—c6
4.	d2—d3	Ff8—b4
5.	Fc1—g5	d7—d6

Ez a lépés megfelel világos intencióinak. h6 ! 6. F×f6, F×c3† ! 7. b×c3, V×f6 után sötét kitünően áll.

6.	Hg1—e2	. . . . .

Ezzel Mieses elérte kedvenc megnyitásainak egyikét s hogy mennyire elemében van, azt e csinos partieja is eléggé illusztrálja.

6.	. . . . .	Fc8—*e*6
7.	0—0	h7—h6
8.	Fg5×f6	Vd8×f6
9.	Hc3—d5	F*e*6×d5
10.	Fc4×d5	Fb4—c5
11.	Fb5×c6†	b7×c6
12.	Kg1—h1	d6—d5

Az f2 gyalog természetesen nem üthető, mert 13. Hg1 után sötét hamarosan elveszti futárját.

13.	f2—f4 !	*e*5×f4

d×*e*4-re 14. f×e5, V×e5 ? (egyéb lépésre is) 15. d4 világosra előnyösebb játékkal következik.

14.	Bf1×f4	Vf6—*e*7

V×b2-t is lehetett volna játszani a következő valószínű folytatással : 15. e×d5, c×d5. 16. Bb1, Va3 ! 17. Bb3, Va6. 18. Hc3, Vd6 ! körülbelül egyenlő játékkal.

15.	d3—d4	Fc5—b6
16.	He2—g3	0—0—0 !
17.	e4—*e*5	c6—c5

Sötét gyengébben áll a királyszárnyon s ezért a vezérszárnyon vagy a centrumban mindenáron ellenjátékot keres, amit viszont világos nagy körültekintéssel hárít el.

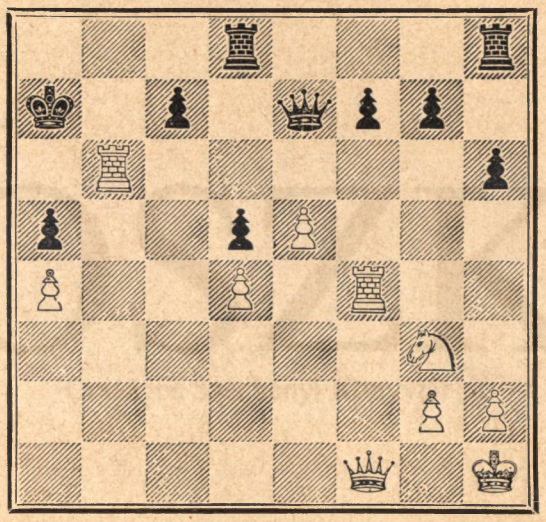
18. c2—c3	c5×d4	22. Ba1—b1	Vb4—*e*7
19. c3×d4	Kc8—b8	23. Vd1—f1	Kb8—a7
20. a2—a4 !	a7—a5		
21. b2—b4	V*e*7×b4		

Sötét meg akarja akadályozni a Vf1—a6—a5 kombinációt ; elnézi azonban világos közvetlen, még gyorsabban ölő folytatását.

a×b4. 22. Vf1, Bhf8. 23. a5, Fa7. 24. Vb5†, Kc8. 25. Vc6 miatt ép oly kellemetlen.

24. Bb1×b6 ! . . . . .

Hadállás világos 24-ik lépése után :



24.	Ka7×b6		

c×b6. 25. B×f7 miatt vezérvesztéssel jár.

25. Vf1—b5†	Kb6—a7	28. Hg3—f5	Ve7—*e*6
26. Vb5×a5	Ka7—b7	29. Hf5—d6† !	c7×d6
27. Bf4—f1 !	Bd8—b8	30. Bf1—b1†	Sötét feladja :

Egyéb folytatásra is elveszett sötét. A tett lépésre világos igen csinosan fejezi be a partiet.

mindkét bástyája elvész.

Bécs, 1907.

Duras. Spielmann.

Közép-ellencsel.

1.	e2—e4	d7—d5
2.	e4×d5	Vd8×d5
3.	Hb1—c3	Vd5—a5
4.	d2—d4	Hg8—f6
5.	Hg1—f3	Fc8—g4
5.	Ff1—e2	Hb8—c6

Sötét máris hosszú elsáncolással és esetleg e7—e5-tel a d4 gyalogot veszélyezteti. Világos azonban ügyesen parirozza eme kombinációt.

6.	Fc1—e3	0—0—0
7.	Hf3—d2 !	Fg4×*e*2
8.	Vd1×e2	Va5—f5

A d4 gyalog természetesen nem üthető 9. F×d4, B×d4. 10. Hb3 miatt.

9.	Hd2—b3	*e*7—*e*6

Sokkal szabadabb játékot ad sötétnek e5.

10.	a2—a3	. . . . .

Megakadályozza a sötét futár b4-en való előnyös posztirozását.

10.	. . . . .	Ff8—d6
11.	0—0—0	Hf6—d5

Miután sötét a 9-ik lépésben elmulasztotta a hadállás kiegyenlítését, most csere által igyekszik a játékot egyszerüsíteni. Duras ezt ügyesen elkerüli.

12.	Hc3—a4	*e*6—*e*5
13.	d4×*e*5 !	. . . . .

Hiba volna 13. c4, H×*e*3. 14. f×e3, e×d4. 15. e×d4 ? Ff4† miatt.

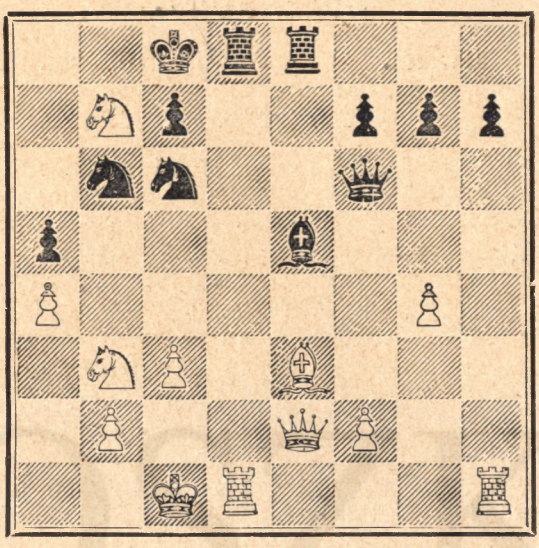
13.	. . . . .	Fd6×*e*5
14.	Ha4—c5	Hd5—b6
15.	a3—a4 !	a6—a5

Fenyeget 16. a5 és ha a b6 huszár lép, H×b7.

16.	g2—g4 !	Vf5—f6
17.	c2—c3	Bh8—*e*8
18.	Hc5×b7 !	. . . . .

Ez megmagyarázza világos 16-ik lépésének finomságát. A vezért először el kellett távolítani az f5—c8 diagonálisból, mert K×b7 19. Hc5†, Kb8. 20. Va6, Vc8. parirozta volna a figuraáldozat korrektségét.

Hadállás világos 18-ik lépése után:



18.	Bd8×d1†	21. g4—g5	Vf6—e5
19. Bh1×d1	Fe5×c3	22. Hb3×a5 !	Ve5×c5
20. Hb7—c5 !	Hc6—b4	23. Bd1×d8† !	Sötét feladja.

Lodz. Orosz nemzeti verseny, 1907.

Rotlewi. **Rubinstein.**

Vezércsel.

1. d2—d4	d7—d5	6.	Ff8×c5
2. Hg1—f3	c7—e6	7. a2—a3	a7—a6
3. e2—e3	c7—c5	8. b2—b4	Fc5—d6
4. c2—c4	Hb8—c6	9. Fc1—b2	0—0
5. Hb1—c3	Hg8—f6	10. Vd1—d2	Vd8—e7 !
6. d4×c5	. . . . .	11. Ff1—d3	. . . . .

Tempóvesztés: helyesebb volt 7. a3 és csak akkor ütni a gyalogot, ha a sötét futár már lépett.

A d-gyalog nyerése nagyon is kockáztatott vállalkozás volna, pl. 11. c×d5, c×d5. 12. H×d5, H×d5. 13. V×d5,

Fe6. 14. Vd2, Bfd8. 15. Hd4, H×d4. 16. F×d4, Fe5. 17. Fe2, F×d4. 18. e×d4, Fc4. 19. Vc3, Be8!

11.	d5×c4
12. Fd3×c4	b7—b5
13. Fc4—d3	Bf8—d8
14. Vd2—*e*2	Fc8—b7
15. 0—0	Hc6—e5
16. Hf3×*e*5	Fd6×*c*5
17. f2—f4	Fe5—c7
18. e3—e4	Ba8—c8
19. e4—e5?	. . . . .

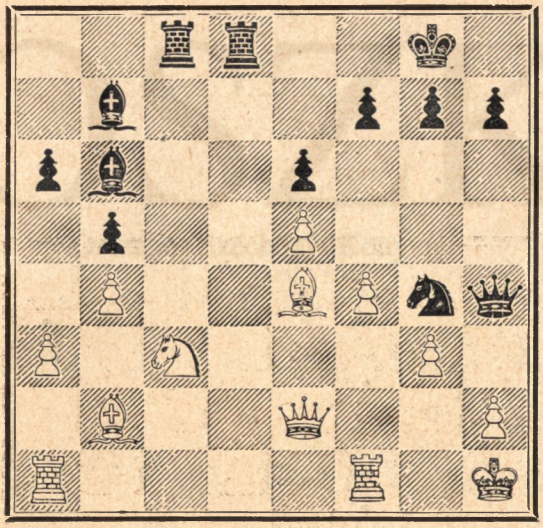
19. Bfd1! múlhatlanul szükséges volt.

19.	Fc7—b6†
20. Kg1—h1	Hf6—g4!
21. Fd3—e4	. . . . .

Világosnak nincs kielégítő védelme. 21. V×g4-re B×d3 és a B×c3 vagy Bd2 fenyegetés megsemmisítő erővel hat.

21.	Ve7—h4!
22. g2—g3	. . . . .

Hadállás világos 23-ik lépése után:



22.	Bc8×c3!!	24. Ve2×d2	Fb7×e4†
23. g3×h4	Bd8—d2!!	24. Vd2—g2	Bc3—h3!

Tablaeu! Világos feladja.

Ostende, 1907.

Mieses. Forgács.

Skót csel.

1.	*e*2—*e*4	*e*7—*e*5
2.	Hg1—f3	Hb8—c6
3.	d2—d4	*e*5×d4
4.	Hf3×d4	Hg8—f6
5.	Hd4×c6	b7×c6
6.	*e*4—*e*5	Vd8—*e*7 !

Valószínüleg a legjobb — Zukertort kiváló német mestertől eredő lépés.

7.	Vd1—*e*2	Hf6—d5
8.	f2—f4	f7—f6
9.	c2—c4	Fc8—a6
10.	b2—b3	f6×*e*5 !
11.	f4×*e*5	. . . . .

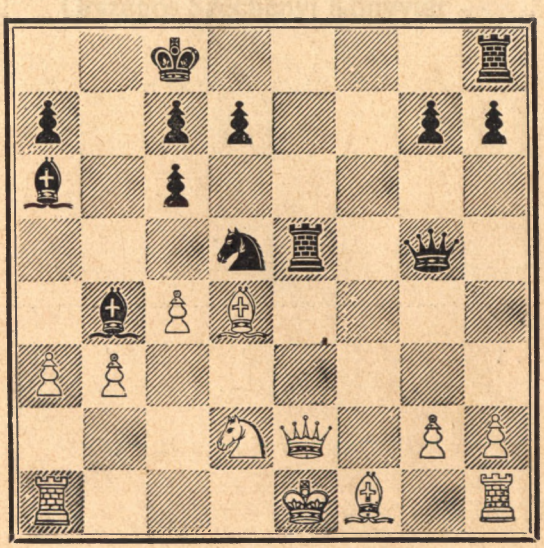
A vezércsere után 11. V×*c*5, V×*e*5. 12. f×e5, Hb4-gyel sötétnek kitünő végjátéka volna s ezért világos komplikálja a hadállást, amely kockázat azonban kedvezőtlenül végződik.

11.	. . . . .	0—0—0
12.	Fc1—b2	V*e*7—g5 !
13.	Fb2—d4	. . . . .

A fenyegető He3 meggátlására.

13.	. . . . .	Bf8—e8
14.	Hb1—d2	Ff8—b4
15.	a2—a3	B*e*8×*e*5 !

Hadállás sötét 15-ik lépése után:



Igen csinos, habár eléggé közelfekvő áldozati kombináció.

16. Fd4×e5 Fb4×d2†
17. Ke1—d1 Fd2—c3 !

A 15-ik lépéssel bevezetett manőver pointje. Sötét az átmenetileg áldozott bástyáért két könnyű figurát és gyalogot nyer.

18. Ba1—c1 Fc3×e5

Sokkal erősebb, mint He3†. 19. V×e3, V×e3. 20. F×c3, ami után a világos hadállás még tartható lett volna.

19. Ve2—f2 Hd5—e3†
20. Kd1—e2 Fe5—d4
21. Vf2—f3 Fa6—b7
22. Vf3—g3 Vg5—e7
23. Ke2—d3 c6—c5
24. Kd3—d2 He3—f5

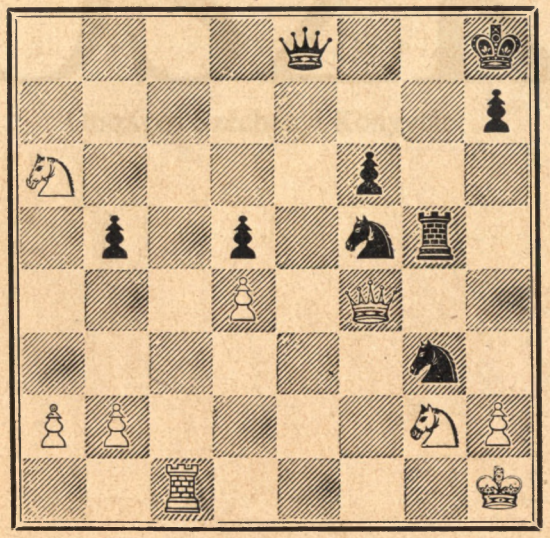
Világos feladja.

Karlsbad, 1907.

I. szépségdíj.

Hadállás sötét 37-ik lépése után:

Sötét: **Maróczy.**



Világos: **Tartacover.**

Sötét utolsó lépése He4—g3† volt és ezzel a szellemes figuraáldozattal a maga részére döntötte el a játszmát.

1.	h2×g3	Hf5×g3
2.	Kh1—h2	Ve8—h5†
3.	Hg2—h4	. . . . .

Vh4-re 4. He2 ! nyer.

3.	. . . . .	Vh5—e2†

Hf5 volt a legerélyesebb e helyen. Sötét azonban kevés gondolkodási idővel rendelkezett s a döntő kombináció kiszámításához időt kellett nyernie.

4.	Kh2—h3	Ve2—e6†
5.	Kh3—h2	Hg3—h5
6.	Vf4—b8†	Bg5—g8
7.	Hh4—g6†	. . . . .

E lépés megtöri ugyan a nyilt bástyavonal és ennélfogva a támadás erejét, de a játszmát nem menti meg.

7.	. . . . .	h7×g6
8.	Vb8×b5	Ve6—d6†
9.	Kh2—h1	Vd6—f4
10.	Bc1—c3	Vf4—e4†
11.	Kh1—h2	Bg8—c8
12.	Vb5—f1	Ve4×d4
13.	Ha6—c7	Vd4—d2†
14.	Kh2—h3	Be8—e2
15.	Hc7×d5	Be2—h2†
16.	Kh3—g4	f6—f5†
17.	Kg4—f3	Vd2×d5†

Világos feladja.

Bécs, 1908.

Maróczy. **Mieses.**

Közép-ellencsel.

1.	e2—*e*4	d7—d5
2.	c4×d5	Vd8×d5
3.	Hb1—c3	Vd5—a5
4.	d2—d4	Hg8—f6
5.	Fc1—d2	. . . . .

Ez legalább is oly jó, mint a szokásos 5. Hf3, Fg4. 6. F*e*2, Hc6. 7. F*e*3 stb.

5.	. . . . .	c7—c6
6.	Ff1—c4	Fc8—f5
7.	Hg1—f3	Va5—c7
8.	0—0	*e*7—*e*6
9.	Hc3—*e*2	Ff8—d6
10.	He2—g3	Ff5—g6
11.	Bf1—*e*1	Hb8—d7
12.	c2—c3	Ba8—d8
13.	Vd1—*e*2	0—0
14.	Ba1—d1	Fd6—f4

A csere provokálása folytán világos később nyilt d-vonalat kap.

15.	Hf3—*e*5	Ff4×d2
16.	Bd1×d2	Hd7×*e*5
17.	d4×*e*5	Bd8×d2
18.	V*e*2×d2	Bf8—d8
19.	Vd2—*e*3	Hf6—d7
20.	h2—h4	h7—h6
21.	h4—h5	Fg6—h7
22.	Be1—d1	. . . . .

Világos a játszmát klasszikus egyszerüséggel vezeti. Miután a végjátékra jobban áll, a hadállás lebonyolításával lépésről-lépésre fokozza előnyét.

22.	. . . . .	Hd7—b6
23.	Bd1×d8†	Vc7×d8
24.	F*e*4—*c*2	a7—a6

25.	c3—c4	Hb6—c8
26.	a2—a3	Hc8—*e*7
27.	Ve3—a7	Vd8—c7
28.	b2—b4	Hc7—c8
29.	Va7—d4 !	. . . . .

Enfin ! Világos véglegesen a fontos d-vonal birtokába jutott.

29.	. . . . .	Kg8—f8
30.	F*e*2—f3	Kf8—*e*8
31.	Ff3—e4 !	Fh7×*e*4
32.	Hg3×*e*4	Vc7—d7
33.	He4—d6†	Hc8×d6
34.	e5×d6	f7—f6
35.	f2—f4	b7—b5

Bizonyára nem ajánlatos lépés. Az adott hadállásban azonban lehetetlen jó tanácsot adni.

36.	c4—c5	Ke8—d8
37.	g2—g4	Vd7—f7
38.	Vd4—e4	Kd8—d7
39.	V*c*4—c2	Vf7—g8
40.	V*c*2—a2 !	. . . . .

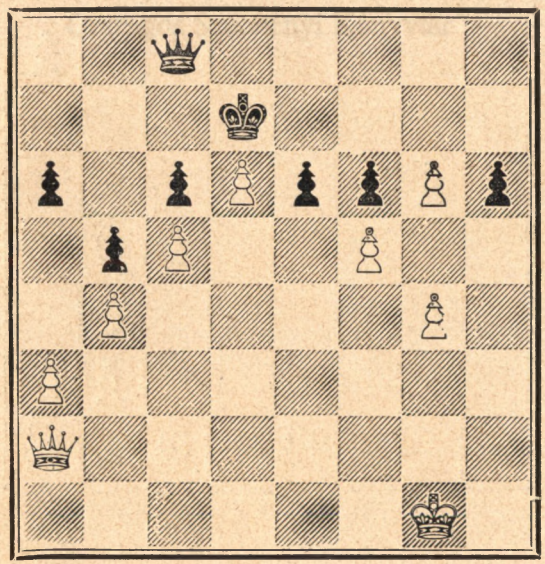
Fenyeget f4—f5 !

40.	. . . . .	g7—g6
41.	h5×g6	Vg8—c8

Sötét csak a 40-ik lépés megjátszása után vette észre, hogy V×g6. 42. V×*e*6†, K×*e*6. 43. f5†, · V×f5. 44. g×f5† után világosnak könnyen nyert játéka van, mert az f5 gyalog nem üthető d7 miatt.

42.	f4—f5	Sötét feladja.

Véghadállás :



Bécs, 1908.

I. szépségdíj.

Rubinstein. **Duras.**

Vezérgyalog-megnyitás.

1. d2—d4	d7—d5	6. a2—a3	Vc5—c7
2. Hg1—f3	c7—c5	7. c2—c4	d5×c4
3. *c*2—*c*3	Hg8—f6	8. Hd2×c4	Hb8—c6
4. d4×c5	Vd8—a5†	9. b2—b4	Fc8—g4
		10. Fc1—b2	b7—b5 ?
		11. Hc4—*e*5 !	Hc6×*c*5

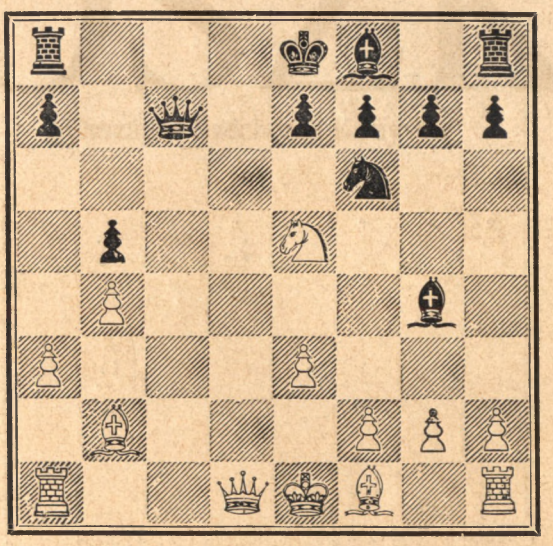
Helyesebb e6, amelyre világos még vezérszárnya robbantása árán sem képes a gyalogot megtartani. Pl.: 5. Vd4, Vc7. 6. b4, b6 stb.

Kényszerlépés a6-ra. 12. Bac1, Fd7. 13. H×c6, F×c6. 14. Hd4 következik.

5. Hb1—d2 Va5×c5

12. Hf3×e5 ! ! . . . . .

Hadállás világos 12-ik lépése után:



12. . . . . Fg4×d1

Fd7-re 13. H×d7, V×d7. 14. V × d7 × K × d7. 15. F × b5† következik gyalognyeréssel és kitünő állással. V×*e*5-re pedig 13. F×*e*5, F×d1. 14. F×b5† stb.

13. Ff1×b5† Hf6—d7

Kd8-ra 14. B×d1†, Kc8? 15. Fa6†, Kb8. 16. Hc6†! V×c6. 17. Fe5†, Vd6. 18. Bc1!! és a matt védhetetlen.

14. Fb5×d7† Vc7×d7

Kd8 semmivel sem kedvezőbb sötétre. 15. B×d1, Vb6! amire azonban világos legalább bástya- és 2 könnyű tiszttel pompásan manőverezhet sötét hadállása ellen.

15. He5×d7 Fd1—h5
16. Hd7—*e*5 Ba8—c8

f6-ra 17. g4, nehogy sötét a 2 futárt fenntarthassa a végjátékban.

17. g2—g4 Fh5—g6
18. He5×g6 h7×g6
19. Fb2—d4 a7—a6
20. Ke1—d2 f7—f6
21. Ba1—c1! Bc8×c1
22. Bh1×c1! . . . . .

A legrövidebb út a befejezéshez.

22. . . . . e7—e5
23. Fd4—c5 . . . . .

Rubinstein a végjátékot kifogástalanul vezeti.

23. . . . . Bh8×h2
24. Fc5×f8 Ke8×f8
25. Kd2—*e*2 e5—e4
26. Bc1—c6 Bh2—g2
27. Bc6×a6 Bg2×g4
28. Ba6—a7 Bg4—g1
29. b4—b5 Bg1—b1
30. a3—a4 g6—g5
31. Ba7—b7 Bb1—a1
32. b5—b6 Ba1×a4
33. Bb7—a7 Ba4—b4
34. b6—b7 g5—g4
35. Ba7—a8† Kf8—f7
36. b7—b8V Bb4×b8
37. Ba8×b8 Kf7—e6
38. Bb8—*e*8† Ke6—f5
39. Ke2—f1 Sötét feladja.

Szt.-Pétervár, 1909.

Forgács. **Bernstein dr.**

Caro-Kann megnyitás.

1. e2—e4 c7—c6
2. d2—d4 d7—d5
3. Hb1—c3 d5×e4
4. Hc3×e4 Hg8—f6
5. He4×f6† e7×f6

A megnyitás eddig teoretikus, habár kevésbé ismeretes és még kevésbé ajánlatos. Világosnak a vezérszárnyon máris gyalogtöbblete van, aminek érvényesítése állandó Damokles-kardként lebeg sötét hadállása felett, míg sötét a királyszárnyi gyalogtöbbletével, lévén duplagyalogokról szó, teljesen várakozó álláspontot kénytelen elfoglalni.

6. Ff1—c4 . . . . .

Megakadályozza a c8 futár természetes postirozását e6-on, amelyre ugyanis világos üt és a gyenge e6-gyalog ellen a nyilt e-vonalon tartós nyomást fejt ki sötét hadállására.

6. . . . . Ff8—e7

Miért nem Fd6 ? Mert sötét elméletileg Ve2† után tempót vagy sáncolást veszít.

7.	Hg1—f3	0—0
8.	0—0	Hb8—d7
9.	Bf1—*e*1	Hd7—b6
10.	Fc4—f1	Fc8—e6
11.	b2—b3	Vd8—c7
12.	c2—c4	Bf8—d8
13.	h2—h3 !	. . . . .

Megakadályozza Fg4-et és ezzel kapcsolatban a d4 pontra való kellemetlen ellentámadást.

13.	. . . . .	h7—h6
14.	Fc1—e3	f6—f5
15.	Vd1—c2	F*e*7—f6
16.	Ba1—d1	Hb6—c8
17.	F*e*3—c1 !	Hc8—e7
18.	Fc1—b2	. . . . .

A világos haderő felvonulása ezzel befejeződött. A hadállások különbözőségénél és természeténél fogva az iniciativa világost illeti meg.

18.	. . . . .	Bd8—d7
19.	Hf3—e5 !	Ff6×e5
20.	Be1×e5	Ba8—d8
21.	Bd1—e1 !	. . . . .

Világos természetesen nem hajlandó a következő hátrányos cserét acceptálni : V×*e*5 22. d×*e*5, B×d1.

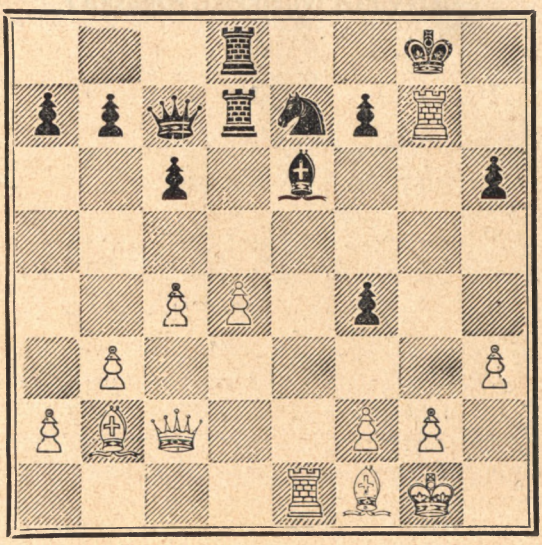
21.	. . . . .	He7—g6
22.	Be5—e3 !	Hg6—e7

Rögtöni f4-re 23. B×*e*6-tal, világos két könnyű tisztet nyer bástyájáért.

23.	Be3—g3	f5—f4
24.	Bg3×g7† !	. . . . .

Korrekt, csinos bástyaáldozat.

Hadállás világos 24-ik lépése után :



24.	Kg8×g7	
25. d4—d5†	f7—f6	

Kényszerlépés Kf8-ra. 26. Vh7, Kg8-ra pedig Vc3 döntő erővel következik.

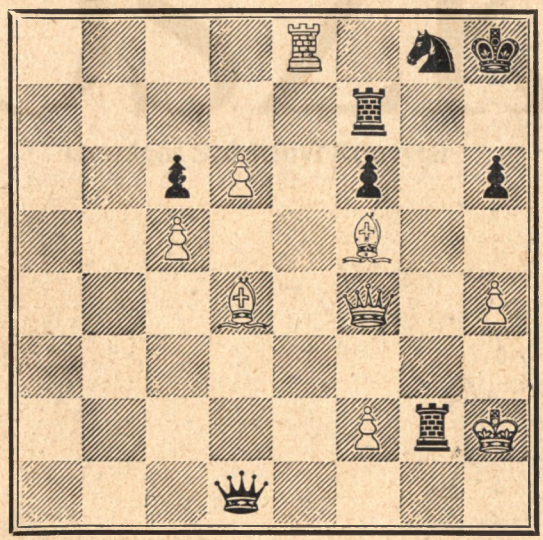
26. Be1×e6	He7—g8
27. Vc2—f5	Bd8—f8
28. Ff1—d3	Kg7—h8
29. d5—d6 !	Vc7—d8
30. c4—c5	Bd7—g7
31. Vf5×f4	Bf8—f7
32. b3—b4	a7—a6
33. Fd3—f5	a6—a5
34. a2—a3	a5×b4
35. a3×b4	b7—b6
36. Fb2—d4	b6×c5
37. b4×c5	Vd8—a8 !

Sötét kétségbeesett helyzetében még egy utolsó, szellemes kísérletet tesz, amely semmiesetre sem világos óvatosságán, mint inkább világos túlerős hadállásán törik meg.

38. h3—h4	Va8—a4
39. Be6—e8 ! ?	Va4—d1†
40. Kg1—h2	Bg7×g2† !

A játszma e ponttól kezdve fordulatokban igen gazdag. Látszólag világos, a Bg7† fenyegetés miatt, amely matt vagy vezérveszteséggel jár, elveszett.

Hadállás sötét 40-ik lépése után :



41. Kh2×g2	Bf7—g7†
42. Vf4—g3 !	. . . . .

Az egyetlen lépés. 42. Kh2-re 3 lépéses matt következik.

42.	Vd1×d4
43. d6—d7 ! !	. . . . .

A döntő lépés, amely a játszmát véglegesen világos javára billenti.

43. . . . . Vd4—d5†
44. Kg2—h2 Vd5×f5
45. d7—d8V Vg8×g3
46. Kh2×g3! Kh8—h7

Vg6†-ra 47. Kf4! és a g8-on való cserelebonyolítás után világos a végjátékot könnyen nyeri.

47. Vd8—c7†! Kh7—h8
48. Vc7—f7 Sötét feladja.

Szt.-Pétervár, 1909.

I. szépségdíj.

Schlechter. **Salve.**

Spanyol megnyitás.

1. e2—e4 e7—e5
2. Hg1—f3 Hb8—c6
3. Ff1—b5 a7—a6
4. Fb5—a4 Hg8—f6
5. 0—0 Ff8—e7
6. Bf1—e1 b7—b5
7. Fa4—b3 d7—d6
8. c2—c3 Hc6—a5
9. Fb3—c2 c7—c5
10. d2—d3 . . . . .

Schlechter nem húzza meg rögtön d4-et, mert el akarja kerülni az ismert elemzéseket. E változatban különösen Rubinsteinnak vannak figyelemreméltó újításai.

10. . . . . Vd8—c7
11. Hb1—d2 Ha5—c6
12. Hd2—f1 0—0
13. Fc1—g5 Hf6—e8
14. Hf1—e3 Fe7×g5
15. Hf3×g5 Hc6—e7
16. a2—a4 Ba8—b8
17. a4×b5 a6×b5
18. d3—d4 Hg8—f6
19. Vd1—d2 h7—h6
20. Hg5—f3 Fc8—e6
21. Ba1—a6! . . . . .

Finom és messze számított kombináció bevezető lépése.

21. . . . . Bb8—a8
22. d4×e5 Ba8×a6

Sötét nem látja a fenyegető veszélyt; d6×e5 lett volna helyén.

23. e5×f6 g7×f6
24. He3—d5! Fe6×d5
25. e4×d5 Kg8—g7
26. Hf3—h4 . . . . .

Fenyeget B×e7.

26. . . . . Bf8—e8
27. h2—h3! . . . . .

Feloldja az esetleges mattfenyegetést s fenyeget: 28. B×e7, B×e7. 29. Hf5†, Kf8. 30. Vh6†, Ke8. 31. Hg7†, Kd8. 32. Vh8†, Kd7. 33. Ff5† stb. Schlechter kifogástalan erővel vezeti a játszmát.

27. . . . . Ve7—d8!

Most a fenti változatban a sötét király c7-en menekülhet.

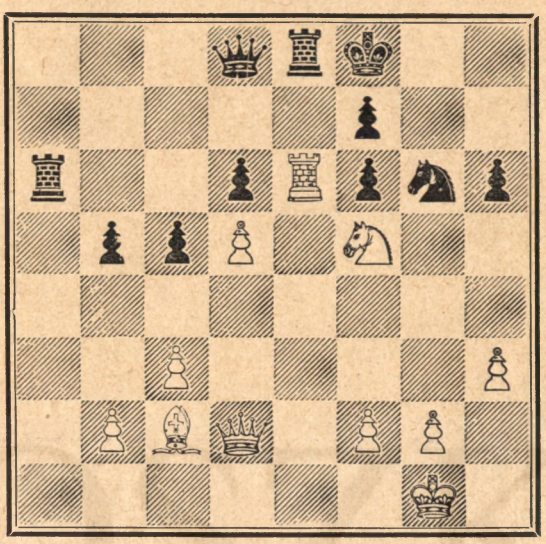
28. Be1—e3 He7—g6

Megakadályozza Bg3-t: Ba1†, Kh2 és Be8—e1!

29. Hh4—f5† Kg7—f8
30. Be3—e6! . . . . .

Kitünő lépés, mely rögtön dönt.

Hadállás világos 30-ik lépése után:



31.	Be8×e6	34.	Vh6—h7†	Kf7—e6
f×e6 természetesen nem jöhet, 2 lépéses matt miatt.		35.	Vh7×g6	Ba6—a2
		36.	b2—b4	c5×b4
31.	d5×e6	d6—d5	37.	Hf5—d4†	Kc6—d7
32.	Vd2×h6†	Kf8—e8	38.	Fc2—f5†	Kd7—d6
33.	e6×f7†	Ke8×f7	39.	Vg6—g3†	feladta.

Szt.-Pétervár, 1909.

II. szépségdíj.

Forgács. **Tartakower.**

Francia védelem.

1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	Hb1—c3	Hg8—f6
4.	Fc1—g5	Ff8—e7

Ugyanezen tornában Spielmann Forgács ellen Fb4-et játszotta e helyen, amely azonban nem bizonyult jónak. Tartakower ezért egy régebbi variánssal kísérletezik.

5.	e4—e5	Hf6—e4
6.	Hc3×e4	Fe7×g5

7.	He4×g5	Vd8×g5	
8.	g2—g3	c7—c5	
9.	c2—c3	Hb8—c6	
10.	f2—f4	Vg5—e7	
11.	Vd1—d2	Fc8—d7	
12.	Hg1—f3	0—0	
13.	Ff1—d3	c5—c4	

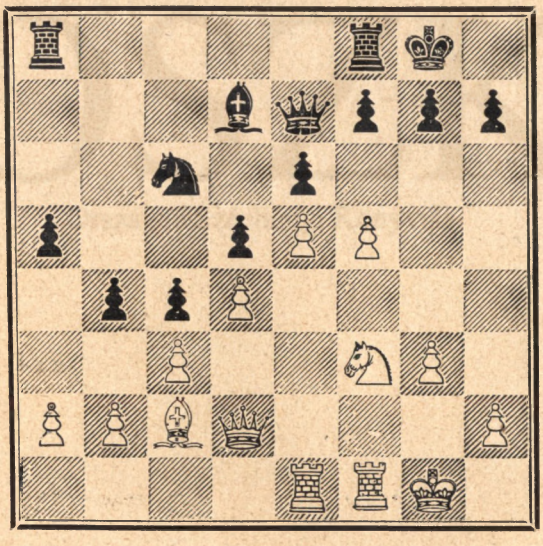
E lépés néhai Mason angol mester kedvenc folytatása volt. Sötét bízik királyszárnya ellentálló képességében és teljes erejével a vezérszárnyra veti magát.

14.	Fd3—c2	b7—b5	
15.	0—0	b5—b4	
16.	Ba1—e1 !	a7—a5	

Sötét a5—a4—a3 és Bfb8 manőverrel a »b«-vonalon át előkészíti a vezérszárnyon való betörést. A királyszárnyon látszólag biztosan áll, mert Hg5-re h6 (vagy g6 !) jó időre meghiusítja a támadás lehetőségét. Világos következő kombinációja azonban felrázza sötétet vélt biztonságából.

17.	f4—f5 !	. . . . .	

Hadállás világos 17-ik lépése után :



Fenyeget f6, Vh6--al kapcsolatban. A gyalogot tehát ütni kell. De az áldozat idegenszerűen hat, mert egyelőre a világos c2 futárnak az ellenséges királyszárnyra való fenyegető hatását lokalizálja.

17.	. . . . .	e6×f5	
18.	g3—g4 !	. . . .	

A második gyalogáldozat megadja az előbbi kulcsát. Ha sötét el nem fogadja, úgy f4, 19. V×f4, f6. 20. e6, F×e6. 21. Ff5, Hd8. 22. F×e6,

H×c6. 23. Vf5, Bfe8. 24. V×d5 csak világosra kedvező.

18. . . . . f5×g4
19. Hf3—g5 g7—g6

h6-ra 20. Hh7, Bd8? 21. Hf6†, g×f6. 22. V×h6, f5. 23. F×f5, F×f5. 24. B×f5 és világos nyer. Vagy pedig h6. 20. Hh7, Vh4. 21. H×f8, B×f8. 22. Be2 után világos a nyilt f és g-vonalon bástyáival és futárjával döntő pozicióelőnyre is szert tesz.

20. Bf1—f6 Kg8—g7

h6-ra 21. F×g6, f×g6 (h×g5-re V×g5). 22. B×g6†, Kf8. 23. Bh6†, Kg8. 24. Bg6†, Kh8. 25. e6, Fe8. 26. Hf7†, B×f7. 27 c×f7, V×f7. 28. Vh6† stb. következik.

21. Be1—f1 Fd7—e8

Hd8-ra 22. H×h7, K×h7. 23. Vg5! matt vagy vezérvesztéssel fenyeget. Fe6-ra pedig a Vd2—f2—h4 fenyegetés ellen nincs védelem.

22. Vd2—f4 . . . . .

22. e6-ra szintén nyer világos. Pl. V×f6. 23. B×f6, K×f6. 24. H×h7†, Kg8. 25. H×f8, K×f8. 26. Vh6†, Ke7. 27. e×f7, F×f7. 28. F×g6 stb. A világos által választott folytatás azonban elegánsabb befejezésre ad alkalmat.

22. . . . . Hc6—d8

Fenyegetett He6†.

23. e5—e6 Ba8—a6
24. Vf4—e5! Kg7—h6

A sötét király kénytelen menekülni a vezér és bástya kettős kereszttüzéből. A döntő rohamot azonban Tartakower csak futólag képes feltartóztatni.

25. Bf1—f5! f7×e6

Világos következő kombinációjával szemben sötétnek semmi védelme sincs.

26. Hg5—f7† Ve7×f7
27. Bf5—h5† Kh6—g7
28. Bf6×g6 sakk és matt.

Szt.-Pétervár, 1909.

Schlechter. **Mieses.**

Középcsel.

1. e2—e4 d7—d5
2. e4×d5 Vd8×d5
3. Hb1—c3 Vd5—a5
4. d2—d4 Hg8—f6
5. Ff1—c4 Hb8—c6
6. Hg1—e2 Fc8—e6!?

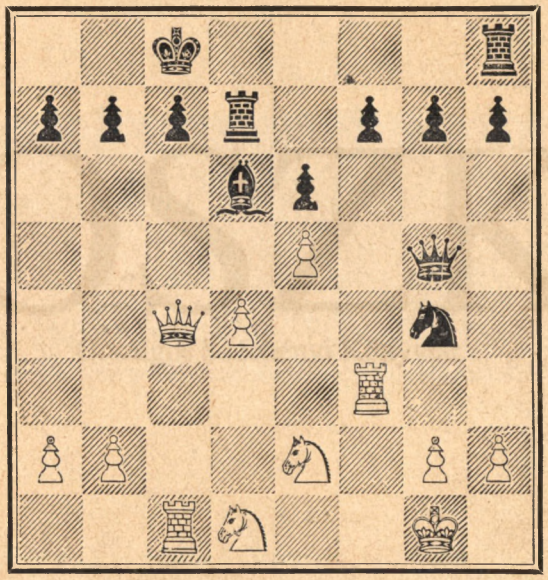
Igen érdekes újítás. Sötét intenciója bizonyára a hosszú sáncolás és a d4 gyalog tartós támadása az »e« vonalon lévő kettős gyalog közreműködésével. Schlechter elkerüli e komplikációt, azt hisszük helytelenül, mert 7. F×e6, f×e6. 8. Vd2, 0—0—0. 9. Ve3 után jól állana.

7. Fc4—d3 0—0—0
8. 0—0 Fe6—f5

9. Fc1—e3	Ff5×d3	11.	Hb4×c2
10. Vd1×d3	Hc6—b4	12. Ba1—c1	Hc2×e3
11. Vd3—c4	. . . . .	13. f2×e3	e7—e6
		14. e3—e4	Bd8—d7
		15. a2—a3	Hf6—g4
		16. Bf1—f3	Va5—g5
		17. Hc3—d1	Ff8—d6 !
		18. e4—e5	. . . . .

Világos kényelmetlen helyzetéből gyalog-áldozattal akar menekülni. Egyéb lépésekre e5 ! következnék.

Hadállás világos 18-ik lépése után :



18. . . . . Fd6×e5 !

Bevezetése egy rövid, igen finom, pointeokban bővelkedő áldozati kombinációnak.

19. d4×e5 Vg5—h4
20. Bf3—g3 . . . . .

Erre számított sötét. 20. h3-ra azonban ugyanaz a kombináció érvényesül, mint a partieban.

20. . . . . Vh4×h2†
21. Kg1—f1 Bd7×d1† !
22. Bc1×d1 Vh2×g3 !

Világos feladja. 23. H×g3-ra He3† következik. Egyéb változatban pedig sötét szintén megtartja anyagi túlsúlyát.

Szt.-Pétervár, 1909.

Tartakower. Schlechter.

Elhárított királycsel.

1.	e2—e4	e7—e5	
2.	f2—f4	Ff8—c5	
3.	Hg1—f3	d7—d6	
4.	f4×e5	. . . . .	

Egy eléggé ritkán alkalmazott, de igen jó folytatás.

4.	. . . . .	d6×e5	
5.	c2—c3	Hg8—f6	
6.	Hf3×e5	0—0	
7.	d2—d4	Fc5—d6	
8.	He5—f3	Hf6×e4	
9.	Ff1—d3	Bf8—e8	
10.	0—0	. . . . .	

½Fenyeget 11. F×e4, B×e4. 12. Hf3—g5, Be7. 13. Vh5.

10.	. . . . .	h7—h6	
11.	Hb1—d2 !	He4—f6	

H×d2 csak világos hadállását fejleszti.

12.	Hd2—c4	c7—c5 !	

Az egyetlen ellenjátéka sötétnek. Célja a világos centrumot gyengíteni s ott ellentámadást kezdeni.

13.	Hf3—e5 !	c5×d4	
14.	He5×f7 !	. . . . .	

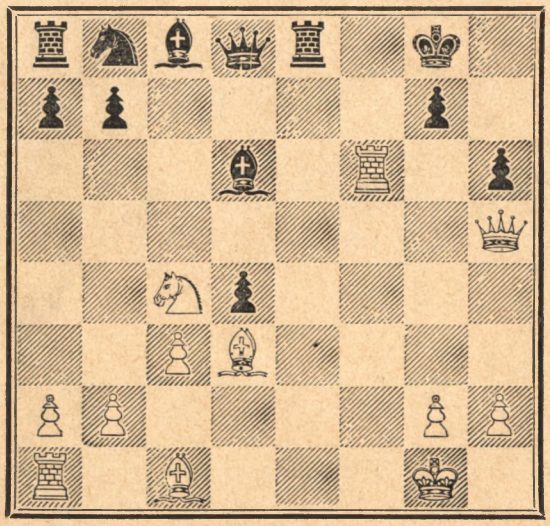
A játszmának igen csinos első és korántsem utolsó áldozati komibnációja.

14.	. . . . .	Kg8×f7	
15.	Vd1—h5†	Kf7—g8	

Ke7 után is rohamosan veszít sötét 16. Vg6, Bf8 (a legjobb). 17. F×h6, g×h6. 18. Vg7†, Bf7. 19. Bae1†, Fe6. 20. B×e6†, K×e6. 21. Be1†, Kd5. 22. V×f7†, Kc6. 23. Be6 stb.

16.	Bf1×f6	. . . . .	

Hadállás világos 16-ik lépése után:



16. . . . . Be8—e1†

16. . . . g×f6-ra 17. Vg6†, Kf8. 18. Fh6†, Ke7. 19. Be1† nyer.

17. Bf6—f1 Be1×f1†
18. Fd3×f1 Fd6—f8
19. Fc1×h6! Vd8—f6

A futár nem üthető 20. Vg6† Fg7. 21. Fd3 stb. miatt.

20. Fh6—g5 Vf6—f5
21. Hc4—d6! Ff8×d6
22. Ff1—c4† Fc8—e6
23. Ba1—f1 Vf5×f1†

Kényszerlépés; Ve4-re 24. Ve8† eldönti a küzdelmet.

24. Fc4×f1 Hb8—d7
25. Ff1—d3 Hd7—f8
26. c3×d4 Fe6—f7
27. Vh5—f3 Hf8—e6
28. Fg5—e3 Ba8—b8
29. g2—g4 g7—g5
30. Vf3—f6 Fd6—f8
31. Fd3—h7† Kg8×h7
32. Vf6×f7† Sötét feladja.

Egyik legcsinosabb partieja a pétervári sakkversenynek.

Szt.-Pétervár, 1909.

Bernstein dr. **Snosko-Borovsky.**

Francia védelem.

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 d7—d5
3. Hb1—c3 Hg8—f6
4. Fc1—g5 Ff8—b4
5. c4×d5 Vd8×d5
6. Fg5×f6 Fb4×c3†
7. b2×c3 g7×f6
8. Hg1—f3 b7—b6
9. g2—g3 Fc8—b7
10. Ff1—g2 Vd5—h5
11. 0—0 Hb8—d7
12. Vd1—e2 Ba8—c8
13. Ve2—e3 c7—c5
14. Hf3—h4 Fb7×g2
15. Hh4×g2 c5×d4
16. c3×d4! 0—0

B×c2-re 17. Ve4 következik és a vezérszárnyi betörést sötét jó játékkal nem képes megakadályozni.

17. Ve3—e4 Bc8—c7
18. Hg2—f4 Vh5—g4?

Ez alkalmat ad a világosnak, hogy gyenge c2 gyalogját tempónyeréssel kényelmesen védelmezze. Helyesebb volt rögtön Vh6.

19. f2—f3 Vg4—g5
20. Bf1—f2 Ba8—d8

Inkonzekvens folytatás. Sötétnek a támadást a bástyákkal a nyilt c-vonalon kellene erőszakoln a.

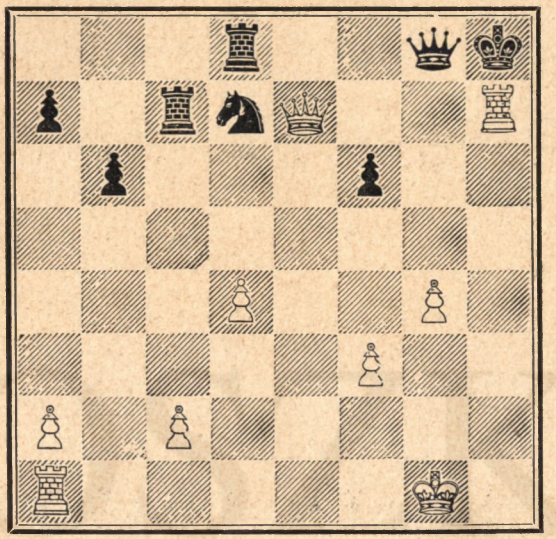
21. h2—h4! Vg5—h6
22. g3—g4! Vh6×h4

Sötét nem látja a gyalogáldozat után lehetséges igen csinos áldozati kombinációt, különben Kh8-al királyszárnya biztosítására még mindig bevezette volna a védelmi manővert.

23. Bf2—h2 Vh4—g5

24. Hf4×e6 !	f7×e6	26. Ve6—e7	Vg4—g8
25. Ve4×e6†	Kg8—h8 !	27. Bh2×h7† !	. . . . .

Hadállás világos 27-ik lépése után :



27.	Vg8×h7	adja ; világos 3 gyalog-előnyé-
28. Ve7×d8†	Hd7—f8	vel és pompás hadállásával
29. Vd8×f8†	Vh7—g8	könnyen nyer.
30. Vf8×f6†	Sötét fel-	

MATCH-JÁTSZMÁK.

Páris, 1905.

(A match 8-ik játszmája. A mérkőzést Marshall 8—5—4 arányban megnyerte.

Janovsky. **Marshall.**

Siciliai védelem.

1. e2—*e*4	c7—c5	Ezt a folytatást Marshall
2. Hb1—c3	e7—*e*6	előszeretettel alkalmazza.
3. Hg1—f3	d7—d5	4. *e*4×d5 *e*6×d5

5. d2—d4 Hb8—c6

Ezt a korrektnek éppen nem nevezhető gyalogáldozatot Marshall már több ízben és sikerrel megjátszotta és e partie kimenetele bizonyára nem fogja annak alkalmazásától a jövőben sem eltántorítani.

6. d4×c5 Hg8—f6 !
7. Fc1—*e*3 Ff8—*e*7
8. Ff1—b5 0—0
9. 0—0 Fc8—g4
10. Fb5×c6 b7×c6
11. F*e*3—d4 . . . . .

Sötét semmivel sem fenyeget és ez ellen világos természetesen hasztalanul védekezik. Helyesebb volt a3 és b4-gyel a vezérszárnyon levő túlsúlyát minél előbb érvényesíteni.

11. . . . . Hf6—*e*4
12. Hc3—a4 ? . . . . .

E durva hibának beillő lépés megtételénél Janovsky bizonyára elnézte sötét következő lépését.

12. . . . . He4—g5
13. Fd4—*e*3 . . . . .

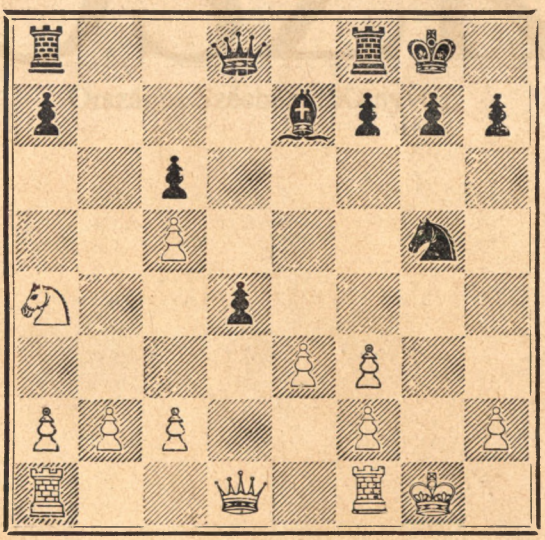
Fenyegetett H×f3†. 14. g×f3, Fh3. 15. Be1, F×c5 ! és ezért világos már eleve védekezik a 16. Vg5† ellen.

13. . . . . Fg4×f3
14. g2×f3 . . . . .

Az első hatalmas rés világos királyszárnyi hadállásában.

14. . . . . d5—d4 !

Hadállás sötét 14-ik lépése után :



15. Fe3×g5 . . . . .

15. F×d4, V×d4. 16. V×d4, Hf3† figuravesztéssel jár.

15. . . . . F*e*7×g5

Fenyeget máris Ff4, Vh4-el kapcsolatban.

16. f3—f4 ? . . . . .

Világosnak, rossz hadállásáért, egyetlen rekompenzációja, gyalogelőnye, amelyet indokolatlanul ad vissza sötétnek. Hadállását még a következő folytatással ellentállóképessé tette volna 16. Kh1, Ff4. 17. Bg1, Vh4. 18. Bg2, Bad8. 19. Vdg1, Vh6. 20. b4 vagy b3 folytatólagos Ha4—b2—d3-al.

16.	Fg5×f4
17. Vd1—g4	Vd8—f6
18. Bf1—*e*1	Ba8—e8
19. Vg4—g2	Be8—e6
20. Ba1—d1	Bf8—*e*8 !

Ezzel sötét véglegesen megszállotta az »e«-vonalat s ez rövidesen eldönti a játszmát.

21. Be1×*e*6	Be8×*e*6
22. Kg1—f1	Vf6—*e*5
23. Vg2—f3	Be6—f6
24. Kf1—g2	. . . . .

Különben Fe3 következik.

24.	Ff4×h2

Fe3 25. V×*e*3 ! Vd5†. 26. f3, d×*e*3. 27. B×d5, c×d5 szintén nyer, de a Marshall által választott befejezés még erélyesebb.

25. Vf3—h3	h7—h6 !
26. c2—c3	. . . . .

A futár nem üthető B×f2† miatt.

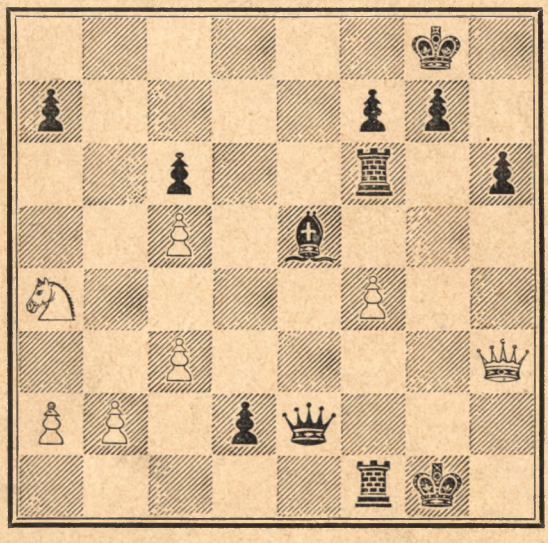
26.	V*e*5—*e*2
27. Bd1—f1	Fh2—*e*5

d3 rögtön következhetett volna ! Pl. : 28. V×h2-re Bg6†. 28. K×h2-re B×f2†. 29. Kg1 ! B×f1†. 30. V×f1, Vg4†, d2-vel kapcsolatban.

28. Kg2—g1	d4—d3
29. f2—f4	d3—d2

Világos feladja.

Véghadállás :



New-York, 1909.

(A match harmadik játszmája. A mérkőzést 8 nyert 7 remis-partie ellenében Lasker (egyet sem vesztett !) nyerte meg.

Marshall.	Lasker.

Vezércsel.

1.	d2—d4	d7—d5	
2.	c2—c4	e7—*e*6	
3.	Hb1—c3	Hg8—f6	

Tarrasch dr. e lépést erősen kárhoztatja és nyomatékosan c5-öt ajánl helyette.

4.	Fc1—g5	Ff8—*e*7	
5.	*e*2—*e*3	Hf6—*e*4	
6.	Fg5×*e*7 !	Vd8×*e*7	
7.	Ff1—d3	. . . . .	

Sokkal helyesebb 7. c×d5, H×c3. 8. b×c3, e×d5. 9. Vb3, amely variáns c4-gyel kapcsolatban világosnak igen erős, tartós játékot biztosít a királyszárnyon.

7.	. . . . .	He4×c3	
8.	b2×c3	Hb8—d7	

Rögtöni c5 még helyesebb.

9.	Hg1—f3	0—0	
10.	0—0	Bf8—d8	
11.	Vd1—*e*2	Hd7—f8	
12.	Hf3—*e*5	c7—c5 !	
13.	Ba1—b1	V*e*7—c7	
14.	Vc2—b3	b7—b6	
15.	c4×d5 !	e6×d5	
16.	Vb3—a4 ?	. . . . .	

Világos itt elszalasztja az utolsó alkalmat, hogy jó játékkal megjátszhassa c4 !-et.

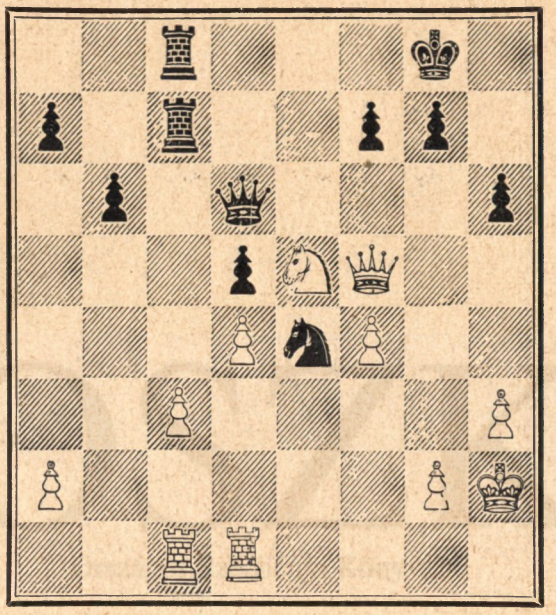
16.	. . . . .	Fc8—b7	
17.	Va4—d1	Bd8—d6	
18.	Vd1—g4	Ba8—*e*8	
19.	Vg4—g3	Bd6—*e*6	
20.	Fd3—f5	Be6—e7	
21.	f2—f4	Fb7—c8 !	

Kitünően illusztrálja világos 4-ik lépésének gyengeségét. Világos nem kerülheti el a futárcserét, mert futárlépésre f6 után az e3-gyalog rövidesen elvész.

22.	Ff5×c8	B*e*8×c8	
23.	Vg3—f3	Vc7—d6	
24.	Bf1—c1	Be7—c7	
25.	h2—h3	h7—h6	
26.	Kg1—h2	Hf8—h7	
27.	Vf3—h5	Hh7—f6	
28.	Vh5—f5	c5×d4	
29.	e3×d4	Hf6—e4 ! ?	

Egyszerűbb és biztosabb folytatás volt g6. 30. Vd3, He4. 31. Bb3, f6. 32. H×g6, Kg7 ! stb. Lasker lépése — habár utána a partiet zseniálisan vezeti és végeredményben meg is nyeri — véleményünk szerint hiba, amely a játszma kimenetelét feleslegesen kockáztatja.

Hadállás sötét 29-ik lépése után:



30.	He5×f7 !	Bc7×f7 !
31.	Vc5×f8†	Bf7—f8
32.	Vc8—b7	. . . . .

A vezér nem léphet g4-re, mert B×f4 után rejtett sakkal elvész.

32.	. . . . .	Vd6×f4†
33.	Kh2—g1 !	. . . . .

33. Kh1-re Hf2†. 34. Kg1, H×h3†. 35. g×h3 (Kh1, Hf2† és Hg4) Vg3†. 36. Kh1, V×h3†. 37. Kg1, Vg4† és Bf2 nyer.

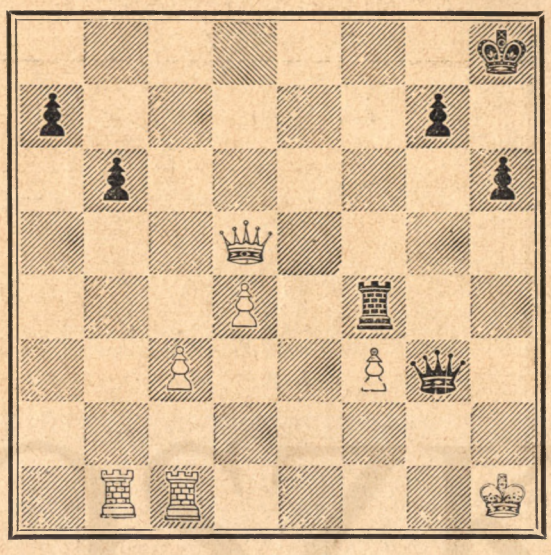
33.	. . . . .	Vf4—*e*3†
34.	Kg1—h2 !	Ve3—g3†
35.	Kh2—g1	He4—d2 !

Fenyeget Hf3†.

36.	Vb7×d5†	Kg8—h8
37.	Kg1—h1	Hd2—f3 !
38.	g2×f3	Vg3×h3†
39.	Kh1—g1	Vh3—g3†
40.	Kg1—h1	Bf8—f4 !

Az utolsó kísérlet a nyerés kierőszakolására.

Hadállás sötét 40-ik lépése után :



41. Vd5—d8† . . . . .

Még egyszerűbb Vh5, amire sötétnek nincs egyéb válasza, mint Bh4†-al a vezért nyerni, ami után viszont a partie holt remis színezetű.

41. . . . . Kh8—h7

42. Bc1—f1 ? . . . . .

42. Bc2 volt az utolsó remis-kiút.

42. . . . . Bf4—f5 !

43. Vd8—*e*8 Vg3—h4†

Világos feladja : Bg5-tel matt a következő lépésben.

Düsseldorf, 1908.

(A match harmadik játszmája. A mérkőzést Lasker dr. 8, 3, 5 arányban megnyerte.)

Lasker dr. **Tarrasch dr.**

Spanyol játszma.

1. e2—e4	*e*7—*e*5	5. 0—0	Ff8—*e*7
2. Hg1—f3	Hb8—c6	6. Bf1—*e*1	b7—b5
3. Ff1—b5	a7—a6	7. Fa4—b3	d7—d6
4. Fb5—a4	Hg8—f6	8. c2—c3	Hc6—a5

9.	Fb3—c2	c7—c5
10.	d2—d4	Vd8—c7
11.	Hb1—d2	Ha5—c6
12.	h2—h3	0—0

c×d4. 13. c×d4, H×d4. 14. H×d4, e×d4-re világos 15. Hb3-mal előnyös hadállás mellett nyeri vissza a gyalogot.

13. Hd2—f1 ! . . . . .

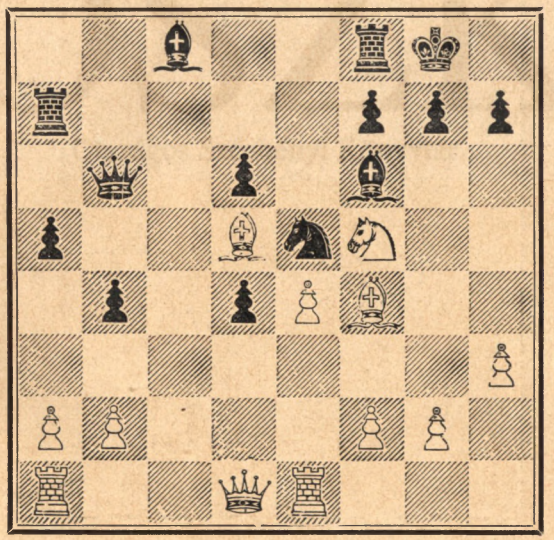
E lépéssel bevezetett manővert először Forgács játszotta Rubinstein ellen az 1907-iki ostendei mesterversenyen. Korrekt játékkal világos tartós támadáshoz jut, amely felér a gyalogáldozattal.

13.	. . . . .	c5×d4
14.	c3×d4	Hc6×d4
15.	Hf3×d4	e5×d4
16.	Hf1—g3	. . . . .

Az ötödik match-partieban Lasker 16. Fg5-öt játszott, amely kitünő folytatásnak bizonyult. (Lásd a következő hadállást.)

16.	. . . . .	Hf6—d7
17.	Fc2—b3	Vc7—b6
18.	Hg3—f5	F*e*7—f6
19.	Fc1—f4	Hd7—*e*5 !
20.	Fb3—d5	Ba8—a7

Hadállás sötét 20-ik lépése után :



21. Vd1—b3 . . . . .

Világos jó játékkal nem nyerheti vissza az áldozott gyalogot. 21. H×d4, V×d4 ! 22. V×d4, Hf3†. 23. g×f3, F×d4 után sötét vagy a vezérszárnyon, vagy a királyszárnyon gyalogtúlsúlyra tesz

szert, amely búsásan kárpótolja a d6-gyalog elvesztéséért. Lasker ezért inkább lemond a d4-gyalogról és támadásban keres érte rekompenzációt, amelyet azonban Tarrasch dr. finoman ver vissza.

21.	. . . . .	Ba7—c7
22.	g2—g4	g7—g6
23.	Hf5—h6†	Kg8—g7
24.	g4—g5	Ff6—d8
25.	Vb3—g3	f7—f6 !

Ez a finom lépés egyrészt megtöri világos támadását, másrészt kinyitja a sötét ellentámadás részére az f-vonalat.

26.	Hh6—f5†	. . . . .

Világosnak nincs jobb folytatása : h4-re f×g5. 27. h×g5, B×f4. 28. V×f4, F×g5 ! következik.

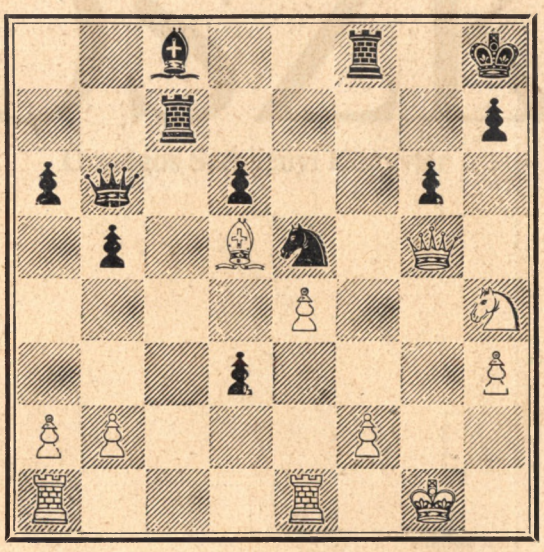
26.	. . . . .	Kg7—h8 !

g×f5 durva hiba volna : 27. g×f6†, Kh8. 28. Fh6 miatt.

27.	Hf5—h4	f6×g5
28.	Ff4×g5	Fd8×g5
29.	Vg3×g5	d4—d3 !

A döntő ellentámadás kezdete !

Hadállás sötét 29-ik lépése után :



30.	Kg1—h1	Bc7—c2 !
31.	Be1—e3	. . . . .

Egyéb lépésekre is elveszett világos.

31.	. . . . .	Bf8×f2
32.	Hh4—g2	. . . . .

32. Hf3-ra B×f3. 33. B×f3, Bh2† ! dönt.

32.	d3—d2	40. b2×c3	Vf3×c3†
33. Ba1—g1	Bc2—c1	41. Ke1—*e*2	Vc3—c2†
34. Vg5—*e*7	Bc1×g1†	42. Ke2—e3	Vc2—d3†
35. Kh1×g1	d2—d1V†	43. Ke3—f4	g6—g5†
36. Kg1×f2	Vd1—f3†	44. Kf4×g5	. . . . .
37. Kf2—e1	Vb6—a5†	44. K×*e*5-re Vc3† és matt.	
38. Be3—c3	Fc8×h3	44.	He5—f7†
39. Ve7×d6	Va5×c3†	Világos feladja.	

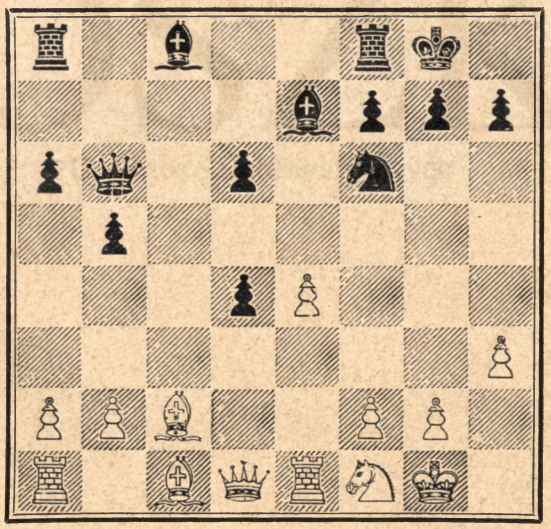
München, 1908.

A Lasker—Tarrasch-matchből.

(Ötödik matchpartie.)

Hadállás sötét 15-ik lépése után:

Sötét: **Tarrasch dr.**



Világos: **Lasker dr.**

1. Fc1—g5! . . . . .

A harmadik partieban világos a gyalogáldozat után e helyen Hg3-al folytatta (lásd az előző partiet, és a játszmát elveszítette. E partie ki-

menetele azonban amellett bizonyít, hogy Lasker helyes nyomon haladt. A most tett lépés célja megakadályozni a sötétre előnyös Hf6—d7—e5 manővert és a futárnak f6-on való előnyös felállítását.

1.	. . . . .	h7—h6
2.	Fg5—h4	Vc7—b6
3.	Vd1—d3 !	g7—g5

Fenyeget e5 ! és F×f6 : g6-ra pedig Vf3 kettős támadással az f6 pontra és e5-tel. Viszont a királyszárny felszakítása szintén végzetes sötétre.

4.	Fh4—g3	Fc8—*e*6
5.	Ba1—d1	Bf8—*e*8
6.	Fc2—b1	Hf6—d7
7.	e4—*e*5	Hd7—f8
8.	Vd3—f3	d6—d5

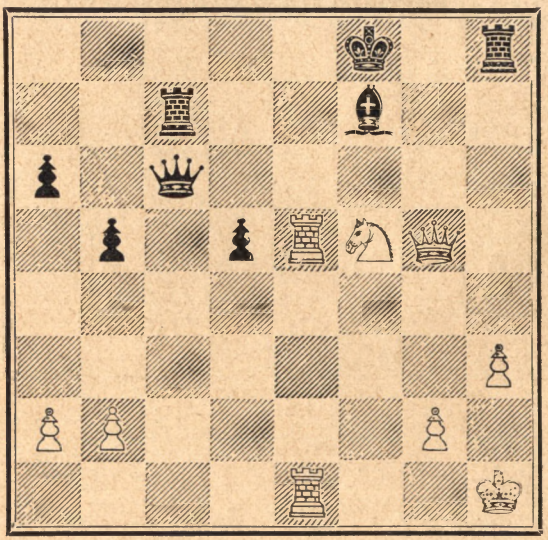
Kényszerlépés a 9. e×d6, F×d6. 10. Vf6-tal szemben.

9.	Vf3—h5	Kg8—g7
10.	f2—f4 !	f7—f5

Sötétnek nincs kielégítő védelme.

11.	e5×f6†	Fe7×f6
12.	f4×g5	h6×g5
13.	Fg3—e5 !	d4—d3†
14.	Kg1—h1	Hf8—g6
15.	Vh5×g5	Fe6—f7
16.	Hf1—g3	Ff6×e5
17.	Be1×e5	Bc8—h8
18.	Fb1×d3	Ba8—a7
19.	Bd1—e1	Kg7—f8
20.	Fd3×g6	Vb6×g6
21.	Vg5—*e*3	Ba7—c7
22.	Hg3—f5	Vg6—c6
23.	V*e*3—g5	Sötét feladja.

Véghadállás :



Morristown (Amerika), 1909.

(A match első játszmája. A mérkőzést 8, 1, 14 arányban Capablanca nyerte meg, aki ezzel a váratlan győzelmével a legelső mesterek sorába küdötte fel magát.

Capablanca.	Marshall.

Spanyol megnyitás.

1.	*e*2—*e*4	*e*7—*e*5
2.	Hg1—f3	Hb8—c6
3.	Ff1—b5	d7—d6
4.	c2—c3	. . . . .

E helyen bizonyára d4-et játszottuk volna.

4.	. . . . .	Fc8—g4

Ez viszont Marshall kedvenc folytatása. Jobbnak tartjuk azonban Fd7-et lehetőleg a királyszárnyi figurák gyors fejlesztésével.

5.	d2—d3	. . . . .

d4 még mindig erélyesebb. Világos a spanyol megnyitást nagyon is pianissimo kezeli.

5.	. . . . .	Ff8—*e*7
6.	Hb1—d2	Hg8—f6
7.	0—0	0—0
8.	Bf1—*e*1	h7—h6
9.	Hd2—f1	Hf6—h7
10.	Hf1—*e*3	Fg4—h5
11.	g2—g4 !	Fh5—g6
12.	H*e*3—f5	h6—h5
13.	h2—h3	h5×g4
14.	h3×g4	F*e*7—g5
15.	Hf3×g5	Hh7×g5
16.	Kg1—g2 !	. . . . .

Világos a h-vonalon döntő támadással fenyeget, amely ellen sötét, bár direkt hibát nem követett el, hasztalanul védekezik. Ez az, ami a játszmának értéket és érdekességet kölcsönöz.

16.	. . . . .	d6—d5
17.	Vd1—e2	Bf8—*e*8
18.	Be1—h1	Be8—*e*6
19.	V*e*2—*e*3	f7—f6
20.	Fb5—a4 !	Hc6—*e*7
21.	Fa4—b3	c7—c6
22.	Ve3—g3	a7—a5
23.	a2—a4	Hg5—f7
24.	Fc1—*e*3	b7—b6
25.	Bh1—h4	Kg8—f8
26.	Ba1—h1	He7—g8
27.	Vg3—f3 !	Fg6×f5

Kényszerlépés, különben sötét kénytelen d×*e*4-gyel a rendkívül veszélyes világos futárvonalat kinyitni, a fenyegetett d5-gyalog miatt.

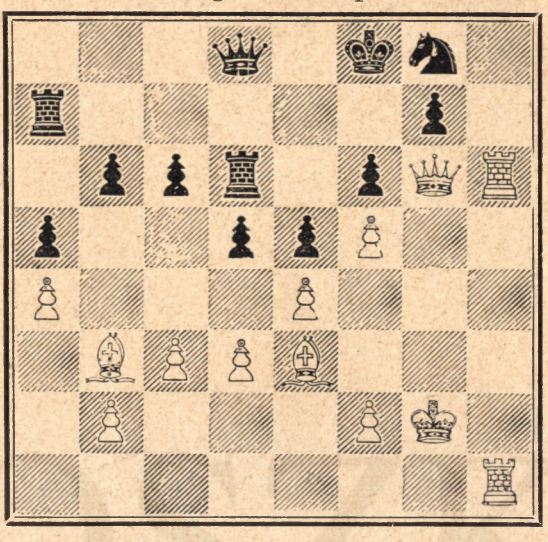
28.	g4×f5	B*e*6—d6
29.	Vf3—h5	Ba8—a7
30.	Vh5—g6	Hf7—h6
31.	Bh4×h6 !	. . . . .

Lásd a hadállást a 84. lapon.

Világos kitünően építette fel hadállását és e lépésével bevezetett áldozati kombinációja csinosan fejezi be a partiet.

31.	. . . . .	g7×f6
32.	F*e*3×h6†	Kf8—*e*7

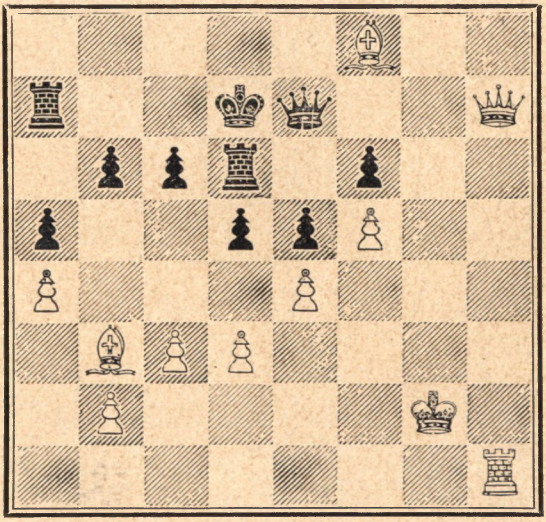
Hadállás világos 31-ik lépése után :



H×h6. 33. B×h6-ra sötét rövidesen vezért veszít.

33. Vg6—g7† Ke7—*e*8
34. Vg7×g8† Ke8—d7
35. Vg8—h7† Vd8—e7
36. Fh6—f8! Sötét feladja.

Véghadállás :



Scranton (Amerika), 1909.

(7-ik matchjátszma.)

Marshall. **Capablanca.**

Vezércsel.

1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	e7—e6
3.	Hb1—c3	Hg8—f6
4.	Fc1—g5	Ff8—*e*7
5.	*e*2—*e*3	Hf6—*e*4
6.	Fg5×*e*7.	Vd8×*e*7
7.	Ff1—d3	. . . . .

Tarrasch dr. szerint mint már emlitettük legjobb e helyen 7. c4×d5, He4×c3. 8. b2×c3, *e*6×d5. 9. Vd1—b3 stb.

7.	. . . . .	He4×c3
8.	b2×c3	Hb8—d7

8. d×c4. 9. F×c4, *e*5 által sötét szabadabb játékot biztosítana magának.

9.	Hg1—f3	0—0

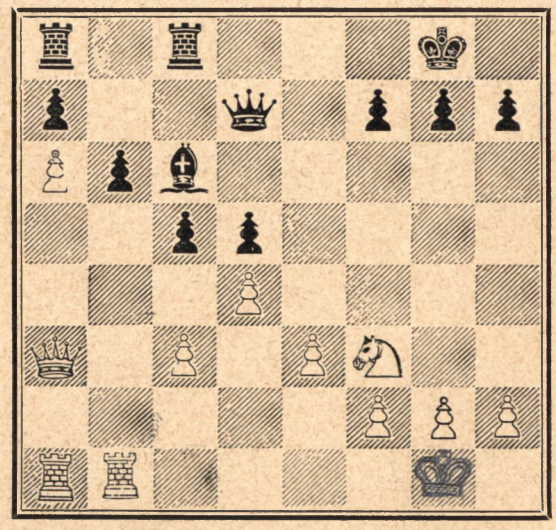
Azonnali e5!! igen erős volt. Világosnak, hogy ezt meghiusítsa, 9. c×d5-öt kell minél előbb játszania.

10.	c4×d5!	*e*6×d5
11.	Vd1—b3	Hd7—f6
12.	a2—a4	c7—c5
13.	Vb3—a3	b7—b6
14.	a4—a5!	Fc8—b7
15.	0—0	V*e*7—c7
16.	Bf1—b1	Hf6—d7
17.	Fd3—f5!	Bf8—c8

c×d-re 18. V*e*7, Bad8. 19. c×d4, Bf*e*8. 20. Vh4, h6. 21. Fd7, B×d7. 22. ab, ab. 23. H*e*5 után világos jobban áll. A tett lépés azonban gyalogba kerül.

18.	Ff5×d7	Vc7×d7
19.	a5—a6!	Fb7—c6

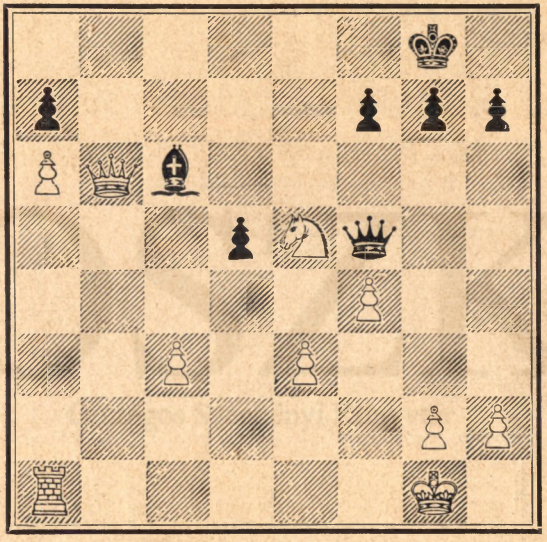
Hadállás sötét 19-ik lépése után:



20. d4×c5	b6×c5	B×b1, V×b1†. 26. Kf2, Fe8.
21. Va3×c5	Ba8—b8	27. V×a7 és nyer.
22. Bb1×b8	Bc8×b8	25. Vc5×b6 ! Sötét feladja ;
23. Hf3—e5	Vd7—f5	következhetnék a×b6. 26.
24. f2—f4 !	Bb8—b6	H×c6, a7-tel kapcsolatban és világos nyer. (26. .... Vc8 ?

Vagy 24. .... Bb1†. 25. 27. He7†.

Véghadállás :



Páris, 1909.

(A match hatodik játszmája. A mérkőzést Lasker 7, 1, 2 arányban megnyerte.)

Janovsky. **Lasker.**

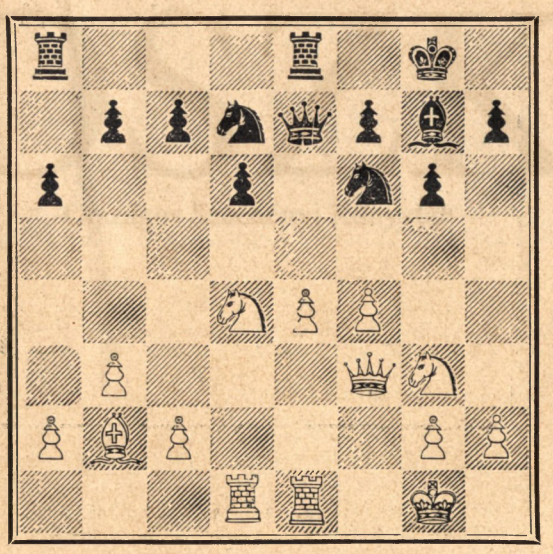
Négy huszárjátszma.

1. e2—e4	e7—e5	Sokkal jobb e helyen Fb4.
2. Hg1—f3	Hb8—c6	5. d2—d4 Fc8—d7
3. Hb1—c3	Hg8—f6	6. 0—0 Ff8—e7
4. Ff1—b5	d7—d6	7. Bf1—e1 e5×d4

Ez a spanyol megnyitás egy ismeretes változata. Sötét nem sáncolhat, mert 8. F×c6, F×c6! 9. d×e5, d×e5. 10. V×d8, Ba×d8! 11. H×e5, F×*e*4. 12. H×*e*4, H×*e*4. 13. Hd3! f5. 14. f3, Fc5†. 15. H×c5, H×c5. 16. Fg5, tetszés szerint. 17. Fc7 után minőséget veszít. Ha azonban a 10-ik lépésben sötét Bf×d8-cal felel, úgy 11. H×e5, F×e4. 12. H×e4, H×e4. 13. Hd3, f5. 14. f3, Fc5†. 15. Kf1!, Bf8. 16. Be2!, Bad8! 17. Ke1 vagy H×c5 következhet a fentemlített folytatással.

8.	Hf3×d4	0—0
9.	Hd4—*e*2	Hc6—*e*5
10.	He2—g3	Fd7×b5
11.	Hc3×b5	Bf8—e8
12.	b2—b3	Fe7—f8
13.	Fc1—b2	g7—g6
14.	f2—f4	He5—d7
15.	Vd1—f3	a7—a6
16.	Hb5—d4	Ff8—g7
17.	Ba1—d1	Vd8—e7

Hadállás sötét 17-ik lépése után:



18. Hd4—f5! . . . . .

Ezzel a szellemes figuráldozattal világos rövidesen kicsikarja a győzelmet.

18.	. . . . .	g6×f5
19.	Hg3×f5	Ve7—e6

Egyéb lépésekre szintén e5 következik.

20.	Hf5×g7	Kg8×g7
21.	e4—e5	Kg7—f8

d×e5. 22. f×e5, Hg4. 23 B×d7, V×d7. 24. e6†.

után sötét szintén döntő hátrányba kerül.

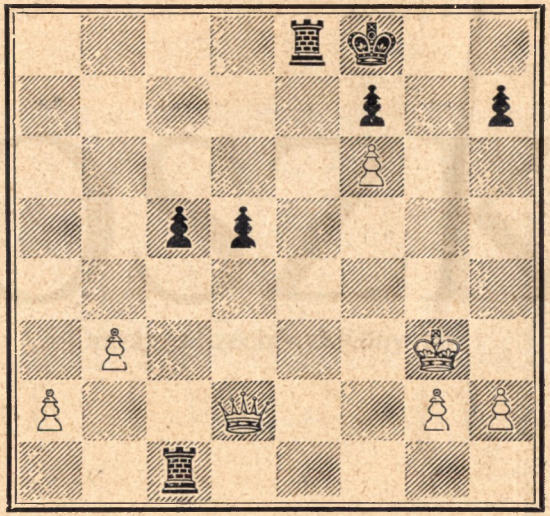
22.	*e*5×f6	Vc6×e1†
23.	Bd1×e1	Be8×e1†
24.	Kg1—f2	Ba8—e8
25.	Vf3×b7	Be1—e2†
26.	Kf2—f3	Be2×c2
27.	Fb2—d4	a6—a5
28.	Vb7—b5	Hd7—c5
29.	Vb5×a5	Hc5—d3
30.	Fd4—e3	. . . . .

A kellemetlen He1† meggátlására.

30.	. . . . .	d6—d5
31.	Fe3—d2	c7—c5
32.	Kf3—g3	Hd3—c1
33.	Fd2×c1	Sötét feladja.

B×c1-re 34. Vd2 ! következik.

Véghadállás :



MESTERVERSENY-EREDMÉNYEK.

London, 1851.

I. Anderssen, II. Wyvill, III. Williams.

A többi résztvevők sorrendje: Staunton, Szén, Capt. Kennedy, Horwitz, Mucklow.

New-York, 1857.

I. Morphy, II. L. Paulsen, III. Lichtenchein.

Továbbá: Raphael dr., Kennicott, Meek, Allison, Calthrop, Knott, Montgomery, Perrin, Thomson, Fiske, Stanley, Fuller, Marache.

London, 1862.

I. Anderssen, II. Paulsen, III. Owen.

Továbbá: Macdonell, Dubois, Steinitz, Barnes, Hannah, Löwenthal, Blackburne, Deacon, Mongredien, Green, Robey.

Páris, 1867.

I. Kolisch, II. Winawer, III. Steinitz.

Továbbá: Neumann, de Vere, de Rivière, Golmajo, Carnovsky, Rosenthal, Loyd, d'André, From, Rousseau.

Baden-Baden, 1870.

I. Anderssen, II. Steinitz, III. Blackburne.

Továbbá: Neumann, Paulsen, Winawer, de Vere, Minckwitz, Rosenthal.

London, 1872.

I. Steinitz, II. Blackburne, III. Zukertort.

Továbbá: de Vere, Macdonell, Wisker, D. Gossip, Martin.

Bécs, 1873.

I. Steinitz, II. Blackburne, III. Anderssen.

Továbbá: Rosenthal, Bird, Paulsen, Fleissig, Meitner, Heral, Schwarz, Gelbfuss, Pitschell.

Lipcse, 1877.

I. Paulsen, II. Anderssen, III. Zuckertort.

Továbbá: Winawer, Göring, Englisch, Schallopp, Leffmann, Metger, Flechsig, Francke, W. Paulsen.

Páris, 1878.

I. Zuckertort, II. Winawer, III. Blackburne.

Továbbá: Mackenzie, Bird, Anderssen, Rosenthal, Englisch, Clerk, Mason, Clifford, Pitschell.

Lipcse, 1879.

I. Englisch, II, L. Paulsen, III. Schwarz.

Továbbá: Bier, Riemann, Pitschell, Schlapp, Flechsig, Schottländer, W. Paulsen, Minckwitz, Wemmers.

Wiesbaden, 1880.

I. Blackburne, Englisch, Schwarz, IV. Schallop.

Továbbá: Mason, Bird, Winawer, Minckwitz, L. Paulsen, Schottländer, W. Paulsen, Wemmers, Fritz, Schwede, Knorre, Schmid.

Berlin, 1881.

I. Blackburne, II. Zuckertort, III. IV. Csigorin, Winawer.

Továbbá: Mason, Wittek, Minckwitz, Schwarz, Berger, L. Paulsen, W. Paulsen, Schallopp, Riemann, Wemmers, Noa dr., Schmid dr., Schütz.

Bécs, 1882.

I. II. Steinitz, Winawer, III. Mason.

Továbbá: Mackenzie, Zuckertort, Blackburne, Englisch, L. Paulsen, Wittek, Weiss, Hruby, Schwarz, Csigorin, Meitner, Bird, Ware, Noa, Fleissig.

London, 1883.

I. Zuckertort, II. Steinitz, III. Blackburne.

Továbbá : Csigorin, Englisch, Mackenzie, Mason, Rosenthal, Winawer, Bird, Noa, Sellmann, Mortimer, Skipworth.

Nürnberg, 1883.

I. Winawer, II. Blackburne, III. Mason.

Továbbá : Berger, Bardeleben, Bird, Riemann, Schallopp, Schwarz, Hruby, Weiss, Schottländer, L. Paulsen, Bier, W. Paulsen, Fritz, Gunsberg, Lange, Leufmann.

Hamburg, 1885.

I. Gunsberg, II—VI. Blackburne, Englisch, Mason, Tarrasch, Weiss.

Továbbá: Capt. Mackenzie, Riemann, Schallopp, Minckwitz, Berger, Bird, Von Gottschall, Taubenhaus, Noa, W. Paulsen, Schottländer, Bier.

Frankfurt, 1887.

I. Mackenzie, II—III. Blackburne, Weiss.

Továbbá : Bardeleben, Berger, Tarrasch, Englisch, Paulsen, Schallopp, Schiffers, Burn, Alapin, Noa, Gunsberg, Metger, Zuckertort, Gottschall, v. Scheve, Taubenhaus, Fritz, Harmonist.

Bradford, 1888.

I. Gunsberg, II. Mackenzie, III—IV. Bardeleben, Mason.

Továbbá : Burn, Blackburne, Weiss, Taubenhaus, Bird, Pollock, Locock, Thorold, Mortimer, Lee, Owen, Hall, Rumboll.

Amsterdam, 1889.

I. Burn, II. Lasker, III. Mason.

Továbbá : Van Vliet, Gunsberg, Bauer, Loman, Van Foreest, Leather.

Breslau, 1889.

I. Tarrasch, II. Burn, III. Mieses.

Továbbá : Bardeleben, Bauer, Gunsberg, Paulsen, Blackburne, Mason, Berger, Schallopp, Metger, Fritz, Minckwitz, Alapin, Harmonist, Schiffers, Gossip.

New-York, 1889.

I—II. Csigorin, Weiss, III. Gunsberg.

Továbbá : Blackburne, Burn, Lipschütz, Mason, Judd, Delmar, Showalter, Pollock, Bird, Taubenhaus, D. G. Baird, Burille, Hanham, Martinez, Gossip, J. W. Baird, Mc. Leod.

Graz, 1890.

I. Makovetz, II. Bauer, III. Lasker.

Továbbá : Berger, Mylins, Marco, Albin.

Manchester, 1890.

I. Tarrasch, II. Blackburne, III—IV. Bird, Mackenzie.

Továbbá : Gunsberg, Mason, von Scheve, Tinsley, Alapin, Taubenhaus, Schallopp, Gunston, Lee, Mortimer, Owen, Müller, Thorold, Locock, Van Vliet, Gossip.

Dresden, 1892.

I. Tarrasch, II—III. Makovetz, Porges.

Továbbá : Marco, Walbrodt, Bardeleben, Winawer, Gottschall, Mason, Blackburne, Alapin, von Scheve, Schottländer, Mieses, Noa, Alapin, Loman, Paulsen.

Lipcse, 1894.

I. Tarrasch, II. Lipke, III. Teichmann.

Továbbá : Blackburne, Walbrodt, Janovsky, Marco, Berger, Mieses, Schiffers, Schlechter, Baird, Süchting, Zinkl, Mason, Weidlich, Sneffert, Scheve.

Hastings, 1895.

I. Pillsbury, II. Csigorin, III. Lasker.

Továbbá : Tarrasch, Steinitz, Schiffers, Bardeleben, Teichmann, Schlechter, Blackburne, Walbrodt, Burn, Janovsky, Mason, Bird, Gunsberg, Albin, Marco, Pollock, Mieses, Tinsley, Vergani.

Budapest, 1896.

I—II. Csigorin, Charusek, III. Pillsbury.

Továbbá : Janovsky, Schlechter, Walbrodt, Winawer, Tarrasch, Albin, Maróczy, Marco, Noa, Popiel.

Nürnberg, 1896.

I. Lasker, II. Maróczy, III—IV. Pillsbury, Tarrasch.

Továbbá: Janovsky, Steinitz, Schlechter, Walbrodt, Schiffers, Csigorin, Charusek, Blackburne, Marco, Albin, Winawer, Showalter, Porges, Schallopp.

Szt.-Pétervár, 1896.

I. Lasker, II. Steinitz, III. Pillsbury, IV. Csigorin.

Berlin, 1897.

I. Charusek, II. Walbrodt, III. Blackburne.

Továbbá: Janovsky, Burn, Alapin, Marco, Schlechter, Caro, Csigorin, Schiffers, Metger, Winawer, Cohn, Süchting, Teichmann, Englisch, Zinkl, Albin, Bardeleben.

Bécs, 1898.

I—II. Tarrasch, Pillsbury, III. Janovsky.

Továbbá: Steinitz, Schlechter, Csigorin, Burn, Lipke, Maróczy, Alapin, Blackburne, Schiffers, Marco, Showalter, Walbrodt, Halprin, Caro, Baird, Treuchard.

Köln, 1898.

I. Burn, II—IV. Charusek, Cohn, Csigorin.

Továbbá: Steinitz, Schlechter, Showalter, Berger, Janovsky, Popiel, Schiffers, Gottschall, Albin, Heinrichsen, Fritz, Schallopp.

London, 1899.

I. Lasker, II—IV. Janovsky, Maróczy, Pillsbury.

Továbbá: Schlechter, Blackburne, Csigorin, Showalter, Mason, Cohn, Steinitz, Lee, Bird, Tinsley.

Páris, 1900.

I. Lasker, II. Pillsbury, III—IV. Maróczy, Marshall.

Továbbá: Burn, Csigorin, Marco, Mieses, Schlechter, Janovsky, Showalter, Mason, Brody, Rosen, Mortimer, Didier, Sterling.

München, 1900.

I—III. Maróczy, Pillsbury, Schlechter.

Továbbá : Burn, Marco, Cohn, Berger, Janovsky, Showalter, Wolf, Gottschall, Popiel, Halprin, Billecard, Bardeleben, Jacob.

Monte-Carlo, 1901.

I. Janovsky, II. Schlechter, III. Scheve.

Továbbá : Csigorin, Alapin, Blackburne, Didier, Gunsberg, Marco, Marshall, Mason, Mieses, Reggio, Winawer.

Monte-Carlo, 1902.

I. Maróczy, II. Pillsbury, III. Janovsky.

Továbbá : Teichmann, Schlechter, Tarrasch, Wolf, Csigorin, Marshall, Gunsberg, Napier, Mieses, Mason, Albin, Marco, Popiel, Scheve, Reggio, Mortimer.

Hannover, 1902.

I. Janovsky, II. Pillsbury, III. Atkins.

Továbbá : Mieses, Napier, Wolf, Csigorin, Olland, Marshall, Svidersky, Gottschall, Levin, Cohn, Bardeleben, Süchting, Gunsberg, Mason, Popiel.

Monte-Carlo, 1903.

I. Tarrasch, II. Maróczy, III. Pillsbury.

Továbbá : Schlechter, Teichmann, Marco, Wolf, Mieses, Marshall, Mason, Taubenhaus, Albin, Reggio.

Monte-Carlo, 1904.

I. Maróczy, II. Schlechter, III. Marshall.

Továbbá : Gunsberg, Marco, Svidersky.

Cambridge-Springs, 1904.

I. Marshall, II—III. Lasker, Janovsky.

Továbbá : Marco, Showalter, Schlechter, Csigorin, Mieses, Pillsbury, Fox, Teichmann, Lawrence, Napier, Barry, Hodges, Delmar.

Barmen, 1905.

A) Mesterverseny.

I—II. Maróczy, Janovsky, III. Marshall.

Továbbá: Bernstein, Schlechter, Berger, Wolf, Leonhardt, Csigorin, John, Bardeleben, Süchting, Burn, Alapin, Gottschall, Mieses.

B) Mester-amatőrverseny.

I. Forgács, II. Svidersky, III. W. Cohn.

Továbbá: Perlis, Spielmann, Niemzovits, Neumann, Przpiorka, Kopa, Pettersen, Schwarz, Leussen, Post, Reggio, Lee.

Ostende, 1905.

I. Maróczy, II—III. Janovsky, Tarrasch.

Továbbá: Schlechter Marco, Teichmann, Burn, Leonhardt, Marshall, Wolf, Alapin, Blackburne, Csigorin, Taubenhaus.

Nürnberg, 1906.

I. Marshall, II. Duras, III—IV. Forgács, Schlechter.

Továbbá: Csigorin, Salve, Wolf, Cohn, Snosko-Borovsky, Tarrasch, Widmar, Spielmann, Svidersky, Fahrni, Leonhardt, Janovsky, Przpiorka.

Ostende, 1906.

I. Schlechter, II. Maróczy, III. Rubinstein.

Továbbá: Bernstein, Burn, Teichmann, Marshall, Janovsky.

Bécs, 1907.

I. Mieses, II. Duras, III—IV. Maróczy, Widmar.

Továbbá: Tartakover, Schlechter, Berger, Martinolich, Perlis, Wolf, Spielmann, Albin, Löwy, Prokes.

Ostende, 1908. (I.)

I. Tarrasch, II. Schlechter, III. Janovsky.

Továbbá: Marshall, Burn, Csigorin.

Ostende, 1908. (II.)

I—II. Bernstein, Rubinstein, III—IV. Mieses, Niemzovits.

Továbbá : Forgács, Teichmann, Duras, Salve, Marco, John, Tartacover, Cohn, Snosko-Borovsky, Spielmann, Blackburne, Perlis, Svidersky, Shories, Süchting, Billecard, Cohn, Leonhardt, Metger, Scheve, Lee, Schoosmith, Jacob, Van Vliet, Mortimer.

Karlsbad, 1907.

I. Rubinstein, II. Maróczy, III. Leonhardt.

Továbbá : Niemzovits, Schlechter, Widmar, Duras, Teichmann, Salve, Wolf, Dus-Ch, Marshall, Spielmann, Tartacover, Janovsky, Berger, Mieses, Csigorin, Olland, Cohn, Johner.

Bécs, 1908.

I—III. Duras, Maróczy, Schlechter.

Továbbá : Rubinstein, Teichmann, Spielmann, Perlis, Tartacover, Leonhardt, Marshall, Mieses, Svidersky, Salve, Johner, Berger, Alapin, Bardeleben, Süchting, E. Cohn, Réti.

Prága, 1908.

I—II. Duras, Schlechter, III. Widmar.

Továbbá : Rubinstein, Teichmann, Maróczy, Leonhardt, Marshall, Salve, Janovsky, Dus-Ch., Alapin, Mieses, Süchting, Spielmann, Prokes, Bardeleben, Kvicala, Leontieff, Treybal.

Szt.-Pétervár, 1909.

I—II. Lasker, Rubinstein, III—IV. Duras, Spielmann.

Továbbá : Bernstein, Teichmann, Schlechter, Perlis, Tartacover, Mieses, E. Cohn, Widmar, Salve, Forgács, Burn, Dus-Ch., Freymann, Speyer, Snosko-Borovsky.

A. M. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

OSZK

ATHENÆUM
R·T·

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár